

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ –
ПАЗАРДЖИК

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение	3
II. Анализи по компоненти на околната среда	
II.1. Атмосферен въздух	8
II.2. Води	13
II.3. Земи и почви	46
II.4. Защитени територии и биоразнообразие	50
III. Анализи по фактори на въздействие	
III.1. Отпадъци	80
III.2. Шум	108
III.3. Радиационен контрол	109
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии	110
IV. Превантивна дейност и контрол	111
V. Проекти/ обекти с екологично предназначение	126
VI. Заключение	142

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ГКМ	Градска канализационна мрежа
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДТБО	Депо за твърди битови отпадъци
ЕЕС	Експертен екологичен съвет
ЕС	Европейски съюз
ЕМП	Електромагнитни полета
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КЕИ	Каптиран естествен извор
КПКЗ	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МВТ	Мега вата
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗГ	Министерство на земеделието и горите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторно превозно средство
МФ	Министерство на финансите
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда

НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НП	Наказателно постановление
НПО	Неправителствена организация
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОДЗГ	Областна дирекция по земеделие и гори
ОС	Общински съвет
ПВ	Подземни води
ПДЕ	Пределно допустими емисии
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПДН	Пределно допустима норма
ПКЦ	Парово котелна централа
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ППП	Предварителни проектни проучвания
ФПЧ10	Фини прахови частици до 10 микрона
СГН	Средно-годишна норма
ПДК	Пределно-допустима концентрация
ПС	Помпена станция
ПС ПБВ	Помпена станция за питейно-битово водоснабдяване
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	Пречиствателна станция – питейно водоснабдяване
ПСПОВ	Пречиствателна станция за производствени отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда
РЕЕС	Регионален експертен екологичен съвет
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РС	Районен съд
САПАРД	Специална програма за развитие на земеделски и селски райони
СДН	Средноденонощна норма
СПККАВ	Стационарен пункт за контрол качеството на въздуха
СЧН	Средночасова норма
СОЗ	Санитарно – охранителна зона

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на Регионалния доклад за състоянието на околната среда през 2017 г. е да информира населението, неправителствените организации, всички заинтересовани страни за състоянието на околната среда на територията на област Пазарджик. Да се подпомогнат областните и общинските администрации при вземане на решения в областта на околната среда и за устойчиво развитие на териториалните общности чрез интегриране на политиката по околна среда в регионалните и общински политики в областта на социално-икономическото развитие.

Докладът за състоянието на околната среда, на територията на Пазарджишка област, е изготвен от експерти на Регионалната инспекция по околната среда и водите - Пазарджик. Използвани са данни от: годишния отчет за дейността на РИОСВ-Пазарджик; оперативната дейност на инспекцията и Басейнова дирекция – Източно-Беломорски район – гр. Пловдив; лабораторни анализи на „РЛ – Пазарджик” на ИАОС. Целите на доклада са да информира всички, които проявяват интерес, за:

- тенденции и динамика на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;
- решенията и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ – Пазарджик, насочени към подобряване качеството на живот чрез подобряване качеството на

атмосферния въздух, качеството на водите, подобряване управлението на отпадъците, чрез ефективното използване на природните ресурси и енергията, чрез съхраняване на биологичното разнообразие;

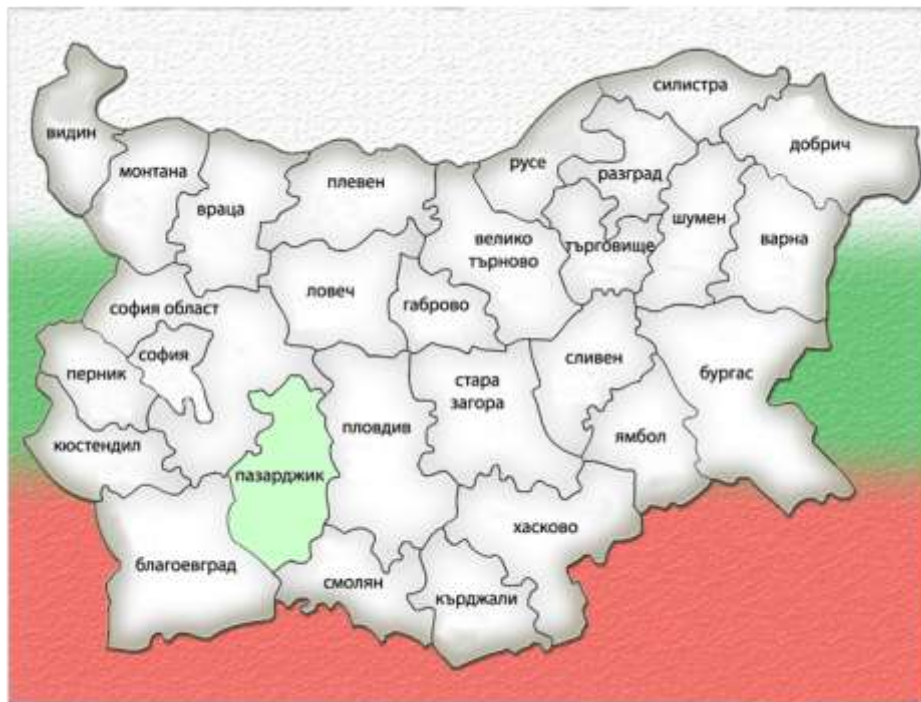
- основните приоритети за РИОСВ, произтичащи от националното и европейското екологично законодателство;
- извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда.

Докладът може да се ползва в учебните заведения, с цел ще формиране на правилно отношение към проблемите на околната среда и развиване на екологичното възпитание. Надяваме се да привлечем вниманието на младите хора с интереси в опазване на природата и нейните ресурси.

Географско разположение на област Пазарджик в Р България

Пазарджишка област е разположена в Централна Южна България, граничейки с областите Благоевград, Пловдив, Смолян и София. Областта е разположена върху територия от 4458,0 km², което представлява около 4% от общата площ на страната. По-голямата част от нея - 57%, са горски площи, 36% са земеделски земи, урбанизираната територия е 3.3%, останалата част са водни площи, мини, кариери и транспортна инфраструктура.

Пазарджишка област обхваща части от Горнотракийската низина, южните склонове на Средна гора, Родопите и малка част от източния дял на Рила.

Административна карта на Република България

Климатът е преходно-континентален - в равнинните части на Тракийската низина и района на Средна гора, и планински – в източните склонове на Рила и по високите части на Родопите. Главна водосборна река в Пазарджишка област е Марица. Басейнът на реката заема централната и западната части на Източноромелийския

водосборен район. Марица е реката с най-голям водосбор на Балканския полуостров. Главните леви притоци на Марица, на територията на областта, са реките Тополница и Луда Яна, а главните десни - Крива, Яденица, Чепинска, Стара (Пещерска). Водосборът на левите притоци е районът на Средна гора, а на десните Рила и Родопите. Освен реките, на територията на Пазарджишка област има девет значими комплексни язовира.

Пазарджишка област е богата на минерални и термални води. Със закона за водите, за изключителна държавна собственост са обявени осем находища на минерални води на територията на областта: „Баня” - с. Баня, община Панагюрище, „Белово” – гр. Белово, „Брацигово” – гр. Брацигово, „Варвара” - с. Варвара, община Септември, „Каменица”, „Лъджене” и „Чепино” в гр. Велинград, и „Стрелча” – гр. Стрелча.

Пазарджишка област има 4 категории защитени територии от общо шест за страната. В границите и попада част от територията на национален парк „Рила”, четири резервата - „Купена”, „Дупката”, „Мантарица” и „Беглика”, с обща площ 5503,8 ха, 89 защитени местности и природни забележителности.

В областта има и 16 защитените зони от мрежата „Натурата 2000”.

В административно отношение областта е разделена на 12 общини с административен център гр. Пазарджик. Област Пазарджик включва 117 населени места. Градовете са 13, а селата 104.

Област Пазарджик обхваща 12 общини - Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичово, Пазарджик, Панагюрище, Пещера, Ракитово, Септември, Стрелча и Сърница.

Характер на региона

Географското разположение, природните дадености, както и традициите в културата и бита на населението на Пазарджишка област са предпоставки за развитие на някои дейности, като тези дадености могат да бъдат разгледани както от благоприятната им, така и от към по-слабата им страна.

Като благоприятни страни на геостратегическото положение на областта могат да се посочат:

- Разнообразен релеф – този релеф, заедно с водните ресурси, дава възможност за развитие на производството на електроенергия чрез ВЕЦ и каскади, високопланинските части дават възможност за развитие на ски-туризъм, а средно високите планински райони дават възможност за развитие на екологично земеделие и животновъдство, разнообразният и богат горски фонд позволява развитието на дърводобивната промишленост, а равнинните територии са идеални за развитие на модерно селско стопанство.
- Разнообразен климат в различните части на областта – по ниските температури и задържането на снега във високо-планинските части са предпоставка, която в съчетание с релефа позволяват да се разработи и реализира проект за високо – планински туризъм, съчетан със ски курорт. По-мекият климат в равнинните части на областта благоприятства развитието на индустрията и селското стопанство, създава по-добри условия за развитие на пътната инфраструктура.
- Пазарджишка област се намира по трасето на Трансевропейските коридори № 8 и № 10, което от една страна дава възможност за бързо и ефективно транспортиране на произведените в областта стоки, предвидени за износ по направление ЕС или Централна Азия, като същевременно представлява и предпоставка за развитие на услугите и създаването на малки предприятия;
- Терените на областта са богато водоснабдени, което е солидна предпоставка за развито земеделие;
- Геотермалните източници представляват благоприятна база за развитие на балнео (спа) – туризъм, който може да бъде съчетан с високопланинския туризъм и да се превърне в основен източник на средства за по-голямата част от общините;
- Наличието на традиции в населението и богатата му история са солидна предпоставка за развитието на туризма, в т. ч. и международен.
- Наличието на полезни изкопаеми дава препитание на някои от общините и представлява възможност за по-нататъшно развитие на региона;

Като неблагоприятни могат да бъдат оценени:

- Силно разчлененият релеф затруднява развитието на пътната инфраструктура, а през зимните месеци създава допълнителни затруднения в осигуряването на комуникации за населението в планинските части на областта;
- Бедният почвен фонд в планинските части на областта е предпоставка за наличието на необработваеми земи.

- Полезните рудни и нерудни изкопаеми същевременно при неподходящо използване са предпоставка за нарушаване на природното равновесие и се появява остра нужда от рехабилитиране на цели райони от областта.

Регионалната инспекция по околната среда и водите-Пазарджик е административно териториално звено, пряко подчинено на Министерството на околната среда и водите, което провежда и осъществява държавната политика по опазване на околната среда на регионално ниво. Инспекцията извършва превантивен, текущ и последващ контрол на източниците на замърсяване и мониторинг на компонентите и факторите на околната среда – въздух, води, почви, шум, опасни химични вещества и отпадъци на територията на областта. Извършва и превантивна дейност. Осигурява охрана на защитени територии – изключителна държавна собственост и контролира правилното използване на природните ресурси и биоресурси. Работи активно с всички държавни и общински органи и партнира на неправителствени организации. Участва в екологичното възпитание и обучение на учениците, популяризира и информира за дейността си обществеността чрез медиите.

РИОСВ–Пазарджик извършва своята дейност на територията на Пазарджишка област. Служителите са 40, с висок образователен ценз, от които 25 експерти, пряко ангажирани с контролна, превантивна и информационна дейност. Инспекцията се ръководи и представлява от директор. За по-доброто административно обслужване на физическите и юридически лица е въведена системата „едно гише”. Потокът от информация се обработва, класифицира и служи за вземане както на управленски решения, така и за навременно информиране на обществеността за състоянието на околната среда.

Годишният доклад е изготвен съгласно изискванията на чл.4 и чл.22, ал.3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). При неговото оформяне са използвани данни от БД ИБР, от годишния отчет на РИОСВ-Пазарджик за 2017 г., резултати от проверки, анализи, изследвания и факти от последната година.

Адрес на РИОСВ – Пазарджик

гр. Пазарджик, 4400
ул. “Гурко” № 3 , ет. 4;

Телефони:

Директор : 034/ 44 19 17;
Зелен телефон : 034/ 44 18 75;
Деловодство, обслужване на едно гише : 034/ 40 19 35;

E-mail: riewpz@riewpz.org

Страница в Интернет: <http://www.riewpz.org/>

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Пазарджик като част от НСМОС - подсистема „въздух“:

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой са суспендирани частици, фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали – кадмий, никел и живак, арсен.

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район зависи от редица фактори, които оказват влияние върху тяхното разсейване или задържане. Най-важните са: местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите в атмосферния въздух, както и метеорологичните фактори: посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

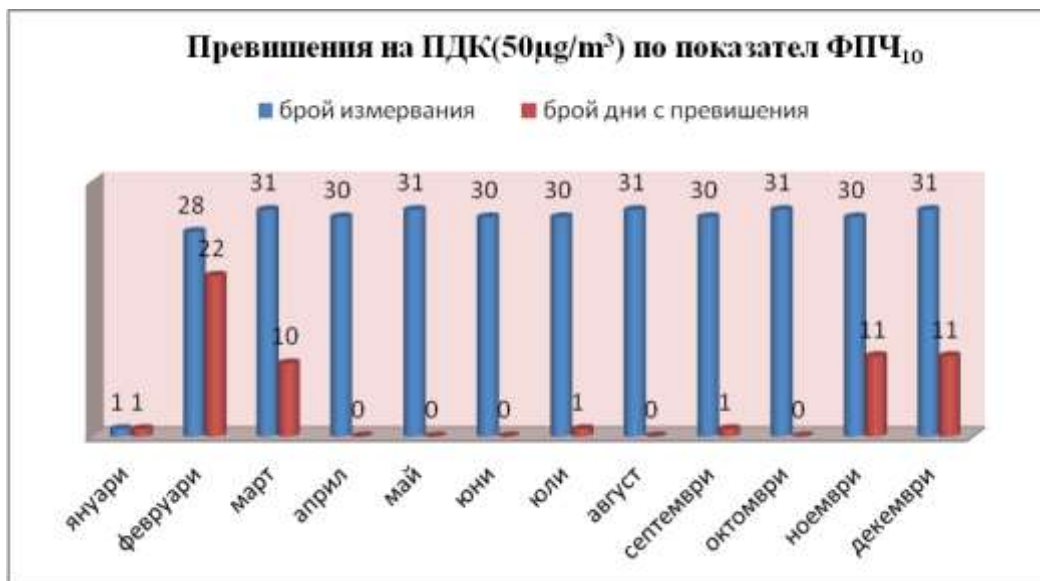
Качеството на атмосферния въздух се наблюдава ежедневно в цялата страна, в т.ч. в по-големите градове и в населени места, класифицирани като райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (КАВ), в които нивата на един или няколко замърсители превишават установените норми, и в които съществува потенциален здравен риск за населението на тези райони.

Качеството на атмосферния въздух в района, контролиран от РИОСВ-Пазарджик, се следи чрез пунктове за мониторинг на въздуха, част от Националната система за мониторинг на околната среда. Информацията се събира, оценява и обобщава чрез непрекъснато наблюдение на показателите, характеризиращи КАВ. РИОСВ предоставя информация за състоянието на качеството на атмосферния въздух на територията на община Пазарджик.

2. Качество на атмосферния въздух - състояние и тенденции

Наблюдението и контролът върху състоянието на атмосферния въздух, на територията на област Пазарджик, се осъществява от една автоматична измервателна станция в горски екосистеми – с. Юндола, община Велинград и от пункт с ръчно пробовземане и последващ анализ в гр. Пазарджик.

Замърсител	ФПЧ10	Pb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ2.5	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове – 1															
гр.Пазарджик, пл.„В. Левски” в т. ч.:	√		√	√											
1. Пункт с концентрация над ПС на СЧН или ПДК м.е в т.ч.:	√														

Регистрирани превишения на ПС за СДН на ФПЧ₁₀ в гр. Пазарджик през 2017 г.		
<i>месец</i>	<i>Максимална измерена концентрация в µg/m³</i>	<i>Превишение в пъти</i>
Януари	133,00	2,66
Февруари	286	5,72
Март	64	1,28
Април	41	-
Май	39	-
Юни	45	-
Юли	53	1,026
Август	42	-
Септември	66	1,32
Октомври	39	-
Ноември	85	1,70
Декември	128	2,56

По останалите показатели: SO₂ и NO_x няма регистрирани превишения.

В останалите общини през 2017 г. не са извършвани измервания.

Извод: Най-неблагоприятни за атмосферния въздух са зимните и пролетни месеци, свързани със сравнително ниска интензивност на слънчевата радиация (средно 90 часа месечно). Попаднала върху земната повърхност през този сезон, тя обуславя отрицателен турбулентен топлинен поток и води до образуване на температурни инверсии. Максимумът на мъглите и облачността през зимата също създават условия за концентриране на атмосферни замърсители.

По отношение на действащите Програми за подобряване качеството на атмосферния въздух в Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух(РОУКАВ) - агломерация Пазарджик /общини Пазарджик, Панагюрище, Пещера и Велинград/ анализи и наблюдения от последните години сочат за основни фактори, оказващи влияние върху нивата на РМ₁₀ за територията на четирите общини битовото отопление, транспорта и неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура, което

води до т.н. вторично разпрашаване. Масовото използване на твърди горива в битовия сектор води до тревожно завишаване нивата на ФПЧ₁₀, основно през зимните месеци.

От особено значение за нивата на прахови частици е регулирането на транспортния поток и оптимизирането на автомобилния трафик. За целта са необходими съвместни действия на различни институции. Констатациите са, че не се постига синхронизиране на усилията и ефективността от заложените мерки в програмите на четирите общини е ниска.

За подобряване на КАВ по отношение нивата на РМ₁₀ е необходимо поддържането на пътната и прилежаща инфраструктура в добро състояние. Рехабилитацията на компрометирани пътни участъци, подмяната на тротоарни настилки, измиването и качественото почистване на пътните платна са част от полезните мерки за справяне с проблема. Наблюденията показват, че тези приоритетни за общинските администрации мерки не се реализират с необходимата ефективност и това оказва пряко влияние върху нивата на (ФПЧ₁₀) и през летните месеци.

Големи горивни източници

На територията на РИОСВ-Пазарджик няма големи горивни източници.

Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

През 2017 г. са извършени контролни измервания на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от следните точкови източници на емисии: сушилна за производство на пелети в „Адис“ ООД, гр. Костандово; изпускащо устройство на котела на „Еко енерджи мениджмънт“ ООД, гр. Сърница. През годината е извършен емисионен контрол за КАВ в община Пещера по постъпил сигнал за обгазяване от аспирацията на предприятие в града.

При извършените собствени периодични измервания от 24 промишлени обекта и три контролни измервания е регистрирано превишение само на нормите за въглероден оксид, изпускан в атмосферния въздух от изпускащо устройство на котел на обект в гр. Пазарджик.

Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини

Общият брой проверени обекти, попадащи под контрол за изпълнение на изискванията на Наредба №16 за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини за 2017 г. е 41. Акцентът на проверките през 2017 г. е спазването на изискванията по прилагане на Етап 2 към съоръженията за разтоварване, съхранение и товарене на бензини. Няма установени нарушения, които да водят до замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединения (ЛОС), във връзка с техническо и експлоатационно състояние на съоръженията на бензиностанциите, които обезпечават изпълнението на Етап 1 и Етап 2 за улавяне на бензиновите пари. Към края на 2017 г., общият брой обекти на територията на област Пазарджик, водени на отчет в РИОСВ е 116, в т.ч. 7 обекта, които не са в експлоатация.

Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители

В изпълнение на Националната програма за намаляване на нивата на емисиите на летливите органични съединения, явяващи се и прекурсори на приземния озон, контролната дейност по Наредба № 7/2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации, регламентираща

тяхното ограничаване, за 2017 г. показва следното: извършени са 11 планови и 2 извънредни проверки. Не са констатирани нарушения на нормативните изисквания.

За установяване задълженията на фирмите, извършващи дейности в обхвата на Наредба №7/2003 г., през 2017 г. е събрана информация от 33 инсталации с употреба на органични разтворители.

Операторите, декларирали годишна консумация на разтворители за 2016 г. над праговите стойности и представили Планове за управление на разтворителите са 12. Осъществяват 5 вида дейности. Всички планове за управление на разтворителите са утвърдени и съответно издадени Решения от РИОСВ.

Операторите непревишаващи праговата стойност за консумация на разтворител (ПСКР) представили през 2017 г. необходимата информация са 21. Информация за годишната консумация на разтворителите се представя от операторите ежегодно до 31 март на следващата година съгласно разпоредбите на Наредба № 7/2003г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (Наредбата).

Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители

В изпълнение на Програмата за мониторинг за оценка на съответствието с изискванията на Наредба №7/2003г. по чл. 11 а от ЗЧАВ през 2017 г. са извършени 12 проверки, съответно:

- 1 на обект за търговия на едро с продукти, посочени в Приложение № 2 от Наредбата;
- 3 на обекти за търговия на едро с продукти, посочени в Приложение № 2 от Наредбата;
- 5 на инсталации в обхвата на Наредбата с използване на бои, лакове и авторепаратурни продукти, които не превишават съответните долни прагови стойности за консумация на разтворители;
- 3 на мебелни фирми използващи продукти по Наредбата.

При проверките не са констатирани нарушения на етикетирането съгласно разпоредбите на Наредбата и на съответствието с нормата за съдържание на ЛОС по етикетната информация.

За поддържане на информационната система на ИАОС в съответствие с програмата за мониторинг по Наредбата, представената с отчетите информация е обобщена и предоставена в ИАОС.

Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой

През 2017 г. са извършени 29 проверки на обекти попадащи в обхвата на Регламент(ЕС) 517/2014 и Регламент(ЕС) 1005/2009. Не са констатирани съществени нарушения на законодателството. Дадени са 4 предписания, които са изпълнени в срок. Изготвен и представен в МОСВ е обобщен отчет за поддържане на база данни за флуорираните парникови газове.

Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове(РЕПГ)

Предприятията попадащи в обхвата на чл. 34, ал. 2 от Закона за изменение на климата и имащи издадено Разрешително за емисии на парникови газове /РЕПГ/ в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик са общо 4. Всички те са заложили за проверка и проверени през 2017 г. Предприятията спазват условията, заложили в издадените разрешителни за емисии на парникови газове.

През 2017 г., на контролираната от РИОСВ-Пазарджик територия не са

възниквали аварийни ситуации свързани със замърсяване на атмосферния въздух.

По компонент атмосферен въздух са извършени 8 проверки на място по постъпили сигнали и жалби на граждани. От извършените проверки е установено, че в 4 от случаите подадените жалби/сигнали са неоснователни, което съставлява 50%.

Основателни са сигналите за обгазяване от два обекта за производство на мебели в гр. Пазарджик – „Николетти” АД и „Софалукс България“ ЕООД. При извършените проверки на площадките се констатира, че се изгарят отпадъци в котлите за отопление на помещенията. На операторите са дадени предписания за преустановяване изгарянето на отпадъци и съставени АУАН по реда на Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

От извършен контрол с мобилна автоматична станция (МАС) на ИАОС не се установиха превишения на нормите за КАВ по постъпила жалба от работата на хипермаркет в гр. Пазарджик.

Основателен е сигналът за запрашаване от предприятие за производство на пелети в град Пазарджик. Дадени са предписания на оператора на обекта „Фючър Грийн Енерджи” и е съставен акт по реда на ЗУО. Дадените предписания със срок на изпълнение до края на отчетния период са изпълнени.

С МАС на РЛ-Пловдив са извършени имисионни измервания на КАВ в района на предприятие за производство на капачки за буркани в гр. Пещера, по повод постъпил сигнал. Анализът на данните от измерванията не показва превишения на нормите по измерените показатели.

3. Оценка на качеството на атмосферния въздух:

Извършената моделна оценка показва ограничено влияние на индустриалните източници по показател PM_{10} за територията на четирите общини. За регион Пазарджик разпределението на имисиите от промишлеността е незначително – под 1%. В голяма степен това се дължи на добрите параметри на изпускащите устройства, както и на засиления контрол от страна на РИОСВ-Пазарджик.

Не на последно място, влияние върху КАВ за агломерация Пазарджик оказват климатичните и топографски условия. Неблагоприятните метеорологични условия рефлектират силно върху ниско емитиращите източници – транспорт (с целогодишно действие) и битово отопление (със сезонно действие).

За останалите основни замърсители на атмосферния въздух в област Пазарджик - серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид и озон се наблюдава трайна тенденция за регистриране на стойности под СДН.

II.2.ВОДИ

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво. Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки. Определянето на речните басейни не следват административно-териториалното деление на страната. Територията на РИОСВ-Пазарджик попада изцяло в Източнобеломорски район за управление на водите с център Пловдив. Контролната дейност включва контрол върху състоянието на водите и водните обекти по поречия на реките на територията на област Пазарджик. Проверките за контрол по опазване и използване на водите и водните обекти са с цел:

- провеждане на емисионен контрол на обекти, заустващи в повърхностни водни обекти в съответствие с издадени Разрешителни за заустване на отпадъчни води по чл. 46 ал.1 т. 3 от Закона за водите (ЗВ)(обн. ДВ, бр. 67 /1999 г. и посл. изм. и

доп.) и Комплексни разрешителни по ЗООС, Заповед No PД-21/18.01.2016 г. на МОСВ и утвърден списък на емитерите;

- контрол изпълнение на условия в издадените разрешителни за ползване на водни обекти с цел заустване на отпадъчни води и контрол на основните емитери, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водоприемници;
 - контрол на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води;
 - контрол за състоянието и правилната експлоатация на пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места;
 - контрол на канализационни системи;
 - извършване на проверки и изготвяне на отговори във връзка с постъпили сигнали и жалби за замърсяване на води и водни обекти;
 - контрол при аварийни ситуации и залпови изпускания във водни обекти;
 - изготвяне на санкции при констатирани замърсявания и нарушения на нормативната уредба за опазване на водите прилагане разпоредбите на чл. 69 от ЗООС /обн. ДВ бр. 91 /2002 г./ и Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми /обн. ДВ бр.69 /2003 г./;
- съставяне на актове за установени административни нарушения по ЗВ и ЗООС;
- Проверки за изпълнение на дадените предписания;

През 2017 г. оперативният контрол беше съсредоточен върху опазване от замърсяване на повърхностните води по поречията на реките Марица и Доспат. Извършвани са проверки за изпълнение на изискванията, поставени в разрешителните за заустване и по условия в издадени комплексни разрешителни за спазване на индивидуалните емисионни ограничения и изпълнението на плана за собствен мониторинг на отпадъчните води. Затрудненията и проблемите при експлоатацията на съоръженията са предимно по финансови и организационни причини, предизвикани от нередовната работа на основните производства. В отделни случаи не се извършват своевременно необходимите ремонти и подмяна на амортизирани машини и съоръжения. От извършени проверки на малки предприятия се установи, че обектите работят неритмично и част от пречиствателните съоръжения не се поддържат в нормален работен режим. За констатираните нередности са давани предписания и са извършвани проверки за изпълнението им. За установените нарушения са съставени актове и са налагани имуществени санкции и глоби.

Съгласно Заповед PД №-733/15.12.2016 г. на министъра на околната среда и водите са извършени проверки на 38 обекта, включени в “Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите”. Взети са 86 проби за физико-химичен анализ. Констатираните нарушения от контролния мониторинг са основно превишения на показателите, заложен в разрешителните за заустване. С цел привеждане на обектите в съответствие с екологичното законодателство, преустановяване или предотвратяване на замърсявания на водите, са дадени 29 предписания. За констатираните нарушения на нормативната база са съставени 13 акта. Данните и резултатите от проведения контролен мониторинг са обработени и въведени в Информационната система.

От извършените проверки на действащи пречиствателни станции и съоръжения за отпадъчни води към фирмите и предприятията се установи, че същите се поддържат в сравнително добро състояние.

Към момента, на територията на РИОСВ-Пазарджик функционират четири градски пречиствателни станции /ГПСОВ/:

- ГПСОВ - Пазарджик. Съществуващата технологичната схема не позволява отстраняването на азота и фосфора в състава на отпадъчните води. Предстои реконструкция на био-стъпалото за отстраняване на „общ азот” и „общ фосфор”. Пречиствателната станция подлежи на задължителен емисионен контрол. От извършените емисионни замервания не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, с изключение на показателите „общ азот” и „общ фосфор”.

- ГПСОВ - Пещера е въведена в експлоатация през 2015 г. Работи съгласно утвърдената технологична схема. Основен проблем на експлоатацията ѝ е повишеното хидравлично натоварване в резултат на липсата на разделна канализационна система за град Пещера.

- ГПСОВ – Панагюрище. През 2017 г. са извършени 2 проверки по отношение на емисионния контрол на отпадъчните води и една комплексна проверка. Съществени отклонения и превишения на ИЕО не са констатирани. Оператор на станцията е „ВиК П” ЕООД, гр. Панагюрище.

- ГПСОВ – Септември е въведена в експлоатация през 2015 г. Пречиствателната станция системно се претоварва хидравлично на вход, поради наличие на подпочвени води, които инфилтрират в градския колектор. Във връзка с този проблем община Септември е изготвила работен проект за реконструкция на канализационната система и довеждащия колектор за отпадъчни води.

Изградени са и три пречиствателни станции за отпадни води в селата:

- ПСОВ - с. Козарско. През 2017 г. е извършена 1 проверка по отношение на емисионния контрол на отпадъчните води. Не са констатирани отклонения от технологичния режим и превишения на ИЕО. Оператор на станцията е „Инфрастрой” ЕООД, гр. Брацигово.

- ПСОВ – с. Капитан Димитриево. През 2017 г. е извършена 1 проверка по отношение на емисионния контрол на отпадъчните води. Станцията е с оператор „ВСК” ЕООД, гр. Пещера. Работи по утвърдената технологична схема. Не са констатирани превишения на ИЕО.

- ПСОВ – с. Карабунар – проверката през 2017 г. не установи изтичане на пречистени води. Оператор на станцията е „В И К” ЕООД, гр. Пазарджик.

При обобщен анализ на емитерите и източниците на замърсяване за качествата на водите, зауствани в повърхностни водни обекти(тела) се констатира, че влияние върху състоянието на повърхностните водни тела оказват основно канализационните системи на големите населени места /над 10 000 еквивалентни жители/ без изградена ГПСОВ. За територията на РИОСВ-Пазарджик това са градовете Велинград, Ракитово и Батак.

Обектите с производствена дейност в населени места или терени без изградена селищна канализационна мрежа се налага да транспортират формираните производствени отпадъчните води до най-близката ГПСОВ. На тези обекти РИОСВ извършва контрол за състоянието на пречиствателните съоръжения и недопускане на преливане и замърсяване на околни терени и водни тела, както и документални проверки на транспортираните количества отпадъчни води за удостоверяване липсата на заустване във воден обект без издадено разрешително по реда на Закона за водите. В тази категория попада мандра „Милк груп” в с. Юнаците, община Пазарджик. През 2017 г. не са регистрирани случаи на нерегламентирано изхвърляне на отпадъчни води от този обект.

Обектите от леката промишленост и селското стопанство осигуряват локално пречистване на производствените отпадъчни води. През 2017 г. не са констатирани отклонения и неправилна експлоатация на пречиствателните съоръжения, респективно

и нарушения на Закона за водите от такива обекти. Контролираните животновъдни обекти, формиращи отпадъчни води разполагат със съоръжения за улавяне и ретензиране на торовите маси /земно-насипни лагуни/ в които се стабилизират органичните утайки.

Последствията от поетапното закриване на площадки за рудодобив са съществен екологичен проблем за региона. Основно те влияят върху състава на повърхностните води чрез инфилтрация и дифузия на атмосферни води през обема на рекултивирани насипища. Основни дифузни източници са пл. „Елшица”, пл. „Медет” и пл. „Радка”. За преустановяване на замърсяването от дифузните източници, формирани в резултат от поетапното закриване на рудодобива е променено ПМС 140/1992г. на МС, като са включени и дейности за финансиране от държавния бюджет по отвеждане и пречистване на повърхностни и дренажни води.

През 2017 г. „Еко Медет” ЕООД продължи корекцията на р. Медетска за улавяне на генерираните дренажни води от площадка „Медет” и връщането им чрез пречиствателно съоръжение в котлована на рудник „Медет”. Дейностите по утвърдените работни проекти на дружеството ще продължат и през 2018 г.

При извършения емисионен контрол през годината се констатира, че над 88% от операторите спазват условията, поставени в разрешителните за заустване и в КР.

При провеждания планов емисионен контрол съвместно с РЛ-Пазарджик през 2017 г. са установени превишения на индивидуалните емисионни ограничения /ИЕО/ от 6 обекта, които заустват отпадъчните си води в повърхностни водни обекти. За всяко едно превишение са предприети административно-наказателни мерки по ЗВ.

Преобладаващите сигнали през 2017 г. са за замърсяване на реки, наличие на мъртва риба и нерегламентирани зауствания на отпадъчни води. На всички жалби и сигнали е реагирано своевременно. Уведомени са всички жалбоподатели и лицата, подали сигнал на тел.112 или на „зеления” телефон на РИОСВ-Пазарджик. Обектите-замърсители са с разнородна дейност - животновъдни ферми, канализационни мрежи, промишлени предприятия, рудници и др.

Изпълнение на инфраструктурни проекти. През 2017 г. на територията на област Пазарджик са реализирани 14 проекта за развитие на инфраструктурата във ВиК сектора, свързани с подобряване живота и здравето на хората, довеждане на питейни и минерални води и събиране, пречистване и отвеждане на отпадъчни води. В процес на реализация са други седем. В процедура по ЗОП и чакащи финансиране са още 12 проекта.

Състоянието и оценката на повърхностните и подземните води на територията на област Пазарджик е изготвено със съдействието на БД ИБР – гр. Пловдив.

I. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

1. Характеристика и мониторинг на повърхностните води

1.1 Типове повърхностни води

Водните обекти на територията на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” (БДИБР) се отнасят към две категории повърхностни води – “Река” и “Езеро”.

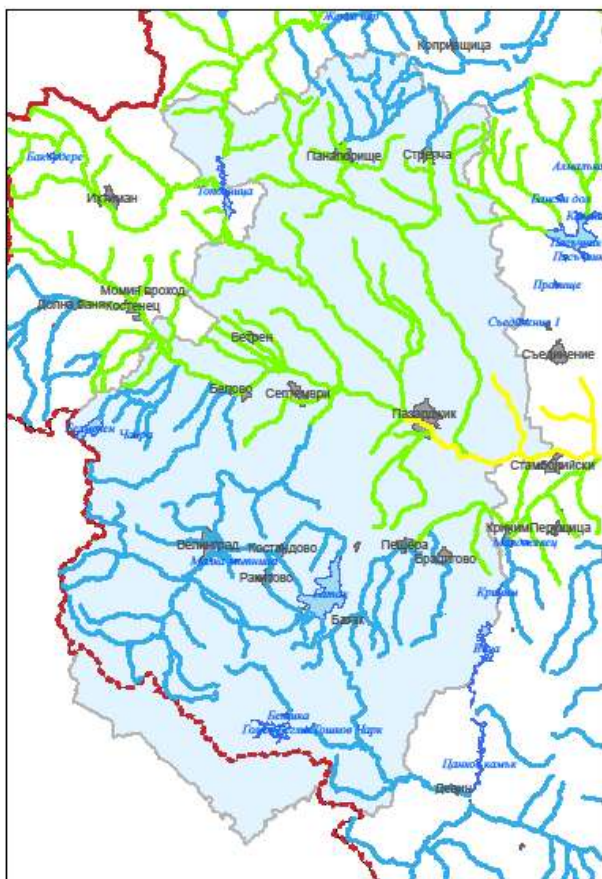
На територията на област Пазарджик са идентифицирани 3 типа води от категория „Река”
/Таблица №1-1/:

Таблица №1-1 Типология категория “РЕКА” в област Пазарджик

№	Тип	Име на типа	Водосбор
1	R3	Планински реки	Равногорска река; Стара река и притоци до град Пещера; Река Стрелчанска Луда Яна от извори до град Стрелча; Река Панагюрска Луда Яна от извори до град Панагюрище; Река Чепинска и притоци от извори до кантон Долене
2	R5	Полупланински реки	Стара река от град Пещера до устие; Река Луда Яна от Панагюрище до устие; Река Селска и притоци; Река Марица от гр.Белово до р.Тополница; Река Тополница от язовир Тополница до устие и р.Елшишка; Река Чепинска от начало на корекция до устие и р.Грохоча
3	R12	Големи равнинни реки	Река Марица от р.Тополница до вливане на р.Въча

На територията на област Пазарджик, в рамките на посочените типове реки са определени 39 водни тела. Всяко водно тяло е речен участък с еднакво екологично и химично състояние, който има важна роля при управлението на водите. В Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) за 2016-2021 г., приет с Решение № 1106/29.12.2016 г. на Министерски съвет са подготвени конкретни програми от мерки, чрез реализацията на които трябва да се постигне добро състояние на водите.

Карта №1-1 Типология категория “РЕКА” в област Пазарджик

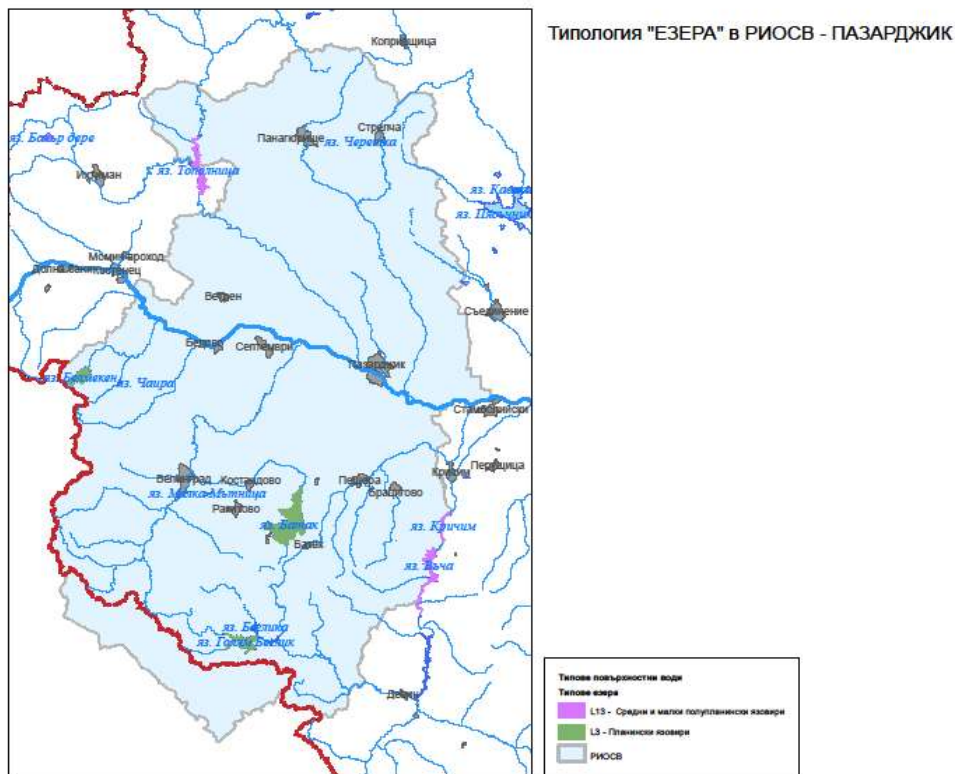
Типология "РЕКИ" в РИОСВ - ПАЗАРДЖИК

На територията на област Пазарджик са определени 2 типа езера (язовири).
 Всяко езеро (язовир) с площ > 500 ха се определя като самостоятелно водно тяло.
 В обл. Пазарджик са определени 6 самостоятелни водни тела, посочени в Таблица №1-2:

Таблица № 1-2. Типове категория "ЕЗЕРА" в област Пазарджик

№	ТИПОВЕ	Язовири	Брой водни тел
1	L13 Средни и малки полупланински язовири	яз. Тополница, яз.Кричим, яз.Въча	3
2	L3 Планински язовири	яз. Голям Беглик, яз. Батак и яз. Белмекен	3

Карта №1-2 Карта на водните тела от категория "ЕЗЕРА" в област Пазарджик

1.2 Програми за мониторинг

- **Контролен мониторинг**

При проектиране на мрежата за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на ИБР са избрани представителни мониторингови пунктове за съответните речни басейни и типовете водни тела. Общият брой на пунктовете за контролен мониторинг на територията на РИОСВ- Пазарджик през 2017 г. е 3 – 2 пункта на реки и 1 пункт на язовири. От тях пред Европейската Комисия се докладват резултатите от 2 пункта (1 на реки и 1 на язовири). Във връзка с определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела в тези пунктове се извършва мониторинг на биологични и физико-химични елементи, като еднократно в периода на ПУРБ е предвидено да се извърши и мониторинг на хидроморфологични елементи за качество.

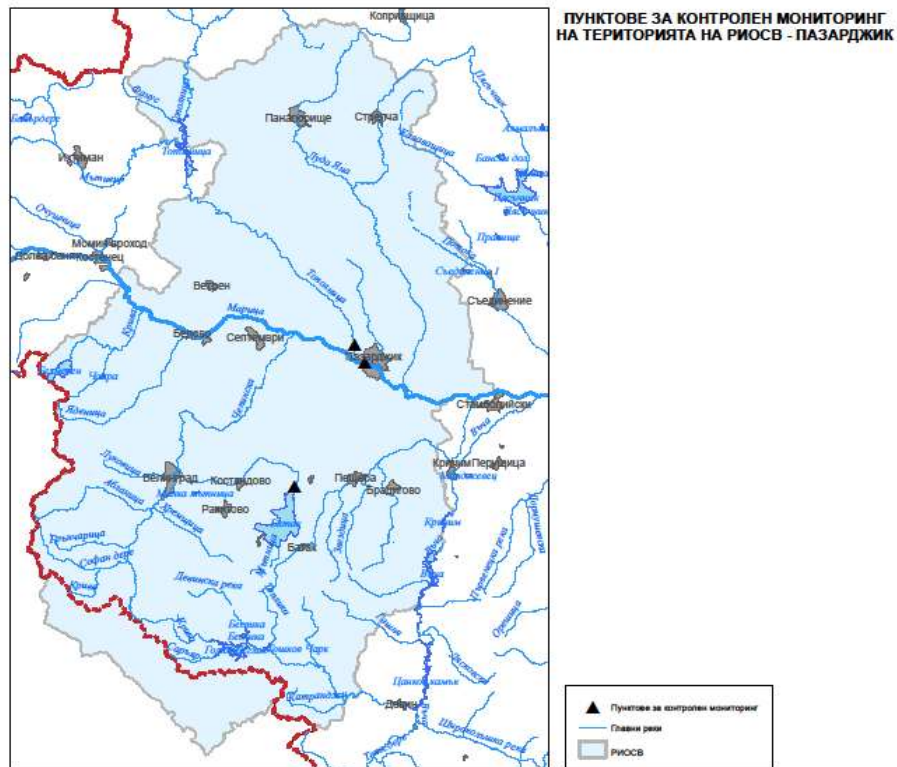
- Река Марица – гр. Пазарджик;
- Река Тополница – гр. Пазарджик, преди устие;
- Язовир Батак.

Честотата на контролния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- Биологични елементи;
 - фитобентос в реки – 1 път на 3 години;
 - макрофити в реки и езера/ язовири – 1 път на 3 години;
 - макрозообентос в реки – 1 път годишно;
 - риби в реки и езера/ язовири – 1 път на 3 години;

- фитопланктон/хлорофил А в язовири (заедно с прозрачност, разтворен кислород, активна реакция/рН и електропроводимост) – 2-4 пъти годишно, като мониторингът се извършва 2-6 пъти в периода на ПУРБ.
- Физико-химични елементи
 - основни показатели – 4 пъти годишно;
 - специфични замърсители – 4 пъти годишно;
 - приоритетни вещества – 12 пъти годишно;

Карта № 2-1 Мрежа за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на област Пазарджик (чл.8 на РДВ)

• Оперативен мониторинг

При подготовката на програмата за оперативен мониторинг на повърхностните води в ИБР е използвана информация за състоянието на определените водни тела и се прилагат критериите, посочени в т.1.3.2. на Анекс V на РДВ.

Пунктове за оперативен мониторинг се поставят в онези водни тела, които са в лошо състояние и съществува риск да не постигнат добро състояние. На територията на обл. Пазарджик, през 2017г. са определени 22 пункта за оперативен мониторинг- 21 на реки и 1 на язовир. В тези пунктове се извършва мониторинг по биологични и физико-химични елементи за качество.

- Река Марица – след гр. Белово;
- Река Марица - с. Огняново, след р. Луда Яна;

- Река Чепинска - след гр. Велинград, преди с. Драгиново;
- Река Чепинска спирка Марко Николов;
- Река Чепинска с. Ковачево;
- Река Мътница - гр. Велинград, преди устие;
- Река Тополница – с. Драгор, след вливане на р. Елшишка;
- Река Елшишка преди „Панагюрски Мини „ ЕАД , с. Елшица;
- Река Елшишка с. Априлци;
- Река Елшишка – устие;
- Река Луда Яна - след гр. Панагюрище;
- Река Банска Луда Яна - с. Бъта;
- Река Стрелчанска Луда Яна - след гр.Стрелча;
- Река Мареш преди вливане в р. Панагюрска Луда Яна;
- Река Асарелска след вливане на р. Панова;
- Река Банска Луда Яна след вливане на р. Асарелска и р. Люляковица;
- Река Луда Яна – с. Росен;
- Река Луда Яна – преди устие;
- Река Стара - между гр. Пещера и с. Бяга;
- Река Стара- устие;
- Река Стара след гр. Ракиново;
- Язовир Тополница- стена.

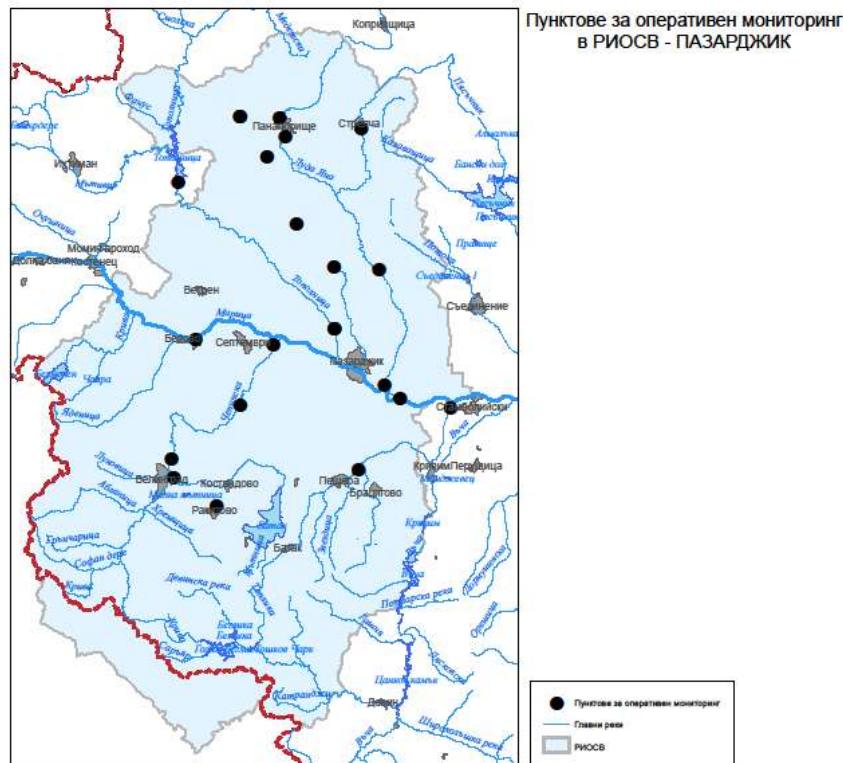
При подбора на показатели за оперативен мониторинг се използват биологичните елементи, индикативни за степента на антропогенно въздействие върху качеството на водите - макрозообентос в реки и фитопланктон в стоящи води. С оглед оперативното установяване на промените във фитопланктонните съобщества се използва показателят Хлорофил А в съчетание с други индикативни физико-химични показатели – прозрачност (SD), разтворен кислород, температура и електропроводимост.

Предвиден е мониторинг на всички физико-химични показатели, превишаващи стандартите за качество на околната среда (за приоритетни вещества) или приетите норми за добро екологично състояние на физико-химичните елементи. Предвиден е и мониторинг на други физико-химични показатели, които са свързани с тези, по които се наблюдават отклонения.

Честотата на оперативния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- Биологични елементи:
 - макрозообентос в реки – 1 път годишно;
 - фитопланктон в язовири (заедно с прозрачност) – 1 път на 3 години.
- Физико-химични елементи:
 - основни показатели – 4 пъти годишно;
 - специфични замърсители – 4 пъти годишно;
 - приоритетни вещества – 12 пъти годишно.

Карта № 2-2 Мрежа за Оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на област Пазарджик (чл.8 на РДВ)

1.3 Показатели за мониторинг на повърхностните води

- **Биологични елементи за качество**

Хидробиологичният мониторинг се извършва за макробезгръбначни в реки по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон (язовири), фитобентос, макрофити и риби. Мониторингът и оценката на състоянието на биологичните елементи в реки се извършва по Наредба № Н-4/14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води.

От провеждания мониторинг за 2017 г. на биологичните елементи за качество са налични данни за дънни безгръбначни и фитобентос.

- **Физико-химични елементи за качество**

Мониторингът се извършва по основни физико-химични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества, свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните показатели се извършва от Регионална лаборатория Пазарджик към ИАОС.

За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по следните групи показатели:

- **Основни физико-химични показатели**

- **I група** – активна реакция /рН/, температура, неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК₅, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати.

- **II група** – азот общ, фосфор общ, калциево-карбонатна твърдост.

• **Специфични вещества**

- **I група – Органични вещества** – нефтопродукти, АОХ.

- **II група - Метали и металоиди** – желязо, манган, цинк, мед, хром-тривалентен, хром-шествалентен, арсен, алуминий.

- **III група – Други вещества** – СПАВ анионактивни, цианиди, феноли.

• **Приоритетни вещества**

2. Определяне на екологично и химично състояние на повърхностните води

2.1 Химично състояние

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела са приложени изискванията на Директива 2013/39/ЕС, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители от 2010г.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват съответно със син и червен цвят. За извършване на достоверна оценка е необходимо минималната честотата на анализ да бъде 12 пъти в годната (1 път месечно). Тези водни тела, които отговарят на средногодишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГС-СКОС) са в добро състояние, а за водните тела, в които се констатира превишаване на СГС-СКОС е определено лошо състояние. Във водните тела, в които не се извършва мониторинг на приоритетни вещества поради липсата на идентифициран натиск, химичното състояние е определено като «неизвестно».

През 2017 г., в 20 повърхностни водни тела са извършени анализи за наличие на приоритетни вещества. В 4 водни тела на територията на област Пазарджик се установява превишаване на стандартите за качество на околната среда и те са определени в лошо химично състояние. Във водно тяло „Река Марица от р.Тополница до вливане на р.Въча и ГОК-9 и ГОК II” с код BG3MA700R143 се установява превишаване на СКОС по показател хлорпирифос-етил; водно тяло „Река Луда Яна от вливане на Стрелчанска Луда Яна до устие” с код BG3MA700R149 се констатира превишаване на СКОС по показател никел; водно тяло „Река Елшишка” с код BG3MA800R224 - превишаване на СКОС по кадмий, олово и никел и водно тяло с код „Река Тополница от яз. Тополница до устие” с код BG3MA800R225 се установява превишаване на СКОС по показател никел.

Таблица № 2-1 Брой повърхностни ВТ по химично състояние на територията на обл.Пазарджик

	ВТ	Марица
--	----	--------

Химично състояние	Добро	16
	Лошо	4
	Неизвестно	25
	общо ВТ	45

2.2 Екологично състояние

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

Екологично състояние				
отлично	добро	умерено	лошо	много лошо

В Таблица № 2-2 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела в обл.Пазарджик. Анализът на резултатите показва, че през 2017г. водните тела в добро екологично състояние са 23, в умерено - 18 и в лошо и много лошо състояние 4 водни тела. При сравняване на резултатите с тези през 2016г. не се наблюдава подобряване на екологичното състояние/потенциал (през 2016г. 24 водни тела са в добро екологично състояние, 17 в умерено и 4 водни тела в лошо и много лошо екологично състояние/потенциал). Основните физико-химични показатели, по които се наблюдават отклонения са свързани с органично замърсяване - оротофосфати, общ фосфор, амониев азот, нитритен азот, нитратен азот, общ азот и БПК, причина за които са непречистени отпадъчни води от населени места, заустване на непречистени руднични води и промишлени отпадъчни води.

При оценката на екологичен потенциал в силномодифицирани водни тела (язовири, коригирани реки) се използва класификационната система за екологично състояние, която е разработена за естествени водни тела. Необходимо е тя да бъде адаптирана като се въведе т.нар. „подход на смекчаващи мерки”, прилаган в ЕС. При него като основен критерий се приема стопанското използване на водните тела и състоянието на елементите за качество, което може да се постигне без да се допуска негативно въздействие върху стопанската дейност. Това състояние се приема за Добър екологичен потенциал (ДЕП) като се предвиждат „смекчаващи мерки”, които могат да го подобрят, без да попречат на стопанското ползване. Новият подход за определяне на ДЕП ще бъде въведен при оценките за силномодифицираните водни тела в периода на втория ПУРБ (2017-2021 г.).

Таблица № 2-2 Брой водни тела разпределени по екологично състояние/потенциал в обл. Пазарджик през 2017 г.

	Общо ВТ	Марица
ЕКОЛОГИНО СЪСТОЯНИЕ/ ПОТЕНЦИАЛ	Отлично	3
	Добро	20
	Умерено	18
	Лошо	3
	Много лошо	1
	ВТ	45

Таблица 2-3 Състояние на водните тела на територията на област Пазарджик

№	Код	Водно тяло	СМ/ ИВТ	Екологично състояние/потенциал			Химично състояние
				Биологични елементи	ФХ елементи	Екологично състояние/ потенциал	
1	BG3MA500R120	Река Калаващица от извори до яз.Пясъчник*		Добро		Добро	Неизвестно
2	BG3MA500R129	Река Потока от извори до гр.Съединение*		Умерено		Умерено	Неизвестно
3	BG3MA600L132	Язовир Кричим*	СМ	Добро	Умерено NH4	Умерено	Неизвестно
4	BG3MA600L133	Язовир Вьча*	СМ	Добро	Умерено NH4	Умерено	Добро
5	BG3MA600L138	Яз.Голям Беглик	СМ		Добро	Добро	Неизвестно
6	BG3MA600R136	Река Девинска от язовир Тошкочарк до устие и притоци: ляв-Бабинска			Умерено БПК, NH4, Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Неизвестно
7	BG3MA600R218	Река Девинска от яз. Голям Беглик до яз Тошков чарк и р. Топлика			Добро	Добро	Неизвестно
8	BG3MA600R219	Река Девинска от извори до яз. Голям Беглик		Добро		Добро	Неизвестно
9	BG3MA700R143	Река Марица от р.Тополница до вливане на р.Вьча и ГОК-9 и ГОК II	СМ	Умерено	Умерено БПК, NH4, NO2 Нобщ, PO4	Умерено	Лошо Хлорпирифос етил
10	BG3MA700R144	Стара река от гр.Пещера до устие	СМ	Умерено	Умерено БПК, NH4, NO3 NO2, Нобщ, PO4 Робщ	Умерено	Добро
11	BG3MA700R145	Равногорска река		Добро		Добро	Неизвестно
12	BG3MA700R146	Стара река от Дериндере до гр.Пещера		Умерено		Умерено	Неизвестно
13	BG3MA700R147	Река Новомахленска		Добро		Добро	Неизвестно
14	BG3MA700R148	Стара река от извори до река Дериндере –ПБВ		Добро	Добро	Добро	Добро
15	BG3MA700R149	Река Луда Яна от вливането на Стрелчанска Луда Яна до устие	СМ	Умерено	Умерено PO4, Робщ, Mn, С Al	Умерено	Лошо Ni
16	BG3MA700R151	Река Панова-с.Оборище, ПБВ			Добро	Добро	Неизвестно
17	BG3MA700R153	Река Стрелчанска Луда Яна от извори до гр.Стрелча		Отлично		Отлично	Неизвестно

18	BG3MA700R154	Река Панагюрска Луда Яна от извори до гр. Панагюрище		Добро	Добро	Добро	Добро
19	BG3MA700R155	Река Безименна –местност Мулей			Добро	Добро	Добро
20	BG3MA700R156	Река Селска и притоци и ГОК Чакъша	СМ	Умерено		Умерено	Неизвестно
21	BG3MA700R220	Панагюрска Луда Яна от Панагюрище до вливането на Стрелчанска Луда Яна		Лошо	Умерено БПК, NH4, NO2 Нобщ, PO4, Робщ Mn, Cu, Fe	Лошо	Добро
22	BG3MA790R157	Река Марица от гр.Белово до р.Тополница и ГОК 13 –К1 (ГК	СМ	Умерено	Умерено PO4, Робщ	Умерено	Добро
23	BG3MA800L160	Яз. Тополница	СМ	Добро	Умерено Cu, Al, As	Умерено	Добро
24	BG3MA800R224	Река Елшишка		Много лошо	Умерено рН, електропроводимост, NH4, Mn, Cu, Fe, Zn, Al, Хром общ	Много лошо	Лошо Cd, Pb, Ni
25	BG3MA800R225	Река Тополница от яз.Тополница до устие	СМ	Умерено	Умерено NH4, NO2, Нобщ Робщ, Fe, Mn, Cu Zn	Умерено	Лошо Ni
26	BG3MA900L192	Яз.Батак	СМ	Добро	Добро	Добро	Добро
27	BG3MA900L205	Яз.Белмекен	СМ		Добро	Добро	Неизвестно
28	BG3MA900R184	Река Чепинска от нач. корекция до устие и р.Грохоча	СМ	Умерено	Умерено PO4, Робщ	Умерено	Добро
29	BG3MA900R185	Река Чепинска от кантон Долен до Начало корекция		Умерено	Умерено NO3, NO2, Нобщ PO4, Робщ	Умерено	Добро
30	BG3MA900R186	Река Чепинска от вливане на р.Мътница до кантон Долене		Умерено	Умерено БПК, NH4, NO2 Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Добро
31	BG3MA900R189	Стара река от ПБВ до вливане на р.Мътница		Лошо	Умерено БПК, NH4, NO2 Нобщ, PO4, Робщ	Лошо	Неизвестно
32	BG3MA900R190	Река Мътница след ПБВ до Стара река		Добро		Добро	Неизвестно
33	BG3MA900R191	Река Мътница под яз.Батак до притока и приток ПБВ		Добро	Добро	Добро	Неизвестно
34	BG3MA900R193	Тупавишко дере			Добро	Добро	Добро
35	BG3MA900R194	Река Дълбоки дол до яз.Батак		Добро		Добро	Неизвестно
36	BG3MA900R195	Река Боев дол до яз.Батак		Добро		Добро	Неизвестно
37	BG3MA900R196	Река Луковица		Отлично		Отлично	Неизвестно
38	BG3MA900R197	Река Чепинска от р.Абланица до устието на на р.Луковица и р.Мътница		Умерено		Умерено	Неизвестно
39	BG3MA900R198	Река Чепинска и притоци от извори до устие на Абланица и Хремшица		Отлично	Добро	Добро	Добро
40	BG3MA900R199	Азово дере ПБВ		Отлично		Отлично	Неизвестно
41	BG3MA900R200	Река Яденица	СМ	Умерено		Умерено	Неизвестно
42	BG3MA900R201	Река Марица от град Долна баня до град Белово*		Умерено	Умерено БПК, NO2, PO4 Робщ, Нобщ	Умерено	Добро

43	BG3MA900R202	Баш вада ПБВ			Добро	Добро	Неизвестно
44	BG3MA900R228	Река Мътница от вливане на Стара река до устие и р.Малка Мътница		Лошо	Умерено NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ Нобщ, PO ₄ , Робщ	Лошо	Добро
45	BG3MA900R229	Река Крива река и р. Чаирска		Добро	Добро	Добро	Неизвестно

Забележка: *на територията на РИОСВ- Пазарджик попада малка част от водното тяло

Участъци с лошо състояние на водните тела:

Басейн на р.Марица:

- **Река Марица от вливане на р. Тополница до вливане на р. Въча-** данните от проведенят мониторинг през 2017 г. показват умерено екологично състояние по БЕК макрозообентос, фитобентос, БПК₅, амониев азот, нитритен азот, общ азот и ортофосфати. В пункта на р. Марица при с. Огняново след вливане на р. Луда Яна през 2017 г. е проведен мониторинг по приоритетни вещества, като резултатите показват превишаване на средногодишната стойност на стандарта за качество на околната среда (СГС- СКОС) по показател хлорпирифос-етил и водното тяло е определено в лошо химично състояние. Хлорпирифос-етил е приоритетно вещество от групата на ортофосфорните съединения, и се използва като активно вещество заедно с циперметрин в голяма група препарати за растителна защита (инсектициди) за борба срещу неприятели по лозя, овощни, технически и житни култури.
- **Река Панагюрска Луда Яна от Панагюрище до вливането на р. Стрелчанска Луда Яна** - водното тяло е в лошо екологично състояние по биологични и физико-химични елементи за качество, и добро химично състояние. Изместващи физико-химични показатели са: БПК₅, амониев азот, азот нитритен, ортофосфати, азот общ, общ фосфор, желязо, манган и мед. В пункта на р. Луда Яна след гр. Панагюрище се констатира еднократно превишаване на максимално допустимата концентрация на СКОС по показател никел.
- **Река Чепинска от вливане на р. Мътница до кантон Долене** - в участъка се установява лошо екологично състояние по биологични елементи за качество- дънна макробезгръбначна фауна. Причина за лошото състояние е заустване на непречистени битово- фекални отпадъчни води от населените места. В пункта на р. Чепинска след гр. Велинград се наблюдава превишаване на нормите за добро състояние по БПК, амониев азот, азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати.
- **Река Стара след ПБВ до вливане в р. Мътница и р. Мътница до устие** - през 2017 г. се наблюдава влошаване на екологичното състояние на двете водни тела по БЕК- дънна макробезгръбначна фауна- от умерено екологично състояние през 2016г. до лошо екологично състояние през 2017 г. Лошото екологично състояние се дължи на заустване на непречистени битово-фекални отпадъчни води от гр. Ракитово и други населени места в района.
- **Река Елшишка** - водното тяло е в много лошо екологично и лошо химично състояние. В пунктовете на р. Елшишка при с. Априлци и устие се констатира превишаване на СКОС по показателите: манган, желязо, мед, цинк, алуминий, кадмий, олово и никел,

както и превишаване на имисионните ограничения по активна реакция рН и електропроводимост. През 2017 г. в пункта на р. Елшишка-устие изчислената средногодишна стойност за показател желязо е 233 µg/l при стандарт за качество на околната среда (СКОС) 100 µg/l, манган 2978 µg/l при СКОС 50 µg/l, мед 175 µg/l при СКОС 22 µg/l, цинк 419 µg/l при СКОС 100 µg/l, алуминий 1040 µg/l при СКОС 15 µg/l, кадмий 6 µg/l при СКОС 0,25 µg/l, олово 1,8 µg/l при СКОС 1,2 µg/l, никел 76 µg/l при СКОС 4 µg/l.

- **Река Тополница от яз. Тополница до устие** - през 2017 г. водното тяло е в лошо химично състояние по показател никел. В пунктовете на р. Тополница при с. Драгор след вливане на р. Елшишка и в гр. Пазарджик са установени средногодишни стойности на СКОС по показател никел превишаващи стандарта за качество (при с. Драгор 5,17 µg/l и в гр. Пазарджик 4,19 µg/l при СКОС 4 µg/l). Източник на замърсяването са водите на р. Елшишка, която се влива в р. Тополница при с. Драгор.

3.1. Състояние на питейните води

3.1.1. Подход при оценката на повърхностните питейни водни тела

Оценката на състоянието на повърхностните питейни водни тела е извършена в зависимост от категорията на водоизточниците в тях. Категорията на водоизточниците се определя на базата на резултатите от извършвания мониторинг и нормите в Приложение 1 на Наредба № 12 от 2002 г. за оценка на качеството на повърхностните води за питейно-битови цели. Съгласно тази наредба водоизточниците се класифицират в три категории в зависимост от качеството на водите – А1, А2, А3, като А1 е за най-доброто качество.

Във втория ПУРБ на ИБР за повърхностните питейни водни тела са приложени критерии за групиране с цел оптимизиране на мониторинга и достоверно използване на резултатите при оценката на състоянието. В резултат на този процес са обособени 2 групи водни тела:

- **ВТ, които се наблюдават самостоятелно (резултатите от мониторинга не могат да бъдат прехвърляни към други водни тела).** Те са избрани по следните критерии:
 - има установени точкови източници на натиск;
 - разположени са в непосредствена близост до значими източници на дифузен натиск;
 - представляват водохранилища (питейни язовири);
 - водоснабдяват големи населени места (>30000 жители);
 - принадлежат към равнинни типове реки, тип R14 Суб-средиземноморски (пресъхващи) реки или дебитът на ПБВ силно варира през годишните сезони и се наблюдават случаи на пресъхване;
 - попадат в категория А3 или излизат извън категориите на Наредба 12.
- **ВТ, които се обособяват в групи, в рамките на които се избират представителни водни тела, провежда се мониторинг на ротационен принцип в периода на ПУРБ и резултатите се използват за оценка на състоянието на**

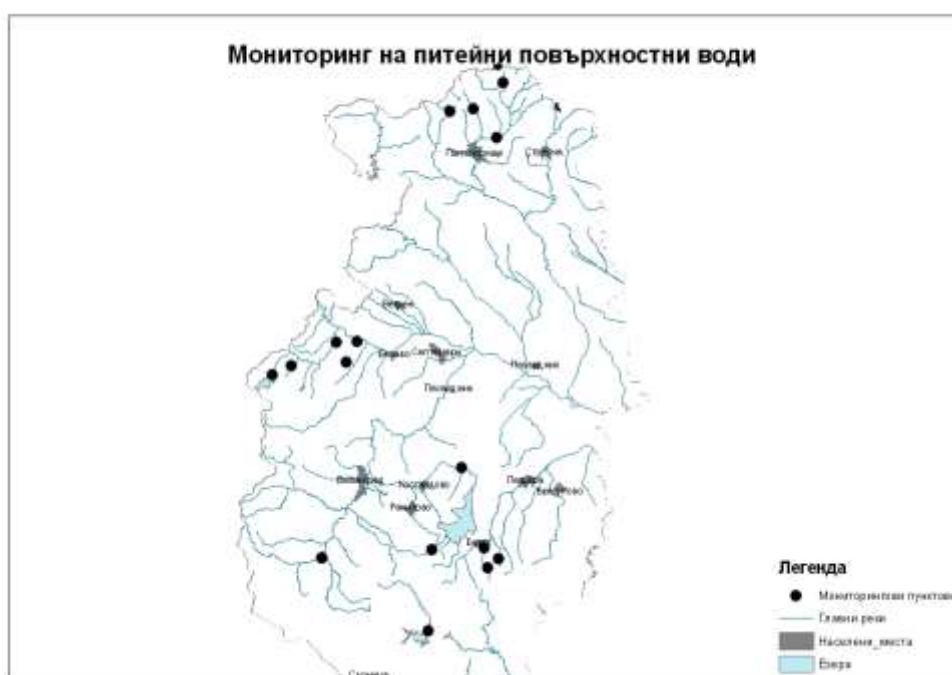
всички тела от групата. При определяне на групите са използвани следните критерии:

- обща типология;
- речни басейни / подбасейни;
- наличие и характер на дифузен натиск (селско и горско стопанство, въздушни емисии).

3.1.2. Резултати от определяне на състоянието на повърхностните водни тела

На територията на област Пазарджик се намират 18 водохващания за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни води, разположени в 12 питейни водни тела.

Карта № 3-1 Водохващания за питейно-битово водоснабдяване на територията на област Пазарджик

В Таблица № 3-1 са представени резултатите от определяне категорията на водоизточниците и състоянието на повърхностните питейни водни тела по данни от мониторинга проведен през 2017 г.

През 2017 г. не се променя състоянието на 13 питейни водни тела (18 водоизточника) и се определят като добро (категория А2).

Таблица № 3-1 Състояние на повърхностните питейни водни тела на територията на област Пазарджик

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло		Водоизточник	Категория водоизточник	Състояние водно тяло
1	BG3MA900R229	Река Крива и р.Чаирска	1	Дневен изравнител, с Сестримо	A2	A2
			2	р. Хаджидейца	A2	

2	BG3MA900L205	яз. Белмекен	3	канал Джаферица-Белмекен, с.Сестрим	A2	A2
3	BG3MA900R202	Баш вада ПБВ	5	р.Башвада	A2	A2
4	BG3MA900R198	р.Чепинска и притоци от извори до устие на Абланица и Хремщица	6	Бистришка дериваци №11, гр.Велинград - р.Грънчарица	A2	A2
			7	Бистришка дериваци №12, гр.Велинград - р.Бистрица	A2	
5	BG3MA900R193	Тупавишко дере	8	р. Тепавишко дере	A2	A2
6	BG3MA900R191	р. Мътница под язовир Батак до притока и приток ПБВ	9	р.Мътница	A2	A2
7	BG3MA800R183	р.Златьовица ПБВ	10	р.Златьовица	A2	A2
8	BG3MA700R155	р.Безименна местност Мулей	11	р. Безименна	A2	A2
9	BG3MA700R154	р.Панагюрска Луда Яна от извори до град Панагюрище	12	р. Рогочевец	A2	A2
			13	р.Луда Яна, водохранилище "Гешенка"	A2	
10	BG3MA700R151	р.Панова- с. Оборище, ПБВ	14	р. Панова	A2	A2
11	BG3MA700R148	Дерин дере ПБВ	15	р.Дерин дере	A2	A2
			16	р. Каменишко дере	A2	
			17	р.Карлъшко дере	A2	
12	BG3MA600L138	яз.Голям Беглик	18	яз.Голям Беглик	A2	A2

Яз. Голям Беглик

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

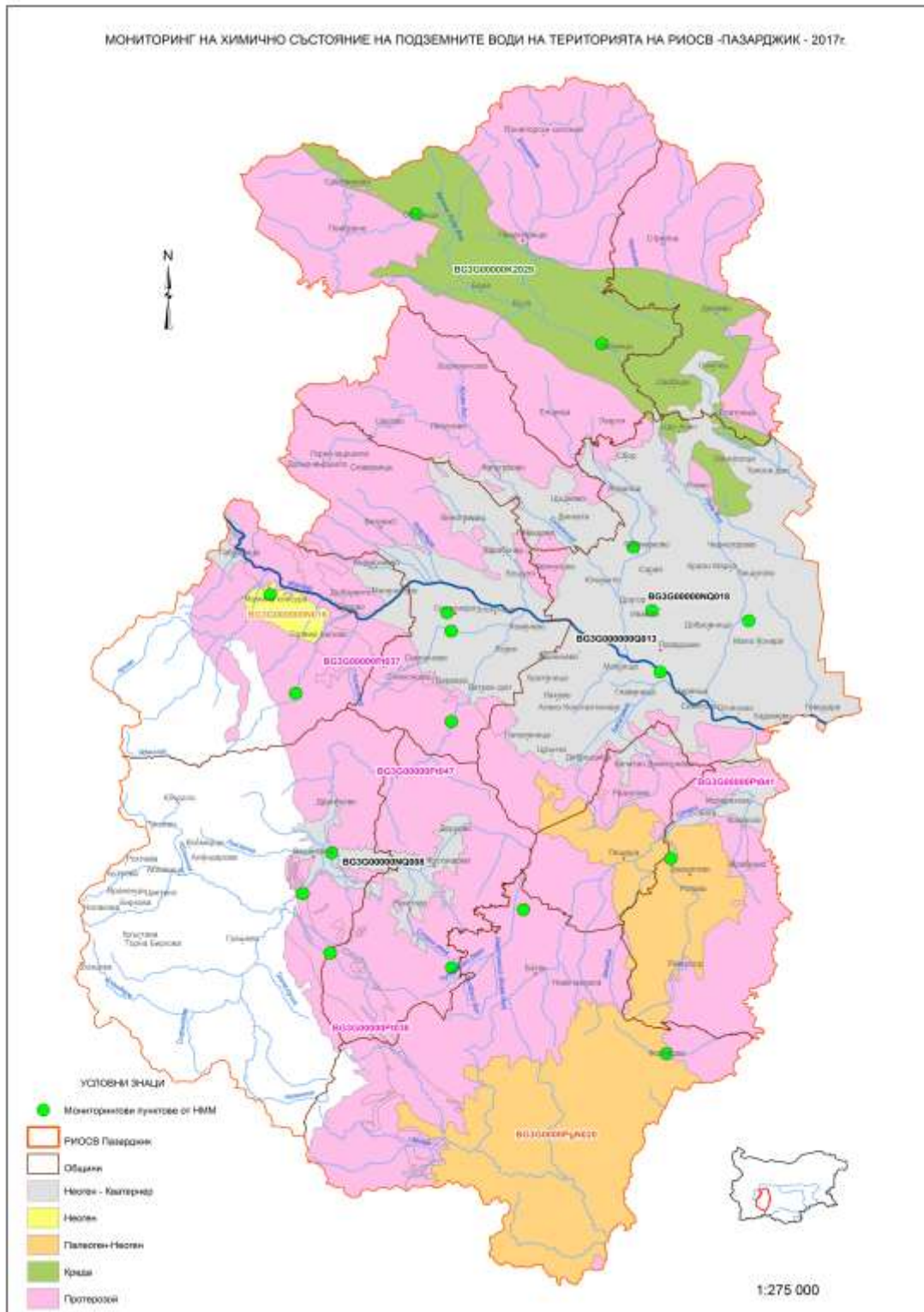
1. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

На територията на РИОСВ-Пазарджик са разположени 14 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях).

Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води през 2017 год. включва 18 хидрогеоложки пункта :

1. BG3G000000QMP018 - Сондаж, гр. Велинград, общ. Велинград;
2. BG3G000000QMP031 - Сондаж - Септември – гара, гр. Септември, общ. Септември;
3. BG3G000000QMP037 - ПС-ПБВ "Ивайло", гр. Пазарджик, общ. Пазарджик;
4. BG3G000000QMP039 – Сондаж, с. Мало Конаре, общ. Пазарджик;
5. BG3G000000QMP041 - Сондаж – ЕРЦ, гр. Пазарджик, общ. Пазарджик;
6. BG3G000000N2MP055 - Сондаж – ПС, с. Гелеменово, общ. Пазарджик;
7. BG3G000000PgMP061 - Извор "Шалварище", с. Фотиново, общ. Батак;
8. BG3G000000PgMP062 - Два извора - СШ, м-т "Студената вода", гр. Брацигово, общ. Брацигово;
9. BG3G000000K2sMP068 – Дренаж, с. Попинци, общ. Панагюрище;
10. BG3G000000K2MP069 - Сондаж на савоизлив, с. Оборище, общ. Панагюрище;
11. BG3G000000APtMP098 - Извор "Мердевен 2", с. Голямо Белово, общ. Белово;
12. BG3G000000PtMP116 - Извор р. Стара, лет. Цигов чарк, общ. Ракиново;
13. BG3G000000NMP162 – Дренаж, с. Сестримо, общ. Белово;
14. BG3G000000PTMP186 - Извор "Владикин извор", гр. Белово, общ. Белово;
15. BG3G000000PTMP187 - Извор "Клептуза", гр. Велинград, общ. Велинград;
16. BG3G000000PTMP188 - Извор Пещера “Лепеница” , гр. Велинград, общ. Велинград;
17. BG3G000000PTMP203 - Сондаж, с. Варвара, общ. Септември;
18. BG3G000000PTMP204 - Сондаж, гр. Батак, общ. Батак;

Карта: Мониторинг на химичното състояние на подземни води в района на РИОСВ-Пазарджик – 2017 г.

2. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела.

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район”. Пробите са анализирани в ИАОС – основно в Регионална лаборатория – Пазарджик и отделни проби в Регионална Лаборатория - Пловдив. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализирани, както следва:

I група - основни физико-химични показатели - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък – анализират се всички показатели във всички пунктовете за подземни води сезонно (четири пъти в годината) и в три пункта - на полугодие (два пъти годишно).

II група - допълнителни физико-химични показатели – нитритни йони, фосфати, желязо (общо), манган – анализират се всички или отделни показатели във всички мониторинговите пунктове сезонно (четири пъти в годината) или на полугодие (два пъти годишно).

III група – метали и металоиди – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром (общ), хром – тривалентен, хром – шествалентен – анализират се всички показатели във всички мониторинговите пунктове веднъж годишно през трето тримесечие.

IV група – органични вещества - еднократно през годината е предвидено да се извършват анализи на пестициди (алдрин, DDT/DDD/DDE, хептахлор, хлорпирифос-етил) - в мониторингови пунктове при гр. Септември, гр. Пазарджик (ПС-ПБВ "Ивайло"), с. Гелеменово и с. Мало Конаре.

За оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения през 2017 г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство № 17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания, и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатите се сравняват със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007 г. (ДВ, бр. 87 от 2007 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води и с прагови стойности (ПС) (определени по реда на чл. 118б от Закона за водите) на отделните показатели.

Резултатът от извършена обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Пазарджик за 2017 г. е представен в таблица:

Използвани съкратени термини в таблицата и навсякъде в текста:

РС – релевантна стойност

ПС – прагова стойност

ПВТ – подземно водно тяло

МП- мониторингов пункт

№ по ред	Код ПВТ	Име ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ - Концентрации на РС (2017 год.) над Стандарт	Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - концентрации (2017 год.) над Стандарт за качество на питейни води	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ
1	BG3G00000NQ007	Порови води в Неоген - Кватернер - котловина Долна баня - Костенец		Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценка е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област София-обл. за 2016г., които показват отклонение за показателя Фосфати.	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик.	лошо
2	BG3G00000NQ008	Порови води в Неоген - Кватернер - Велинград				добро
3	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина		Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценка е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на област Пловдив, които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценка е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на област Пловдив, които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	добро
4	BG3G00000N016	Порови води в Неоген - Белово				добро
5	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район	Нитрати (mg/l)		53	лошо
			Сулфати (mg/l)		258 - 292	
6	BG3G0000PgN020	Пукнатинни води - Пещера-Доспат				добро
7	BG3G00000K2029	Пукнатинни води - Г. Малинско - Панагюрски район	Манган (mg/l)	0,0529	0,103	лошо
8	BG3G00000P037	Карстови води - Малко Белово				добро
9	BG3G00000P038	Карстови води - Велинградски басейн				добро

10	BG3G00000Pt051	Карстови води - Настан - Триградски басейн	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Смолян за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Смолян за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	добро
11	BG3G00000Pt041	Карстови води - Централно Родопски масив	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Пловдив за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Пловдив за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	добро
12	BG3G00000Pt044	Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област София-обл., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик.	добро
13	BG3G00000Pt050	Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Смолян за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Смолян за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.	добро
14	BG3G00000Pt047	Пукнатинни води - Западно Родопски комплекс			добро

3. Характеристика на подземните водните тела.

1. Подземно водно тяло BG3G00000NQ007 /Порови води в Неоген - Кватернер - котловина Долна баня - Костенец/

На територията на РИОСВ-Пазарджик се разполага една съвсем малка част от това ПВТ. ПВТ е разположено в Костенецката котловина, тава е най-западната част на Източнореломорски район. Тук е горното течение на р. Марица и нейните притоци р. Очушица и р. Стара (Костенецка). ПВТ има площ от 95,19 км². Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, гравелити, валуни, пясъккливи глини, глини, глинести пясъци, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - глини, пясъккливи глини. Посоката на подземния поток между р. Очушница и р. Марица е от северозапад на югоизток, а между р. Марица и р. Стара (Костенецка) е от югозапад на североизток, а южно от гр. Костенец посоката е от северозапад на югоизток. Подхранва и дренира, пряк обмен с повърхностните води.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води, както и черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област София-обл. за 2017 г., които показват отклонение за показателя фосфати.

2. Подземно водно тяло BG3G00000NQ008 / Порови води в Неоген - Кватернер - Велинград/

ПВТ е разположено в западната част на Източнореломорски район, алувиалните и пролувиални отложения са образувани от р. Чепинска и нейните притоци – р. Мътница и р. Луковица. ПВТ има площ от 54,32 км². Водоносният хоризонт е изграден от глинести пясъци, пясъци, гравелити, конгломерати, брекчоконгломерати, пясъчници.

В мониторингов пункт при гр. Велинград (Сондаж) от извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. не се установяват концентрации на РС над стандарт и концентрации над стандарт за качество на питейни води.

Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000NQ008 през 2017г., което е констатирано и през 2016г.

3. Подземно водно тяло BG3G000000Q013 /Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина/

Това е най-голямото по площ ПВТ в Източнореломорски район, в разглеждания район е неговата западна част. Алувиалните (терасни и алувиални конуси) и пролувиални отложения са образувани от р. Марица, и нейните притоци Пясъчник, Стряма, Стара река, Вълча, Чая. Цялото ПВТ има площ – 2818,07кв.км. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, глини, гравелити, валуни, чакъли. ПВТ се подхранва от реките и деретата притоци на р. Марица, от инфилтриралите се валежи и поливни води, от карстовите води на южната оградна верига, които подземно се изливат в алувия.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на област Пловдив, които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.

От проведен собствен мониторинг на територията на РИОСВ-Пазарджик се констатираат завишени съдържания по някои показатели в отделни мониторингови пунктове в следните населени места:

- с. Главиница, общ. Пазарджик (напояване на земеделски култури) - нитрати

- с. Мало Конаре, общ. Пазарджик (промишлено водоснабдяване със специфична цел охлаждане с климатична инсталация; животновъдство и други цели – измиване на въшни и вътрешни площадки и противопожарни нужди) – нитрати, калций, манган, нефтопродукти
- с. Огняново, общ. Пазарджик (промишлени цели) – перманганатна окисляемост
- гр. Пазарджик (други цели, напояване на земеделски култури, технологично и производствено водоснабдяване за производство на консерви) – амониеви йони, нитрити, нитрати, хлориди, сулфати, манган, твърдост (обща), никел, алуминий, електропроводимост, перманганатна окисляемост, нефтопродукти.

4. Подземно водно тяло BG3G000000N016 /Порови води в Неоген – Белово/

ПВТ е разположено западно от гр. Белово, в западната част на Източноромански район, между р. Яденица и р. Крива, десни притоци на р. Марица. ПВТ има площ от 20,18 км². Водоносния хоризонт е изграден от пясъчници, глини, брекчо-конгломерати. Посоката на подземния поток североизточно от с. Сестримо, общ. Белово е от югозапад на североизток, между р. Крива и р. Яденица се променя от югоизток на северозапад и от югозапад на североизток.

В мониторингов пункт при с. Сестримо (Дренаж) от извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. не се установяват концентрации на РС над стандарт и концентрации над стандарт за качество на питейни води.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000N016 през 2017г. е „добро“, което е констатирано и през 2016г.

5. Подземно водно тяло BG3G000000NQ018 /Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район/

Разкрива се на повърхността обикновено по периферията на Пазарджик – Пловдивското поле, де факто има повсеместно разпространение, заляга под кватернерните отложения, ПВТ е разположено в източната и централна част на разглеждания район и има обща площ – 4013,81 кв. км. Водоносния хоризонт е изграден от глини, пясъкливи глини, глинести пясъци, чакъли, конгломерати, брекчи, брекчо-конгломерати, алевролити. От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се установяват концентрации на РС над стандарт.

Влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване – повишен е стандарта за качество на питейните води за показателите:

- Калций - в МП при с. Ивайло (ПС-ПБВ) – в две проби от четири пробонабирания съдържанията са в границите от 154 mg/l до 155 mg/l.
- Магнезий - в МП при с. Гелеменово (ТК - сондаж, ПС) - в една проба от две пробонабирания съдържанието е 81 mg/l.
- Нитрати - в МП при с. Ивайло (ПС-ПБВ) - в една проба от четири пробонабирания съдържанието е 53 mg/l.
- Сулфати - в МП при с. Ивайло (ПС-ПБВ) - в три проби от четири пробонабирания съдържанието е в границите от 258 mg/l до 292 mg/l.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - концентрации (2017 год.) над стандарт за качество на питейни води се наблюдават за:

- Калций - средногодишни концентрации над стандарт (150 mg/l) в МП при гр. Пазарджик (Ивайло, ПС-ПБВ) - 151,25 mg/l
- Сулфати - средногодишна концентрация над стандарт (250 mg/l) в МП при гр. Пазарджик (Ивайло, ПС-ПБВ) - 251,25 mg/l.

Таблица: Засегнати части от ПБТ, в които са разположени водовземни съоръжения за ПБВ

ПБТ	Водовземно съоръжение/система	Замърсяващо вещество <u>NO3</u>				Замърсяващо вещество <u>Ca</u>				Замърсяващо вещество <u>SO4</u>			
		Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество, мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС, мг/л	Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество, мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС, мг/л	Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество, мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС, мг/л
BG3G0000 0NQ018	Ивайло, ПС-ПБВ	47,75	50	17,213	38,27	151,3	150	71,500	119,5	251,3	250	61,816	191,25

 - Превъзходство над Прагова стойност (ПС)

 - Превъзходство над Стандарт за качество на питейни води

Таблица: Концентрации над стандарт за качество на питейни води в съоръжения за ПБВ през 2016 г. и 2017 г.

Показател	Концентрации над стандарт за качество на питейни води в съоръжения за ПБВ - 2016г.		Концентрации над стандарт за качество на питейни води в съоръжения за ПБВ - 2017г.	
	В отделни проби	Средногодишни концентрации	В отделни проби	Средногодишни концентрации
Калций (mg/l)	154 - 371	155,5 - 157	154 - 155	151,25
Нитрати (mg/l)	52 - 55	50,75	53	
Сулфати (mg/l)	300 - 326	316,25	258 - 292	251,25

Общата оценка на химичното състояние на ПБТ BG3G00000NQ018 през 2017г. на територията на РИОСВ-Пазарджик е „лошо” - показатели на замърсяване са нитрати и сулфати, за които в сравнение с 2016г. се наблюдава понижаване на концентрациите. За показателят калций няма натиск, който да определя по-високата концентрация и в периода на подготовка на третия ПУРБ ще бъдат преразгледани определените ПС тъй като вероятно това са фонове стойности.

6. Подземно водно тяло BG3G0000PgN020 /Пукнатинни води - Пещера-Доспат/

ПВТ е разположено в югозападната част на Източнореломорски район. ПВТ има площ от 769,38 км². Водоносния хоризонт е изграден от риолити, игнимбрити, туфи, лавобрекчи, брекчоконгломерати, пясъчници, варовици, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - на места конгломерати, пясъци, глини. Подхранване на ПВТ – от инфилтриращите се валежи.

През 2017 г. в мониторингови пунктове при с. Фотиново (Извор "Шалварише) и гр. Брацигово (Два извора - СШ, м-т "Студената вода") от извършените наблюдения върху химичното състояние не се установяват концентрации на РС над стандарт и концентрации над стандарт за качество на питейни води.

Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G0000PgN020 през 2017г., което е констатирано и през 2016г.

7. Подземно водно тяло BG3G00000K2029 /Пукнатинни води - Г. Малинско - Панагюрски район/

ПВТ е разположено в северозападната част на Източнореломорски район. Тук са р. Буновщица, р. Луда Яна. ПВТ има площ от 579,68 км². Водоносния хоризонт е изграден от мергели и варовици-напукани, андезитови туфи и туфити. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - на места туфи, туфити, туфозни пясъчници.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. в МП при с. Попинци (Дренаж) и с. Оборище (Сондаж на савоизлив) се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – установена е концентрация на РС над стандарт при показателя манган - 0,0529 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l)

Влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване: превишен е стандарта за качество на питейните води за показателя манган в МП при с. Попинци (Дренаж) – в три проби съдържанията са в границите от 0,052 mg/l до 0,195 mg/l.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - показателя манган показва средногодишна концентрация над стандарт за качество на питейни води (0,05 mg/l) в МП при с. Попинци (Дренаж) - 0,103 mg/l.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000K2029 през 2017г. на територията на РИОСВ-Пазарджик е „лошо” - показател на замърсяване е манган. През 2016 г.общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000K2029 на територията на РИОСВ-Пазарджик също е „лошо”, като показател на замърсяване е никел. През 2016 г. показателят манган не е анализиран.

8. Подземно водно тяло BG3G00000Pt037 /Карстови води - Малко Белово/

ПВТ е разположено в западната част на Източнореломорски район, от двете страни на р. Марица. ПВТ има площ от 42,76 км². Водоносният хоризонт е изграден от мрамори, гнайси, калкошисти, амфиболити. Подхранване на ПВТ – от инфилтриралите се валежи и отчасти от речните води.

През 2017 г. в мониторингови пунктове при с. Голямо Белово (Извор "Мердевен 2") и гр. Белово (Извор "Владикин извор") от извършените наблюдения върху химичното

състояние не се установяват концентрации на РС над стандарт и концентрации над стандарт за качество на питейни води.

Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000Pt037 през 2017г., което е констатирано и през 2016г.

9. Подземно водно тяло BG3G00000Pt038 /Карстови води - Велинградски басейн/

ПВТ е разположено на югоизток от гр. Велинград, то е една тясна и дълга синклинална структура. ПВТ има площ от 69,12 км². Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, гнайси, калкошисти, амфиболити. Подхранване на ПВТ – от реките и валежите, карстовия поток се движи в две посоки: ЮИ към извора "Топлика" и СЗ към извора "Клептуза".

Подземните води не са защитени от пряко замърсяване, засега те са чисти, защото липсват или са малко замърсителите.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. в МП при гр. Велинград (Извор "Клептуза") и гр. Велинград (Извор Пещера "Лепеница") се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се установяват концентрации на РС над стандарт.

Не е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване – няма показатели с концентрации над стандарт за качество на питейните води.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - не се установяват концентрации над стандарт за качество на питейни води.

Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000Pt038 през 2017г., което е констатирано и през 2016 г.

10. Подземно водно тяло BG3G00000Pt051 / Карстови води - Настан - Триградски басейн/

ПВТ има площ 390,93 км². Водоносният хоризонт е изграден от мрамори, в областта на подхранване - гранити. На места мраморите са покрити от палеогенски грубокъсови наслаги. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са различни типове кафяви и канелени горски почви. Добре окарстени мрамори, в отделни участъци покрити от палеогенски брекчоконгломерати, пясъчници, алевролити, алгилити. В южната част изветерли гранити.

На територията на РИОСВ-Пазарджик се разполага една съвсем малка част от това ПВТ. Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води, както и черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Смолян за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.

11. Подземно водно тяло BG3G00000Pt041 /Карстови води - Централно Родопски масив/

ПВТ има площ 552,77 км². Водоносният хоризонт е изграден от мрамори, амфиболити, шисти, калкошисти, гнайси, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване – Валунни, пясъци, конгломерати, брекчоконгломерати, пясъчници, варовици, битуминозни шисти, моласови отложения, маломощни въглищни пластове, на места - туфи и туфити. ПВТ се подхранва чрез инфилтрация на валежи там, където мраморите се разкриват на повърхността, от подземния поток в алувиалните отложения (там където алувия заляга върху мраморите).

В това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води, както и черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Пловдив за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.

12. Подземно водно тяло BG3G00000Pt044 /Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив/

ПВТ е разположено в северната и северозападната част на Източнородопски район. ПВТ има площ от 5059,63 км². Водоносният хоризонт е изграден от гранитизирани биотитови и двуслюдени гнайси, мигматити, гранитогнайси, гнайси, амфиболити, силиманитови шисти.

В това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води, както и черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област София-обл., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.

От проведен собствен мониторинг на територията на РИОСВ-Пазарджик се констатира завишено съдържание на показателя амониеви йони в мониторингов пункт при гр. Панагюрище.

13. Подземно водно тяло BG3G00000Pt050 /Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс/

ПВТ има площ 1658,61 км². Водоносният хоризонт е изграден от гнайсошисти, гранитизирани биотитови и двуслюдени гнайси, мигматити, шисти, калкошисти, прослойки мрамори.

В това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води, както и черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на Област Смолян за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели.

14. Подземно водно тяло BG3G00000Pt047 /Пукнатинни води - Западно Родопски комплекс/

ПВТ е разположено в западната част на Източнородопски район, част от Западни Родопи. Това е слабо населен високопланински район. ПВТ има площ 845,27 км². Водоносният хоризонт е изграден от гнайси, лептинити, мрамори, амфиболити, кварцити.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – установява се концентрация на РС над стандарт при показателя желязо (общо) - 0,4073 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l)

Показател	Концентрации на РС над стандарт за подземни води (2016 год.)	Концентрации на РС над стандарт за подземни води (2017 год.)
Желязо (mg/l)	0,53	0,4073

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпеци вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик.

Водите в тази част от ПВТ BG3G00000Pt047 са формирани в метаморфните скали на Родопската надгрупа, представени най-общо от високо метаморфни скали - предимно различни видове гнайси с прослойки от мрамори и амфиболити. Трябва да изтъкнем, че желязото е с генетичен произход и завишено съдържание. В два мониторингови пункта при гр. Батак (Сондаж) и гр. Ракитово (лет. Цигов чарк, пункт повърх. води, яз. Батак), се наблюдават целогодишни стойности над стандарт за показателя желязо (общо), в отделни проби от 0,209 mg/l до 0,73 mg/l. Площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на замърсяване на желязо е по-малка от 20% от площта на ПВТ. Тези аргументи ни дадоха основание да определим общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000Pt047 през 2017г. като „добро”.

III. ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

От определените в Програмата от мерки на утвърдения в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. за територията на РИОСВ Пазарджик са стартирали следните мерки:

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Изграждане на язовир Яденица, чрез което част от водите на р. Яденица ще могат да се прехвърлят в други водосбори посредством ПАВЕЦ "Чаира"	МА_07_36	Изграждане на нови язовири	Изграждане на язовир Яденица, чрез което част от водите на р. Яденица ще могат да се прехвърлят в други водосбори посредством ПАВЕЦ "Чаира", с долния изравнител на който яз. Яденица ще бъде свързан посредством реверсивен тунел. Освен това ще бъде налице ретензионен обем, който ще спомага за редуциране на пика на високата вълна в реката.
Корекция на р. Марица от км 14+023 до км 25+644, НРВР от км 18+239 до км 18+274 с L = 35 м, НРВР от км 19+775 до км 21+994, НРВР от км 19+900 до км 20+150 с L = 35 м и НРВР от км 15+219 до км 15+631 с L = 412 м	МА_07_58	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддръжка на съществуващите диги (2x2000 м) по двата бряга на р. Марица
Корекция на Марица от км 14+023 до 25+644, въз-не на л. дига и берма в землището на Виноградец, възстановяване на 2 уч. д. дига от км 20+275 до 20+315 с L=40 м и от км 21+254 до 21+372 с L=118м, направа на 2 буни в зем. на Ветрен, възстановяване на д. дига–2 уч. в землището на с. Злокучене	МА_07_59	Възстановяване на компрометирани диги	Възстановяване на слягания по короната, най-вече в зоните на подстъпите към реката по двата бряга на р. Марица (надграждане с приблизително 0.5 м) – общо 500 м.
Възстановяване на корекцията на р. Марица и почистване на растителност в землището на Хаджиево, Огняново, Синитово, Мирянци и Пазарджик. ЛБ: С 42° 08' 24,25"; И 24° 27' 16,90" – Мост при Хаджиево/С 42° 10' 22,54"; И 24° 20' 45,01" – Регулация на Пазарджик	МА_07_83	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Ежегодно почистване на лявата защитна дига на р. Марица в участъка между гр. Пазарджик и с. Говедаре от дървета, храсти, дънери и др. - дължина 11 500 м, площ - 700 дка. Почистване и поддържане коритото на р. Луда Яна в зоната на заустване - дължина 1000 м, площ 3.5 дка. Обща площ 703.5 дка

<p>Изграждане на нова ст.бет. стена по десния бряг на р. Чепинска в с. Драгиево. Част от мярката е частично съществуваща подпорна стена(около 250м) с разр. № 32170151/26.03.2009г</p>	<p>МА_17_16</p>	<p>Изграждане на нови корекции</p>	<p>Изграждане на нова ст.бет. стена по левия бряг на р. Чепинска в с. Драгиево, непосредствено над моста над реката в централната част на село Драгиево - дължина 500м, височина 4 м. Изграждане на нова ст.бет. стена по десния бряг на р. Чепинска в с. Драгиево, нагоре по течението от моста над реката в централната част на село Драгиево, непосредствено над съществуващата подпорна стена - дължина 280м, височина 4 м. Изграждане на нова ст.бет. стена по десния бряг на р. Чепинска в с. Драгиево, непосредствено над съществуващия моста над реката в централната част на село Драгиево - дължина 1300м, височина 4 м.</p>
<p>Изграждане на ст.бет.парапет над съществуващи подпорни стени по двата бряга на р. Яденица в западния край на с. Голямо Белово - общо 220 м, височина 1м.</p>	<p>МА_07_38</p>	<p>Изграждане на нови корекции</p>	<p>Изграждане на ст.бет.парапет над съществуващи подпорни стени по двата бряга на р. Яденица в западния край на с. Голямо Белово - общо 220 м, височина 1м.</p>
<p>Изграждане на нова ст.бет. стена по десния бряг на р. Яденица в с. Голямо Белово, непосредствено след моста на Републикански път III-842 - дължина 500м, височина 3 м.</p>	<p>МА_07_39</p>	<p>Изграждане на нови корекции</p>	<p>Изграждане на нова ст.бет. стена по десния бряг на р. Яденица в с. Голямо Белово, непосредствено след моста на Републикански път III-842 - дължина 500м, височина 3 м.</p>
<p>Поддръжка на съществуващите подпорни стени по двата бряга на р. Яденица в с. Голямо Белово с приблизителна дължина 2x500 м</p>	<p>МА_07_41</p>	<p>Реконструкция и поддръжане на корекциите</p>	<p>Поддръжка на съществуващите подпорни стени по двата бряга на р. Яденица в с. Голямо Белово с приблизителна дължина 2x500 м</p>

Изграждане на ст.бет.стена надолу по десния бряг на р. Яденица в гр. Белово, надолу по течението от вливането на десен приток в западната част на гр. Белово - дължина 500 м, височина 3 м.	МА_07_44	Изграждане на нови корекции	Изграждане на ст.бет.стена надолу по десния бряг на р. Яденица в гр. Белово, надолу по течението от вливането на десен приток в западната част на гр. Белово - дължина 500 м, височина 3 м.
Надграждане на съществуваща подпорна стена по левия бряг на р. Яденица над моста между Републикански път III-842 и левия бряг на реката в участък с дължина 200 м и 60 м по десния, височина 1 м.	МА_07_45	Изграждане на нови корекции	Надграждане на съществуваща подпорна стена по левия бряг на р. Яденица над моста между Републикански път III-842 и левия бряг на реката в участък с дължина 200 м и 60 м по десния, височина 1 м.
Надграждане на съществуващите подпорни стени по двата бряга на р. Яденица, нагоре по течението от моста на Републикански път III-842 чрез изграждане на масивен парапет с височина 1 м - дължина 2x100м.	МА_07_46	Изграждане на нови корекции	Надграждане на съществуващите подпорни стени по двата бряга на р. Яденица, нагоре по течението от моста на Републикански път III-842 чрез изграждане на масивен парапет с височина 1 м - дължина 2x100м.
Поддръжка на съществуващите подпорни стени по двата бряга на р. Яденица в гр. Белово с приблизителна дължина 2x550 м. Укрепване на подкопани фундаменти чрез бетониране - общо около 100 м ³ ст.бет.	МА_07_49	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддръжка на съществуващите подпорни стени по двата бряга на р. Яденица в гр. Белово с приблизителна дължина 2x550 м. Укрепване на подкопани фундаменти чрез бетониране - общо около 100 м ³ ст.бет.
Изграждане на ст.бет.стена надолу по десния бряг на р. Яденица в зоната на входа за гр. Белово - дължина 550 м, височина 3 м.	МА_07_52	Изграждане на нови корекции	Изграждане на ст.бет.стена надолу по десния бряг на р. Яденица в зоната на входа за гр. Белово - дължина 550 м, височина 3 м.
Извършване на ремонтно-възстановителни дейности по разрушената дига на река Марица на територията на община Септември. Уч. 1 - 21+239 до 21+494. Уч.2 - 20+175 до 20+641. Уч.3 - 15+219 до 15+631	МА_07_58	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддръжка на съществуващите диги (2x2000 м) по двата бряга на р. Марица

За 2017 г., в БД ИБР няма данни за наводнения за територията на РИОСВ Пазарджик.

Програмата от мерки на ПУРН в Източнoбeлoмoрски район 2016-2021 г. e дoстъпнa зa рaзглeждaнe в тaбличeн и грaфичeн вид чрeз гeoгрaфскa инфoрмaциoннa систeмa (ГИС) нa БД ИБР. Връзкa към ГИС нa БД ИБР e извeдeнa нa нaчaлнaтa стрaницa нa интeрнeт стрaницaтa нa БД ИБР.

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

Обобщена информация за територията на РИОСВ-Пазарджик:

Общата площ на земята в Пазарджишка област е 4456917дка., която включва земеделски, горски и други площи, в които се включват урбанизирани и водни площи (виж. таблица 1).

Таблица 1

	Общо	Територия по вид, дка							
		Земеделска			Горска	Населен и места и други урбанизирани територии	Водни течения и водни площи	За добив на полезни изкопавми	За транспорт, инфраструктура и др.
		Общо	в това число: обработваема площ	в това число: полив на площ					
Област Пазарджик	4456917	1580924	1212733	495854	2438893	121482	114750	174581	26288

От гледна точка на почвеногеографското райониране, област Пазарджик попада в Южнобългарска ксеротермална зона: Среднобългарска подзона на канелени горски почви и смолници; Тракийско-Тунджанска провинция; Западен Тракийски низинен и хълмист район.

Почвите са дълбоки в равнинните и хълмисти области, предимно върху плиоценски и квартернерни наноси. Преобладават алувиални и алувиално-ливадни почви. Имат преобладаващо лек механичен състав и рохкав строеж, което ги прави подходящи за интензивно и високорентабилно земеделие. По-слабо разпространени са ливадните, черноземни, заблатени, ливадно-канелени и др. почви.

2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

За наблюдение и контрол качеството на почвите в област Пазарджик е създадена организация за провеждане на мониторингова дейност - почвен мониторинг I-во ниво. Пунктовете за пробонабиране на почвени проби са 18, определени от Изпълнителната агенция по опазване на околната среда (ИАОС) към МОСВ. Те са разположени по цялата територия на област Пазарджик, в зависимост от източниците на замърсяване на почвите. През 2017 г. Регионалната лаборатория (РЛ) в град Пазарджик извърши пробонабиране от 4 пункта и изпитване на пробите. Всяка проба се извършва в две дълбочини: от 0-10/10-40 см., за необработваемите и 0-20/20-40 см., за обработваемите почви. Следят се показателите: почвена реакция, специфична електропроводимост, биогенни елементи /общ азот, органично вещество - общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност, както и тежки метали - Ph (H₂O), гранулометричен състав,

мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен, живак/. Анализът на резултатите показва, че съдържанието на тежки метали в почвата е под максимално допустимите концентрации (МДК), определени с Наредба №3 за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата.

Настъпилите структурни промени в икономиката и селското стопанство очертават тенденция за намаляване натоварването на почвите с тежки метали.

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

През 2017 г. РИОСВ-Пазарджик осъществяваше текущ контрол на минните обекти, на които се извършват рекултивационни дейности на нарушени терени. Провериха се и двете действащи хвостохранилища - „Люляковица“ и „Влайков връх“. Ежегодно се извършва мониторинг и на закритите и рекултивирани хвостохранилища „Елшица“ и „Радка“.

4. Замяряване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

Контролът за състоянието на складовете и Б-Б кубовете за съхранение на залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита (ПРЗ) през 2017 г. беше с цел правилно съхранение на негодните за употреба ПРЗ и предотвратяване на реална опасност от замяряване на околната среда, отравяне на хора и животни. Провериха се всички 13 склада и 3 Б-Б куба за съхранение на ПРЗ с изтекъл срок на годност. При тези проверки се установи, че липсват препаратите от склад № 114 в с. Карабунар, община Септември и в склад № 119 в с. Дюлево, община Стрелча. За това своевременно беше информирана Окръжна прокуратура-Пазарджик, която започна разследване.

В края на годината в ИАОС е предоставена актуална информация за състоянието на складовете и Б-Б кубовете за съхранение на негодни за употреба ПРЗ. Информацията е съгласувана и с регионалните структури на Национална служба за растителна защита към Министерство на земеделието и храните и ГД ПБЗНБА на МВР-Пазарджик.

5. Замяряване на почвите с устойчиви органични замърсители, включително с нефтопродукти

За извършване на наблюдение и контрол за замяряване на почвите с устойчиви органични замърсители е изградена мониторингова мрежа към НСМОС. През 2017 г. е извършено пробонабиране от :

- пункт № 137 , с. Симеоновец;
- пункт № 138, с. Калугерово;
- пункт № 140, с. Панагюрски колонии;
- пункт № 151, с. Нова махала.

Данните от извършените анализи не показват отклонения от нормите. Не са констатирани разлики и замяряване на площи с нефтопродукти.

6. Ерозия на почвите

Ерозията на почвата е процес на разрушаване, пренасяне и отлагане на почвени частици чрез вятър, дъждовни и поливни води при протичане на естествени и/или антропогенни процеси. Загубата на почвен материал оказва съществено влияние върху функциите на почвата, както в мястото на проявлението на ерозията, така и върху прилежащите територии. Ерозията води до намаляване на дълбочината на коренообитаемия слой, количеството на хранителните елементи и запасите на почвена влага; изчерпване на филтриращия и буферния капацитети на почвата; намаляване на съдържанието на почвено органично вещество; загуба на биоразнообразие; деградация на почвената структура - образуване на почвена кора и разпространение и акумулация на замърсители във водните течения. Природните и стопанските условия на територията на България създават предпоставки за разпространението на водна,

ветрова и иригационна ерозия. Наред с природно обусловените фактори, степента на проявление на почвената ерозия зависи и от човешката дейност. Неправилната обработка на почвата, обезлесяването и горските пожари също са съществени фактори, оказващи влияние върху този процес. Провежданите мероприятия за борба с това вредно явление са агротехнически, лесотехнически и хидротехнически.

В РИОСВ-Пазарджик няма информация за значителни ерозионни процеси през 2017 г. Оценка на водната и ветрова ерозия за всяка година се извършва чрез математически модел от ИАОС.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

Засоляване на почви на територията на РИОСВ-Пазарджик не се наблюдава. Вкисляването на почвите е естествено протичащ процес, чийто интензитет зависи от генетична обусловеност и от антропогенни фактори и се характеризира с понижаване на рН на почвата, поява на обменна киселинност и развитие на алуминиева и/или манганова фитотоксичност, обедняване на почвата с бази, молибденов дефицит, подтисната микробиологична активност и киселинна деструкция на глинестите материали.

Една от основните причини за антропогенно вкисляване на почвите е дългогодишното минерално торене с кисели азотни торове, особено когато е самостоятелно, без съпътстващо фосфорно и калиево торене. Успоредно с процеса на вкисляване се променя подвижността и достъпността на редица почвени елементи, които оказват пряко и косвено влияние върху системата почва-растение-човек.

По почвен мониторинг II-ро ниво - "Вкисляване" са определени 4 пункта за наблюдение на територията на област Пазарджик - периодичността е една, две, три и четири години. През 2017г. РЛ-Пазарджик взе почвени проби от четирите пункта в гр. Панагюрище, гр. Велинград, с. Юндола и с. Мало Конаре.

Съгласно указанията на ИАОС от 4 точки (Т1 до Т4) са отбрани почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и от 20-40 см. Анализират се следните показатели: рН в **КСИ-вредна** киселинност, обменни йони и V%. След анализ на резултатите от изпитването не е констатирано превишаване по показатели спрямо базовите показатели за двата пункта.

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци) Информация за налични замърсявания от нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и предприети мерки е дадена в Раздел „Отпадъци“.

9. Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ-Пазарджик

Почвите са национално богатство ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс. Опазването им е приоритет и задължение на държавните и общинските органи, а също и на всеки от нас. Осъществява се посредством прилагане на добри земеделски практики и повишаване информираността на обществото за екологичните и икономически ползи от предприетите мерки за опазване на този компонент на околната среда. Грижата за опазването на земите и почвите е обща отговорност на всички, които живеят на планетата Земя.

След разговори с еколозите на повечето общини на територията на РИОСВ-Пазарджик бяха предприети действия за недопускане на замърсяване на почвите с торов отпад в регулациите на населените места.

Що се касае до опазване на почвите от вредни изменения, следствие от изгаряне на стърнища масова практика е някои собственици или ползватели на земеделски земи да не спазват забраните, разписани в няколко закона. Изгарянето на стърнища и растителни остатъци води до вредни изменения на почвата. Унищожават се

органичните съставки на повърхностния почвен слой, микроорганизмите, които подпомагат естественото почвообразуване, представители на защитени и други биологични видове, техните местообитания и места за размножаване. При изгарянето на стърнища в атмосферата се отделят голямо количество вредни газове, които засилват парниковия ефект и водят до промяна на климата.

РИОСВ-Пазарджик извършва проверки по компетентност съгласно ЗООС, но би следвало да се засили контрола и от страна на кметовете на общини, които също имат задължения да упражняват такъв, съгласно разпоредбите на Закона за опазване на земеделските земи и Закона за почвите. Само с общи усилия и действия на всички компетентни органи ще се постигнат положителни резултати за трайно намаляване и/или предотвратяване на дейностите и процесите, които водят до вредни изменения на почвата.

Участието на експерти на РИОСВ-Пазарджик в комисии по чл. 17, ал. 1 т. 1 от Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ) способства да бъдат превантивно обхванати обектите, за които се налага промяна предназначение на земеделски земи и за които има издадени решения за преценяване необходимостта от ОВОС, доклади по ОВОС

или

ЕО.

Ц.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

1.1. РЕЗЕРВАТИ

РЕЗЕРВАТ "КУПЕНА"

Резерват „Купена” е обявен със Заповед № 2969/24.11.1961г. на Главно управление на горите при Министерски съвет. Създаден за запазване на природен ландшафт, с разнообразен релеф, изложение, геологически строеж, флора и извънредно красив пейзаж. Тук са запазени вековни смърчово – белборови, белборови и букови гори. Намира се на територията на община Пещера и община Брацигово. Обхваща територии с надморска височина от 600 до 1400 м.

Резерватът попада в защитена зона BG 0001030 „Родопи – Западни” по Директивата за местообитанията и в защитена зона BG 0002063 „Западни Родопи” по Директивата за птиците.

За управлението на защитената територия е разработен План за управление. Предназначението на този документ има две основни насоки:

- управление с цел опазване;
- систематизиране и анализ на състоянието на биоразнообразието.

През резерват „Купена” преминава пътека за посетители, обявена със Заповед № РД-927/07.09.2004 г. на МОСВ, като маршрута е указан на монтирани указателни табели в изходни точки. Дължината на пътеката е 12 850 m, като необходимото време за преминаване е 4.5 часа, маркирана и в добро състояние.

Резерватът се характеризира с голяма площ и обхваща разнообразие от биотопи. По-голяма част от територията на резервата е обхваната от горски екосистеми, но в него се развиват и тревни екосистеми. Особено интересни са торфищните екосистеми, които имат ограничено присъствие, но са специфичен елемент за резервата. Скалните биотопи са също част от разнообразието на тази територия. Растителната покривка на резервата е разнообразна и съдържа широколистни листопадни гори от бук, габър и дъб, смесени широколистни и иглолистни гори, както и иглолистни гори с доминиране на смърч и бял бор. Дъбови гори се развиват в по-ниските части на склоновете. Те са най-богати на видово разнообразие. Смесените гори от обикновен габър и обикновен горун се развиват при надморски височини до около 600 m. В състава на дървесния етаж се срещат също така клен (*Acer campestre*), планински ясен (*Fraxinus excelsior*), дребнолистна липа (*Tilia cordata*). Почти цялата площ на резервата (97.4%) е залесена.

На територията на резервата се срещат 12 вида земноводни и влечуги, като интерес представляват установените находища на алпийския тритон (*Ichthyosaura alpestris*). Орнитофауната е представена от 69 вида птици, сред които белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), обикновена ветрушка (*Falco tinnunculus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*), голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*), зелен кълвач (*Picus viridis*). Важно откритие е и установяването на два редки вида мухоловки на територията на резервата – полубеловратата мухоловка (*Ficedula*

semitorquata) и червеногушата мухоловка (*Ficedula parva*). Установени са 15 вида прилепи и 41 вида други бозайници.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ "МАНТАРИЦА"

Резерват „Мантарица” е обявен със Заповед № 960/08.06.1968 г. на Министерство на горите и горската промишленост. Създаден за запазване на местообитанията на глухари и девствения характер на иглолистните гори. Намира се на територията на община Ракитово. Обхваща територии с надморска височина между 1200 и 1900 м.

Резерватът попада в защитена зона BG 0001030 „Родопи – Западни” по Директивата за местообитанията и в защитена зона BG 0002063 „Западни Родопи” по Директивата за птиците.

За управлението на защитената територия е разработен План за управление, след изпълнението на проект № DIR 5113325-16-114, одобрен за финансиране по приоритетна ос 3, процедура BG 161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности по устойчиво управление на резервати „Купена”, „Мантарица”, „Беглика” и „Дупката“ по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

През резерват „Мантарица” преминава пътека за посетители, обявена със Заповед № РД-926/07.09.2004 г. на МОСВ, като маршрута е указан на монтирани указателни табели в изходни точки. Дължината ѝ е 3070 m, като необходимото време за преминаване е 1.5 часа, маркирана и е в добро състояние.

Растителната покривка на резервата се състои основно от съобщества на смърч, ела и бук. Основната площ на резервата е заета от съобществата на смърча

(*Picea abies*) – иглолистни гори с континентално и бореално разпространение. В ниските части на резервата са разпространени съобщества доминирани от обикновен бук.

Лихенизирани гъби в резервата наброяват 47 вида, заедно с брадатия лишей (*Usnea filipendula*) и белодробният лишей (*Lobaria pulmonaria*).

Мъховата флора е представена от 37 вида. Наличието на гниеща дървесина в резервата благоприятства разпространението на *Vuxbaumia viridis* – вид от Приложение II на Директивата за местообитанията. Други видове с консервационно значение, установени тук са *Ulota crispa* – „Застрашен“ и *Neckera pennata* – „Уязвим“. Два вида растящи по стъблата на стари букови дървета, включени в Червения списък на мъховете в България и в Червената книга на мъховете в Европа.

Ichthyosaura alpestris

На територията на резервата се срещат 12 вида земноводни и влечуги, като интерес представляват установените находища на алпийския тритон (*Ichthyosaura alpestris*) – вид от Червената книга на Република България с категория „Уязвим“. Орнитофауната е представена от 52 вида птици, сред които пернатокрака кукумявка (*Aegolius funereus*), трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*).

Установени са 6 вида прилепи, 33 вида други бозайници, сред които вълк (*Canis lupus*), кафява мечка (*Ursus arctos*), златка (*Martes martes*) и дива котка (*Felis silvestris*).

Резерват „Мантарица“ е биосферен резерват – обявен по програмата „Човек и биосфера“ на ЮНЕСКО.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ „ДУПКАТА“

Резерват „Дупката“ е обявен с Постановление № 14827/29.06.1951 г. на Министерски съвет. Създаден за запазване на иглолистните насаждения. Намира се на територията на община Батак. Обхваща територии с надморска височина между 600 и 1300 м.

Резерватът попада в защитена зона BG 0001030 „Родопи – Западни“ по Директивата за местообитанията и в защитена зона BG 0002063 „Западни Родопи“ по Директивата за птиците.

За управлението на защитената територия е разработен План за управление. проект № DIR 5113325-16-114, одобрен за финансиране по приоритетна ос 3, процедура BG 161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности по устойчиво управление на резервати „Купена“, „Мантарица“, „Беглика“ и „Дупката“ по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“.

През резерват „Дупката” преминава пътека за посетители, обявена със Заповед № РД-905/30.08.2004 г. на МОСВ, като маршрута е указан на монтирани указателни табели в изходни точки. Дължината ѝ е 1700 m, като необходимото време за преминаване е 40 минути, маркирана и в добро състояние.

Естествените насаждения са съставени от бял бор, смърч, ела и участие на широколистни до 5/10 от състава. Широколистните високоствъблени гори от своя страна заемат 279.9 ha. Насажденията са чисти и смесени трепетликови, букови, зимендбови, както и такива без вид с водещо участие.

В резултат на теренните изследвания в резерват „Дупката” са регистрирани 50 вида лихенизирани гъби – над 10% от познатите до момента лихенизирани гъби в Родопите.

Макромицетите са 45 вида, като сред тях са и такива с консервационно значение като *Agaricus macrocarpus* – едроплодна печурка, *Auriscalpum vulgare* – обикновен аурискалпиум и *Macrotuiphula fistulosa* – тръбовидна макротифула.

В резервата са установени 23 вида мъхове, принадлежащи към 2 отдела, 3 класа и 16 семейства. Консервационно значим вид е *Vuxbaumia viridis* – включен в Приложение II на Директивата за местообитанията и в ЗБР.

Lathraea rhodopea

Висшите растения са 103 вида и подвида, сред които има български и балкански ендемити, редки и застрашени видове. За резерват „Дупката” с най-висок консервационен приоритет е родопската горска майка (*Lathraea rhodopea*).

Фауната на резервата включва представители на 12 вида земноводни и влечуги, 45 вида птици, сред които с консервационен статус са голям ястреб (*Accipiter gentilis*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), глухар (*Tetrao urogallus*), гълъб хралупар (*Columba oenas*), малка (врабчова) кукумявка (*Glaucidium passerinum*), трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*).

Установени са 40 вида бозайници, от които 6 вида прилепи.

Резерват “Дупката” е биосферен резерват – обявен по програмата “Човек и биосфера” на ЮНЕСКО.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ „БЕГЛИКА”

Създаден за опазване на образци от първични смърчови екосистеми, редки и застрашени животински и растителни видове и район на флористично формообразуване. Намира се на територията на община Батак. Обхваща територии с надморска височина между 1600 до 1900 м.

Резерватът попада в защитена зона BG 0001030 „Родопи – Западни” по Директивата за местообитанията и в защитена зона BG 0002063 „Западни Родопи” по Директивата за птиците.

Резерват „Беглика” е обявен със Заповед № 751/11.05.1960 г. на Главно управление на горите при Министерски съвет. Промените в площта са осъществени със следните нормативни документи:

- заповед № 482/1992 г. на Министъра на околната среда и водите увеличава площта на резервата с 1032.6 ha с цел да се опазят образци от първични смърчови екосистеми, редки и застрашени животински и растителни видове и район на флористично формообразуване ;
- заповед № РД-138/2013 г., като площта е актуализирана на 1461.34 ha във връзка с извършени по-точни замервания;
- заповед №760/1986 г. на Комитета за опазване на природната среда обявява буферна зона около резерват „Беглика”;
- заповед №РД-138/2013 г. актуализира площта на резервата, която понастоящем е 1461.34 ha.
-

За управлението на защитената територия е разработен План за управление, в резултат на проект № DIR 5113325-16-114, одобрен за финансиране по приоритетна ос 3, процедура BG 161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности по устойчиво управление на резервати „Купена”, „Мантарица”, „Беглика” и „Дупката“ по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

През резерват „Беглика” преминава пътека, обявена със заповед № РД-904/30.08.2004 г. на МОСВ, като маршрута е указан на монтирани указателни табели в изходни точки. Дължината ѝ е 1590 m, като необходимото време за преминаване е 40 минути, маркирана и е в добро общо състояние.

Иглолистните гори заемат площ 1 422.9 ha, съставени предимно от смърч, чиято средната възраст на насажденията е 137 години.

Лихенизирани гъби в резервата наброяват 31 вида, макромицетите – 101 вида, а мъховата флора е представена от 41 вида, сред които един вид е от Приложение II на Директивата за местообитанията – *Vixbaumia viridis*.

Установено разпространението на 237 вида и подвида висши (спорови (без мъхове) и семенни) растения. Това разнообразие представлява 23% от висшата флора на Баташка планина, сред които ендемични, застрашени и защитени растения. За резерват „Беглика” с най-висок консервационен приоритет е алпийското сграбиче – *Astragalus alopecurus*.

Фауната на резервата включва 88 представители на безгръбначните животни, 7 вида риби, 8 вида земноводни и влечуги, сред които алпийски тритон (*Ichthyosaura alpestris*), 96 вида птици, сред които 7 вида попадат в Приложение II на ЗБР, а 45 в приложение III.

Dryomys nitedula

Установени са 5 вида прилепи, 25 вида дребни и 17 вида едри бозайници.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

1.2 ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ

Защитена местност (ЗМ) „Атолука”

Защитена местност „Атолука” е обявена със заповед № 1900/05.08.1969 г. на МГТП и разширена със заповед № 10/09.01.1985 г. на КОПС. Площта на ЗМ е 318.2 ха. Цел на обявяване: опазване на вековна иглолистна гора от бял бор и смърч. Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово. Стопанисва се и се охранява от ДГС „Пещера” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Арамлиец”

Защитената територия е обявена за историческо място със заповед № 2419/26.09.1969 г. на МГТП и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-411/03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 140.8 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в с. Поибрене, община Панагюрище, област Пазарджик. Другата и част попада в област София. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Арап чал”

Местността е обявена със Заповед №196/19.03.1981 г. на КОПС., с площта 220.8 ха. Цел на обявяване: опазване на застрашени видове - глухар и лещарка. Намира се в землището на с. Света Петка, община Велинград. Стопанисва се и се охранява от ДЛС „Алабак” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Баташки снежник”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3700/29.12.1972 г. на МГОПС, с площ 1063,0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. Стопанисва се и охранява от ДГС „Батак” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Батльбоаз”

Обявена е със заповед № 449/25.04.1984 г. на КОПС при МС и има план за управление, утвърден със заповед № РД-157/06.03.2009 г. на МОСВ. Площта е 154.0 ха. Цел на обявяване: опазване на красива местност. Намира се в гр. Батак, общ. Батак, обл. Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Бильов рът”

Обявена е със заповед № 913/8.04.1972 г. на МГОПС, като историческо място с цел опазване на характерен ландшафт, което със заповед № РД-406/ 03.04.2003 г. е прекатегоризирано в защитена местност. Площта е 89.7 ха. Намира се в землището на с. Церово, община Лесичово. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Бич”

Местността е обявена със заповед № 2194/12.12.1968 г. на МГГП, като историческо място и прекатегоризирана в ЗМ със заповед № РД-416/03.04.2003 г. на МОСВ, с площ на 1.8 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. Контрол върху режима на ЗМ упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Бялата скала”

Защитената територия е обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. на МГГП, като историческо място с цел опазване на характерен ландшафт и прекатегоризирана със Заповед № РД-412/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност. Площта на местността е 86,6 ха. Намира се в землището на гр. Велинград, община Велинград. Контрол върху режима на ЗМ се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Валявиците”

Местността е обявена със Заповед № 760/10.08.1986 г. на КОПС при МС с площ 73.0 ха. Цел на обявяване: запазване на естествени съобщества на ела и смърч. Намира се в землището на с. Пашови, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Белово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Венеца”

ЗМ „Венеца” е обявена със Заповед № 183/06.02.1968 г. на МГГП, като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-419/03.04.2003 г. на МОСВ, с обща площ 100.5 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Винище”

Обявена за защитена територия със Заповед № 357/09.02.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-394 /03.04.2003 г. на МОСВ, с обща площ от 148.1 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт.

Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Воденичарска кория”

Обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-407/03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 2.2 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт и местообитание на защитени видове птици. Намира се в землището на с. Сбор, община Пазарджик. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Друма”

Обявена със Заповед № 2122/21.01.1964 г. на КГГП при МС като историческа място, и разширена със заповед № 776/29.03.1972 г. на МГОПС, прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-424/03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 8.0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Душков пчелин”

Историческото място е обявено със Заповед № 183/06.02.1968 г. на МГГП, но в последствие прекатегоризирано със Заповед № РД-418/03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 7.4 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт и местообитания на защитени видове птици. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Дъбравата”

Обявена за защитена местност със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-391/03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 12.0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Лесичово, община Лесичово. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС Пазарджик под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Езерото”

Защитена територия е обявена със Заповед № 913 /08.04.1972 г. на МГОПС за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-403/ 03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 5.8 ха и попада в землищата на с. Семчиново и с. Симеоновец, община Септември. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Златин дол”

ЗМ е обявена със заповед № 913/8.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД 409/03.04.2003 г. на МОСВ с площ от 8.3 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Семчиново, община Септември. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Йорданови поляни”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-405/ 03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 71.9 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в

землищата на с. Боримечково и с. Лесичово, община Лесичово. Контрол върху режима на ЗМ се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Кавал тепе”

Обявена със заповед № 449/25.04.1984 г. на КОПС при МС и действащ план за управление със заповед № РД-165-09.03.2009 г. на МОСВ. Площта на местността е 83.0 ха. Цел: опазване на красива местност за отдих и туризъм. Попада в землището на гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Калпазанов гроб”

ЗМ е обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. на МГГП като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-413/03.04.2003 г. на МОСВ. Общата площ е 16.2 ха и се намира в землището на гр. Велинград, община Велинград. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Балабанлии”

Местността е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС и прекатегоризирана със Заповед № РД-391 /03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 123.5 ха. Попада в землището на с. Фотиново, общ. Батак. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Кемера”

Обявена със Заповед № 3899/15.09.1975 г. на МГОПС и разширена със заповед № РД-587/08.06.1983 г. на КОПС с площ 102.9 ха. Цел: опазване на характерен ландшафт. Попада в землищата на с. Фотиново и гр. Батак общ.Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Клептуза”

Защитената територия е обявена със Заповед № 407/09.02.1966 г. на МГГП, с цел: опазване на характерен ландшафт. Има площ от 412.0 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Ракитово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Конското дeре”

Обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. на МГГП за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-415/03.04.2003 г. на МОСВ. ЗМ има площ от 8.8 ха и се намира в землището на гр. Панагюрище. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима на ЗМ се упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Коритата”

ЗМ „Коритата” е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС и прекатегоризирана със Заповед № РД-410 / 03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 10.9 ха и се намира в землището на с. Варвара, община Септември. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима се упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Корията ”

Обявена със заповед № 2122/21.01.1964 г.на КГГП при МС и разширена със заповед № 776/29.03.1972 г. на МГОПС , прекатегоризирана в защитена местност със заповед

№ РД-430/03.04.2003 г. на МОСВ. Цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак, с обща площ от 8.0 ха. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Корията ”

Защитената територия е обявена със Заповед № 357/09.02.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-393 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност. Целта на обявяването и е опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово, с обща площ от 27.4ха. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Кървав чучур”

Защитената местност е обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. на МГОПС, като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-398 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност. Цел на обявяването е опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак, обща площ от 3.0 ха. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Лонгурлии”

Обявена със Заповед № 3718/28.08.1975 г. на МГОПС, като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД – 379/03.04.2003 г. на МОСВ в ЗМ. Площта от 4.1 ха. Целта на обявяването и е опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Манзул”

Защитената територия е обявена със Заповед № РД-1120/02.07.1968 г. на МГГП, като историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-382/03.04.2003 г. на МОСВ. Целта е за опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт. Площта на ЗМ е 36.6 ха. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. Стопанисва се и се охранява от ДГС „Панагюрище. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Марина”

Обявена за опазване на вековни дървета от зимен дъб и характерен ландшафт със Заповед № 425/18.05.1987 г. на КОПС при МС и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-342/31.03.2003 г. на МОСВ. Има площ от 1.5 ха и се намира в землището на с. Варвара, община Септември. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Пазарджик”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Маришко подрумче”

Обявена със заповед № РД-141/19.02.2013 г. на МОСВ, с обща площ 46.47 ха. Намира се в с. Дъбравите, общ. Белово. Целта на обявяването и е опазване на критично застрашения вид и неговото местообитание.

Защитена местност (ЗМ) ”Меандри на р. Рибна”

ЗМ е обявена със Заповед № 420 /14.11.1995 г. на МОСВ за опазване на естествения ландшафт и уникалните местообитания в местността Кара тепе. Има площ от 24.5 ха и се намира в землището на с. Кръстава, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Чехльово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Милеви скали”

Обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-404 /03.04.2003 г. на МОСВ. Целта на обявяването е за опазване на характерен ландшафт. Има площ от 115.1 ха и се намира в землищата на с. Драгиново, община Велинград и с. Семчиново и с. Симеоновец, община Септември. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Мирчовица”

Местността е обявена със заповед № 2122/21.01.1964 г. на КГТП при МС и разширена със заповед № 776/29.03.1972 г. на МГОПС е обявена като историческо място и после е прекатегоризирана със заповед № РД-420/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност. Цел опазване на характерен ландшафт. Има площ от 10.0 ха и се намира в землището на гр. Батак, община Батак. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Находище на атинска мерендера”

Обявена със заповед № РД-936/20.12.2011 г. на МОСВ, с площ 37.48 ха. Намира се в с. Исперихово, общ. Брацигово. Целта е опазване на растителен вид атинска мерендера (*Merendera attica*) и неговото местообитание.

Защитена местност (ЗМ) „Находище на стояново лютиче”

Обявена със заповед № РД-935/20.12.2011 г. на МОСВ, с площ 11.84 ха. Намира се в с. Равногор, общ. Брацигово. Целта е опазване на растителен вид стояново лютиче (*Ranunculus stojanovii*) и неговото местообитание.

Защитена местност (ЗМ) „Немска Жълтуга”

Обявена със заповед № РД-183/06.03.2014 г. на МОСВ, с площ 1.67 ха. Намира се в гр. Батак, общ. Батак. Целта е опазване на растителен вид – Немска жълтуга (*Genista germanica*), и неговото местообитание.

Защитена местност (ЗМ) „Несторови поляни”

Обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. на МГОПС и прекатегоризирана със Заповед № РД-401 /03.04.2003 г. на МОСВ с цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак и има площ от 5.0 ха. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Новаковец и Бенковска поляна”

Местността е обявена със Заповед № 913 /08.04.1972 г. на МГОПС, като историческо място и след това прекатегоризирана със Заповед № РД-421/03.04.2003 г. на МОСВ в ЗМ, с цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Церово, община Лесичово и има площ от 29.8 ха. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Оборище”

Обявена като историческо място с постановление № 1171/24.09.1951 г. на Министерски съвет, разширена със заповед № 256/25.02.1969 г. на МГТП и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-422/03.04.2003 г. на МОСВ. Цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Оборище, община

Панагюрище и има площ от 203.8 ха. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Огняново – Синитевски рид”

Обявена със заповед № РД—374/05.05.1982 г. на КОПС при МС, прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-384/03.04.2003 г. на МОСВ, промяна в режима на дейностите със заповед №.РД-408/07.07.2008 г. на МОСВ, промяна в площта - актуализация със заповед № РД-408/07.07.2008 г. на МОСВ. Площта е 140 ха. Намира се в землищата на с.Синитово и с.Огняново, община Пазарджик. Обявена със следната цел:

- опазване на полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) и псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*;

- опазване на защитени, редки и застрашени растителни видове, като: текирска мишорка (*Gypsophila tekirae*), игликоцветна айважива (*Alkanna primuliflora*), стрибърнова айважива (*Alkanna stribrnyi*), борзеанов игловръх (*Alyssum borzaeanum*) и др.

- опазване на защитени, редки и застрашени животински видове : жаба дървесница (*Hyla arborea*), турска боа (*Eryx jaculus*), малък ястреб (*Accipiter nisus*), голям ястреб (*Accipiter gentiles*), орел-защитена местностияр (*Circaetus gallicus*), малък орел (*Hieraetus pennatus*), и др. Контрол върху режима на ЗМ упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Патъова кория”

Обявена със заповед № РД-1120/02.07.1968 г. на МГПП в историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-383/03.04.2003 г. на МОСВ. Цел опазване на вековна дъбова гора и характерен ландшафт. Общата площ на местността е 81.2 ха и се намира в землището на с. Оборище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Пашино бърдо”

Обявена със заповед № 357/09.02.1973 г. на МГОПС в историческо място за опазване на 7.0 дка гора в землището на община Ракитово, в последствие прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-392/03.04.2003 г. на МОСВ.

Защитена местност (ЗМ) „Петрово бърдо”

Обявена със заповед № 913/8.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със заповед №РД-396/03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 93.5 ха, намира се в общ. Батак. Целта е опазване на характерен ландшафт.

Защитена местност (ЗМ) ”Порт Артур”

ЗМ е обявена със Заповед № 3813/12.12.1974 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-378/03.04.2003 г. на МОСВ. Има площ от 15.3 ха, намира се в землището на община Велинград. Обявена е с цел: опазване на характерен ландшафт. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Чехльово”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Пясъка”

Обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и и прекатегоризирана със Заповед № РД-388 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 4.8 ха и се намира в землището на с.Фотиново, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Ровно”

Защитената територия е обявена със Заповед № 357 /09.02.1973г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-395/03.04.2003 г. на МОСВ с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 47.7 ха и се намира в землището на гр.Батак, община Батак. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Рогачица”

Обявена с цел опазване на елово-смърчова гора, съгласно Заповед № 21/ 08.01.1981 г. на КОПС при МС. Има площ от 126.9 ха и се намира в землището на община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Алабак”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Самодивска поляна”

Обявена със заповед № 449/ 25.04.1984 г. на КОПС при МС с план за управление влязъл в сила със заповед № РД-157-06.03.2009 г. на МОСВ. ЗМ има площ от 132.6 ха и се намира в землището на гр. Батак, община Батак. Цел - опазване на красива местност за отдих и туризъм. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Сачан дере”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-389/03.04.2003 г.на МОСВ в защитена територия, с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 14.2 ха и се намира в землището на с.Фотиново, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”, но контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Свети Георги”

Обявена с цел опазване на естествено находище на блатно кокиче, съгласно Заповед № 202 /11.03.1987 г. на КОПС при МС. Има площ от 5.7 ха и се намира в землището на с.Варвара, община Септември. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Пазарджик”, но контрола върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Сивата грамада”

Защитената територия е обявена със Заповед № 183/06.02.1968 г. на МГП като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-417/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел – опазване на характерен ландшафт. С площ от 16.5 ха., намира се в землището на гр.Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Слънчева поляна”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно заповед № 449/25.04.1984 г. на КОПС при МС и план за управление заповед № РД-165-09.03.2009 г. на МОСВ. Има площ от 69.3 ха, намира се в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Студената чучурка”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно Заповед № 449 /25.04.1984 г. на КОПС при МС и план за управление със Заповед № - 165/09.03.2009 г. на МОСВ. Има площ от 73.1 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Суватя”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-400 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена територия, с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.0 ха., намира се в землището на гр.Батак, община Батак. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Суха лъка”

Защитената територия е обявена със Заповед №3813/12.12.1974г. на МГОПС и прекатегоризирана със Заповед № РД-377/ 03.04.2003 г. на МОСВ с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.8 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Чехльово”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Суха лъка (Клетва бивак)”

Защитената територия е обявена с цел – опазване на характерен ландшафт в историческо място, съгласно заповед № РД-1187/19.04.1976 г. на МГОПС и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-385/03.04.2003 г. на МОСВ. Има площ от 3.2 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Чехльово”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Тодин гроб”

Защитената територия е обявена със Заповед №913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-402/03.04.2003 г. на МОСВ, с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.0 ха и се намира в землището на гр. Батак, община Батак. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Тошков чарк”

Обявена за опазване на красива местност, съгласно Заповед № 449 /25.04.1984 г. на КОПС при МС. Има площ от 57.4 ха и се намира в землището гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Родопи”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Тъмра”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3751/30.11.1973 г. на МГОПС. Намалена е територията и със заповед № 530/ 07.07.1992 г. на КОПС при МС за разширяване на резерват Купена. Площта е 604.1 ха. Обявена е с цел - опазване на характерен ландшафт, скални образувания, стари римски пътища, мостове и развалини от крепостни стени. Попада в землището на с.Розово, община Брацигово. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Пещера”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Търновица”

Обявена с цел опазване на характерен ландшафт, съгласно заповед № 776/29.03.1972 г. на КГГП при МС, разширена със заповед №776/29.03.1972 г. на МГОПС и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-423/03.04.2003 г. на МОСВ. Площта на ЗМ е 10.0 ха и се намира в землището на землището гр.Батак, община Батак. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Филибилийска поляна”

Обявена за опазване на рядък растителен вид планински божур, съгласно заповед № 16/8.01.1981 г. на КОПС при МС и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-408/03.04.2003 г. на МОСВ. Има площ от 1.2 ха и се намира в землището на община Велинград. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Фотинска река”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-386/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак. Има площ от 314.3 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Хаджийски чарк”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-387 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак, площта е 12.5 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Хайдушка скала”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-397/ 03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак, с площ от 3.0 ха. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Хайдушки кладенец ”

Защитената територия е обявена със Заповед № 22/08.01.1981 г. на КОПС при МС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-380 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Велинград, община Велинград с обща площ от 10.2 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Алабак”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) "Хайдушки кладенец"

Обявена със Заповед № 2194 /12.12.1968 г. на МГГП като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-414 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Панагюрище, община Панагюрище с площ от 65.4 ха. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) "Хамбарите"

Защитената местност е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-399/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак. Има площ от 5.0 ха. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) "Цигов чарк"

Обявена за опазване на характерния ландшафт, съгласно Заповед № 781/19.10.1979 г. на МГОПС при МС. Намира се в землището на гр. Ракитово, община Ракитово, с площ от 3.0 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Ракитово”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) "Чатъма"

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно заповед № РД-449/25.04.1984 г. на КОПС при МС и план за управление със заповед № РД-157/06.03.2009 г. на МОСВ. Има площ от 27.3 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) "Чибуците"

Обявена за опазване на единственото у нас находище на върболистен тъжник със Заповед № 25/09.01.1989 г. на КОПС при МС. Има площ от 4.8 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) "Широка поляна"

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно Заповед № 449/25.04.1984 г. на КОПС при МС. Има площ от 100.2 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

1.3 ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ (ПЗ)

ПЗ „Арабушка поляна”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 42.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС

ПЗ „Габровица”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 42.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС

ПЗ ”Гарванов камък”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 18.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС.

ПЗ ”Герекински гьол”

Намира се в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 23.9 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС.

ПЗ „ Гораница”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 46.7 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС

ПЗ „Жабата”

Обявена за опазване на скално образувание в землището на с.Медени поляни, община Велинград. Има площ от 0.2 ха. Обявена със Заповед № 448 /25.04.1984 г. на КОПС при МС. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Селище”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Киселица”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 60.5 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Палеонтологично находище с.Дорково”

Обявена за опазване на уникално палеонтологично находище на кости от плиоценски гръбначни животни в землището на с. Дорково, община Ракитово. Има площ от 1.0 ха. Обявена със Заповед № 90/31.01.1990 г. на Държавен комитет за опазване на околната среда.

ПЗ „Пашови скали”

Обявена за опазване на скален масив със Заповед № 16/08.01.1981 г. на КОПС при МС. Намира се в землището на с.Света Петка, община Велинград. Има площ от 2.1 ха. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Белово”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Пещера Снежанка”

ПЗ е обявена с цел опазване на пещера със заповед № 512/14.03.1961 г. на ГУГ и увеличаване на площта със заповед № РД-2419/25.12.1967 г. на МГГП , разширяване със заповед 504/11.07.1979 г. на КОПС при МС, като площта и към момента е 122.5 ха. Намира се в землището на гр.Пещера, община Пещера. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Пещера”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ ”Побит камък”

Обявена за опазване на скално образувание в землището на с.Побит камък, община Велинград. Има площ от 0.5 ха. Обявена със Заповед № 295/ 07.02.1962 г.

ПЗ ”Лепеница”

ПЗ е обявена с цел опазване на пещера със Заповед № 2810 /10.10.1962 г. на ГУГ при МС, като със Заповед № РД-132 /11.02.2010 г. е направена промяна в режима на

дейностите от МОСВ. Намира се в землището на гр.Ракитово, община Ракитово и има площ от 5.0 ха. ПЗ се стопанисва и охранява от ДЛС „Селище”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Турчанов камък”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 16.8 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Фотински водопад”

Обявена за опазване на водопад съгласно Заповед № 656 /13.09.1979 г. на КОПС при МС. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак и има площ от 12.1 ха.

През 2017 г. в защитените територии са извършени 102 проверки от експертите и специалистите въоръжена охрана, при ежедневната им охранителна дейност.

Акцент и през последната година беше ефективната охрана на резерват „Купена“, защото както и в предишни години продължават нарушенията в него - незаконна сеч на букови дървета за добив на дървесина за огрев. За справяне с проблема, в охраната на защитената територия се включиха и Специализирани полицейски сили в проведените 15 (5 през 2016 г.) съвместни акции в резервата и прилежащите територии. При съвместните акции, както и при самостоятелни проверки са иззети 9 (1 през 2016г.) моторни триона, унищожени 20 (9 през 2016 г.) самара като вещи, послужили за извършване на нарушенията и са съставени 5 АУАН (1 през 2016 г.).

При извършени 18 проверки в защитени местности не бяха установени нарушения на режимите им.

Реализирани дейности в ЗТ - изключителна държавна собственост:

- подновена е маркировката на границите на резервати „Купена“, „Мантарица“, „Дупката“ и „Беглика“ и по пътеките за посетители;
- за предотвратяване и потушаване на възникнали пожари в резерватите са обособени противопожарни депа и поставени табели с надпис „Не пали огън!“
- възстановени са повредени указателни табели и поставени нови, указващи статута на резерватите;
- поправени са грешки при отразяването на ЗТ в КВС;
- периодично е извършвана оценка на противопожарната обстановка.

Изготвени са проекти на заповеди за актуализиране на площта на резервати „Мантарица“ и „Дупката“. Документацията е окомплектована и изпратена на МОСВ за одобрение.

Проведена е комисия по чл. 38, ал. 1 от ЗЗТ, по постъпило предложение за обявяване на нова защитена територия - защитена местност „Храстовиден очиболоц“, землище на гр. Батак. Комисията излезе с предложение на министъра на околната среда и водите за обявяване на нова защитена местност „Храстовиден очиболоц“. Заповедта за обявяването ѝ е публикувана в ДВ бр. 5 от 12 януари 2018 г.

През 2017 г. резерватите в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик бяха опазени от пожари.

Създаден е електронен регистър на всички ЗТ в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик, достъпен онлайн на интернет страницата на инспекцията.

Приложение № 1

№	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Площ ха	Община	План за управление /да-не/
1.	Купена	резерват	изключително държавна	1761.1	Пещера Брацигово	да
2.	Мантарица	резерват	изключително държавна	1069.2	Ракитово Брацигово	да
3.	Дупката	резерват	изключително държавна	1210.8	Батак	да
4.	Беглика	резерват	изключително държавна	1461.3 4	Батак	да
5.	Атолука	защитена местност	държавна	318.2	Брацигово	не
6.	Арамлиец	защитена местност	държавна	140.8	Панагюрище	не
7.	Арап чал	защитена местност	държавна	220.8	Велинрад	не
8.	Баташки снежник	защитена местност	държавна	1063.0	Батак	не
9.	Батлъбоаз	защитена местност	държавна	154.0	Батак	да
10	Бильов рът	защитена местност	държавна	89.7	Лесичово	не
11	Бич	защитена местност	държавна	1.8	Панагюрище	не
12	Бялата скала	защитена местност	държавна	86.6	Велинград	не
13	Валявиците	защитена местност	държавна	73.0	Велинград	не
14	Венеца	защитена местност	държавна	100.5	Панагюрище	не
15	Винище	защитена местност	държавна	148.1	Брацигово	не
16	Воденичарска кория	защитена местност	държавна	2.2	Пазарджик	не
17	Друма	защитена местност	държавна	8.0	Батак	не
18	Душков пчелин	защитена местност	държавна	7.4	Панагюрище	не
19	Дъбравата	защитена местност	държавна	12.0	Лесичово	не
20	Езерото	защитена местност	държавна	5.8	Септември	не
21	Златин дол	защитена местност	държавна	8.3	Септември	не
22	Йорданови поляни	защитена местност	държавна	71.9	Лесичово	не
23	Кавал тепе	защитена местност	държавна	83.0	Батак	да
24	Калпазанов	защитена	държавна	16.2	Велинград	не

	гроб	местност				
25	Балабанлии	защитена местност	държавна	123.5	Батак	не
26	Кемера	защитена местност	държавна	102.9	Батак	не
27	Клептуза	защитена местност	държавна	412.0	Велинград	не
28	Конско дeре	защитена местност	държавна	8.8	Септември	не
29	Коритата	защитена местност	държавна	10.9	Септември	не
30	Корията	защитена местност	държавна	8.0	Батак	не
31	Корията	защитена местност	държавна	27.5	Брацигово	не
32	Кървав чучур	защитена местност	държавна	3.0	Батак	не
33	Лунгурлии	защитена местност	държавна	4.1	Батак	не
34	Манзул	защитена местност	държавна	36.6	Панагюрище	не
35	Марина	защитена местност	държавна	1.5	Септември	не
36	Маришко подрумиче	защитена местност	Общинска публична	46.47	Белово	не
37	Меандри на р.Рибна	защитена местност	държавна	24.5	Велинград	не
38	Милеви скали	защитена местност	държавна	115.1	Велинград	не
39	Мирчовица	защитена местност	държавна	10.0	Батак	не
40	Находище на атинска мерендера – село Исперихово	защитена местност	Общинска публична	37.482 9	Брацигово	не
41	Находище на стояново лютиче – село Равногор	защитена местност	Общинска публична	11.835 4	Брацигово	не
42	Немска жълтуга	Защитена местност	Общинска публична	1.67	Батак	не
43	Несторови поляни	защитена местност	държавна	5.0	Батак	не
44	Новаковец и Бенковска поляна	защитена местност	държавна	29.8	Лесичово	не
45	Оборище	защитена местност	държавна	203.8	Панагюрище	не
46	Огняново – Синитевски рид	защитена местност	държавна	140.0	Пазарджик	не
47	Патьова кория	защитена	държавна	81.2	Панагюрище	не

		местност				
48	Пашино бърдо	защитена местност	държавна	7.0	Ракитово	не
49	Петрово бърдо	защитена местност	държавна	93.5	Батак	не
50	Порт Артур	защитена местност	държавна	15.3	Велинград	не
51	Пясъка	защитена местност	държавна	4.8	Батак	не
52	Ровно	защитена местност	държавна	47.7	Батак	не
53	Рогачица	защитена местност	държавна	126.9	Велинград	не
54	Самодивска поляна	защитена местност	държавна	132.6	Батак	да
55	Сачан дере	защитена местност	държавна	14.2	Батак	не
56	Свети Георги	защитена местност	държавна	5.7	Септември	не
57	Сивата грамада	защитена местност	държавна	16.5	Панагюрище	не
58	Слънчева поляна	защитена местност	държавна	69.3	Батак	да
59	Студената чучурка	защитена местност	държавна	73.1	Батак	да
60	Суватя	защитена местност	държавна	5.0	Брацигово	не
61	Суша Лъка	защитена местност	държавна	5.8	Велинград	не
62	Суша Лъка (Клетва бивак)	защитена местност	държавна	3.2	Велинград	не
63	Тодин гроб	защитена местност	държавна	5.0	Велинград	не
64	Тошков чарк	защитена местност	държавна	57.4	Брацигово	не
65	Тъмра	защитена местност	държавна	604.1	Брацигово	не
66	Търнавица	защитена местност	държавна	10.0	Батак	не
67	Филибилийска поляна	защитена местност	държавна	1.2	Велинград	не
68	Фотинска река	защитена местност	държавна	314.3	Батак	не
69	Хаджийски чарк	защитена местност	държавна	12.5	Батак	не
70	Хайдушка скала	защитена местност	държавна	3.0	Батак	не
71	Хайдушки кладенец	защитена местност	държавна	10.2	Велинград	не
72	Хайдушки кладенец I	защитена местност	държавна	65.4	Панагюрище	не
73	Хамбарите	защитена местност	държавна	5.0	Батак	не

74	Цигов чарк	защитена местност	държавна	3.0	Ракитово	не
75	Чатъма	защитена местност	държавна	27.3	Батак	да
76	Чибуците	защитена местност	държавна	4.8	Велинград	не
77	Широка поляна	защитена местност	държавна	100.2	Батак	да
78	Арабушка поляна	природна забележителност	-	42.0	Стрелча	не
79	Габровица	природна забележителност	-	42.0	Стрелча	не
80	Гарванов камък	природна забележителност	-	18.0	Стрелча	не
81	Герикински гьол	природна забележителност	-	23.9	Стрелча	не
82	Гораница	природна забележителност	-	46.7	Стрелча	не
83	Жабата	природна забележителност	-	0.2	Велинград	не
84	Киселицата	природна забележителност	-	60.5	Стрелча	не
85	Палеонт. находище	природна забележителност	-	1.0	Ракитово	не
86	Пашови скали	природна забележителност	-	2.1	Велинград	не
87	Снежанка	пещера	-	122.5	Пещера	не
88	Побит камък	природна забележителност	-	0.5	Велинград	не
89	Лепеница	пещера	-	5.0	Ракитово	не
90	Турчанов камък	природна забележителност	-	16.8	Стрелча	не
91	Фотински водопад	природна забележителност	-	12.1	Батак	не

2. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ПО НАТУРА 2000

Местата, попадащи в екологичната мрежа се определят в съответствие с две основни за опазване на околната среда Директиви на Европейския съюз – [Директива 92/43/ЕИО](#) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

(наричана накратко Директива за местообитанията) и [Директива 2009/147/ЕО](#) относно опазването на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците).

Процесът по създаване на екологичната мрежа Natura 2000 в България започна през 2002г. с приемане на [Закона за биологичното разнообразие \(ЗБР\)](#), който въвежда нормите на двете европейски директиви.

Съгласно него в страната се обявяват защитени зони, като част от Националната екологична мрежа. Това са места от територията и акваторията на страната, които отговарят на изискванията за наличие на важни за биологичното разнообразие растителни и животински видове и типове природни местообитания, включени в Приложенията на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците. Списъците с природните местообитания и видовете, вкл. птици, за чиито местообитания се обявяват защитени зони са изброени в приложения 1 и 2 на ЗБР.

За територията, контролирана от РИОСВ – Пазарджик са одобрени и обнародвани 6 зони за дивите птици и 10 зони по местообитанията.

Защитени зони по Natura 2000 за опазване на дивите птици в Пазарджишка област

2.1. Защитена зона [BG0002057 „Бесапарски ридове”](#)

Защитена зона „Бесапарски ридове” с код BG0002057 е обявена със Заповед № РД-786/29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 106/2008 г.) и актуализирана със Заповед № РД-78/28.01.2013 г. (ДВ, бр.10/2013г.). Предмета и целите на защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни, местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона. на защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове“.

В Бесапарските ридове са установени 86 гнездящи видове птици, от които 15 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 43 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 2 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 12 вида, в SPEC3 - 29 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 25 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 22 са вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Бесапарските ридове са от световно значение за опазването на застрашения от изчезване на планетата царски орел /*Aquila heliaca*/ и е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за гнездящите тук полска бърбрия /*Anthus campestris*/, белоопашат мишелов /*Buteo rufinus*/, ловен сокол /*Falco cherrug*/ и дебелоклюна чучулига /*Melanocorypha calandra*/. Тъй като мястото предоставя богата хранителна база, то поддържа значителни гнездови популации и на други видове грабливи птици като малкия креслив орел /*Aquila pomarina*/, орела защитена местностияр /*Circus gallicus*/, скалния орел /*Aquila*

chrysaetos/, сокола скитник /Falco peregrinus/ и др. Видове, характерни за откритите тревни местообитания, като совоокия дъждосвирец /Burchinus oedicnemus/, къопръстата чучулига /Calandrella brachydactyla/ и други също гнездят в района в значителна численост.

2.2. защитена зона [BG0002069 „Рибарници Звъничево”](#)

Защитена зона „Рибарници Звъничево” с код BG0002069 е обявена със Заповед № РД-803 от 4 ноември 2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.106 от 12.12.2008 г.). Предмета и целите на защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни, местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона на защитена зона BG0002069 „Рибарници Звъничево“.

В рибарници Звъничево са установени 96 вида птици, от които 24 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 34 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 3 вида, като застрашени в Европа - категория SPEC2 - 10 вида, а в SPEC3 - 21 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 27 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 22 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Рибарници Звъничево са единственото място в Тракийската низина, където гнезди белобузата рибарка /Chlidonias hybridus/ и едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за този вид и за световно застрашената белоока потапница /Aythya nyroca/, гнездящи тук в значителна численост. Комплексът има голямо значение по време на прелет и зимуване за много водоплаващи и водолюбиви птици. Той е със световно значение за опазването на голямата бяла чапла /Egretta alba/, която се струпва тук в количества надвишаващи 1% от биогеографската ѝ популация. Застрашеният от изчезване в света малък корморан /Phalacrocorax pygmeus/ редовно използва територията като място за хранене през зимата. Сивият жерав /Grus grus/ също е наблюдаван в рибарниците.

2.3 Защитена зона [BG0002063 „Западни Родопи”](#)

Защитена зона „Западни Родопи” с код BG0002063 е обявена със Заповед № РД-835 от 17 ноември 2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.108 от 19.12.2008 г.) и актуализирана със Заповед № РД-890/26 ноември 2013 г. (ДВ бр. 107 от 13 февруари 2013 г.). Предмета и целите на защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитена зона BG0002063 „Западни Родопи“.

Защитената зона се създава с цел опазване и поддържане на местообитанията на описаните по-долу застрашени видове птици съгласно чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие, по време на гнездене и миграция за постигане на техния благоприятен природозащитен статус: Черен щъркел */Ciconia nigra/*, Бял щъркел */Ciconia ciconia/*, Осояд */Pernis apivorus/*, Малък креслив орел */Aquila pomarina/*, Лещарка */Bonasa bonasia/*, Бухал */Bubo bubo/* и др.

2.4. Защитена зона [BG0002087 „Марица-Пловдив”](#)

Защитена зона „Марица Пловдив” с код BG0002087 е обявена със Заповед №РД-836/17.11.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 108/2008 г.). Зоната обхваща землището на с. Говедаре, община Пазарджик, област Пазарджик. Представява важно местообитание за редица водоплаващи и водолюбивы птици.

2.5. Защитена зона [BG0000495 „Рила”](#)

Защитена зона „Рила” с код BG0000495 е обявена със Заповед №РД-764 от 28 октомври 2008 г. (ДВ бр. 100 от 21 Ноември 2008 год.). Зоната обхваща землищата на гр. Белово, с. Габровица и с. Сестримо, община Белово, област Пазарджик. Предмет на опазване в защитената зона са следните видове птици: голям ястреб, малък ястреб, обикновен мишелов, черношипа ветрушка (керкенец), сокол орко, речен дъждосвирец, късокрил кюкавец, черен щъркел, осояд, орел защитена местностияр, скален орел, далматински сокол, сокол скитник, ловен сокол, лещарка, глухар, планински кеклик, ливаден дърдавец, бухал, врабчова кукумявка, пернатонога кукумявка, козодой и др.

2.6. Защитена зона [BG0002054 „Средна гора”](#)

Защитената зона е обявена със Заповед № РД-5273/30.03.2012 година на МОСВ (ДВ бр. 32/2012 г.).

Защитената зона се създава с цел опазване и поддържане на местообитанията на описаните по-долу застрашени видове птици съгласно чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие, по време на гнездене и миграция за постигане на техния благоприятен природозащитен статус:

Черен щъркел */Ciconia nigra/*, Бял щъркел */Ciconia ciconia/*, Осояд */Pernis apivorus/*, Орел защитена местностияр */Circaetus gallicus/*, Късопръст ястреб */Accipiter brevipes/*, Белоопашат мишелов */Buteo rufinus/*, Малък креслив орел */Aquila pomarina/*, Царски орел */Aquila heliaca/*, Скален орел */Aquila chrysaetos/*, Малък орел */Hieraetus pennatus/*, Белошипа ветрушка */Falco naumanni/*, Сокол скитник */Falco peregrinus/*, Лещарка */Bonasa bonasia/*, Ливаден дърдавец */Crex crex/*, Бухал */Bubo bubo/*, Уралска улулица

/Strix uralensis/, Козодой */Caprimulgus europaeus/*, Земеродно рибарче */Alcedo atthis/*, Синявица */Coracias garrulus/*, Сив кълвач */Picus canus/*, Черен кълвач */Dryocopus martius/*, Сирийски пъстър кълвач */Dendrocopos syriacus/*, Среден пъстър кълвач */Dendrocopos medius/*, Белогърб кълвач */Dendrocopos leucotos/*, Дебелоклюна чучулига */Melanocorypha calandra/*, Късопръста чучулига */Calandrella brachydactyla/*, Горска чучулига */Lullula arborea/*, Полска бърбрия */Anthus campestris/*, Ястребогушо коприварче */Sylvia nisoria/*, Червеногуша мухоловка */Ficedula parva/*, Полубеловрата мухоловка */Ficedula semitorquata/*, Червеногърба сврачка */Lanius collurio/*, Черночела сврачка */Lanius minor/*, Градинска овесарка */Emberiza hortulana/*.

2.7. Защитена зона [BG0000254 „Бесапарски възвишения”](#)

Защитената зона е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Целите на зоната, съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от ЗБР са:

- запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.
- възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни, местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване са местообитания 6110*, 6210*, 62A0, 91AA, 91M0 и 91Z0, както и 11 вида бозайници (широкоух прилеп, видра, европейски вълк, дългокрил прилеп, дългопръст нощник, средиземноморски подковонос, южен подковонос, малък подковонос, подковонос на Мехели, лалугер, пъстър пор), 6 вида земноводни и влечуги (червенокоремна бумка, ивичест смок, обикновена блатна костенурка, шипобедрена костенурка, шипопашата костенурка, голям гребенест тритон), 1 вид риби (маришка мряна) и 8 вида безгръбначни животни (ручечен рак, бесарна мида, лицена, обикновен сечко, бръмбар рогач, беков сечко и олпийска розалия), растения (обикновена пърчовка).

2.8. Защитена зона [BG0000578 „Река Марица”](#)

Защитена зона „Река Марица“ с код BG 0000578 включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.) и обхваща поречието на р. Марица в участъка ѝ от областите Пазарджик, Пловдив, Стара Загора и Хасково. Общата площ на защитената зона е 14 693,10 ха. Зоната е важен биокоридор свързващ зоните в цяла южна България.

Зоната е определена по Директивата за хабитатите. Предмет на опазване в защитената зона са: природните местообитания – алувиални гори от черна елша (*Alnus glutinosa*) и планински ясен (*Fraxinus excelsior*) крайречни смесени гори от летен дъб (*Quercus robur*), бял бряст (*Ulmus laevis*), планински и полски ясен (*Fraxinus excelsior*, *F. angustifolia*), крайречни галерии от бяла върба (*Salix alba*) и бяла топола (*Populus alba*) и др. Зоната представлява местообитание на редица редки и защитени животински видове, поради което предмет на опазване в нея от бозайниците са лалугер (*Spermophilus citellus*), видра (*Lutra lutra*), мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), от земноводните и влечугите червенокоремна бумка (*Bombina orientalis*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*),

шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), а от рибите распер (*Aspius aspius*), маришка мряна (*Barbus plebejus*), обикновен щипок (*Cobitis taenia*), балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Защитената зона представлява местообитание и място за гнездене на редица редки и защитени видове птици, включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС – тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), ливаден блатар (*Circus pygargus*), малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), осояд (*Pernis apivorus*), ръждива чапла (*Ardea purpurea*), земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*) голяма бяла чапла (*Egretta alba*), бял щъркел (*Ciconia ciconia*), черен щъркел (*Ciconia nigra*), малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), гривеста чапла (*Ardeola galloides*), ливаден дърдавец (*Crex crex*), малък креслив орел (*Aquila rotapenna*), орел змияр (*Circaetus gallicus*) и др.

2.9. Защитена зона [BG0000304 „Голак”](#)

Защитена зона „Голак“ с код BG 0000304 е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите. Предмет на опазване в защитената зона са: природните местообитания – храсталаци с *Juniperus* spp., низинни сенокосни ливади, букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*, термоилни букови гори, мизийски букови гори, мизийски гори от сребролистна липа и др.

Зоната представлява местообитание на редица редки и защитени животински видове, поради което предмет на опазване в нея от бозайниците са: видра (*Lutra lutra*), кафява мечка, пъстър пор, от земноводните и влечугите: жълтокоремна бумка, обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), а от рибите: маришка мряна (*Barbus plebejus*).

2.10. Защитена зона [BG0000365 „Овчи хълмове”](#)

Защитена зона „Овчи хълмове“ с код BG 0000365 е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите. Предмет на опазване в защитената зона са: природните местообитания – отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso*, псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*, източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества, източни гори от космат дъб и балкано-панонски церово-горунови гори.

Зоната представлява местообитание на редица редки и защитени животински видове, поради което предмет на опазване в нея от бозайниците са: пъстър пор, лалугер, от земноводните и влечугите: червенкоремна бумка, обикновена блатна костенурка, шипобедрена и шипоопашата костенурка, голям гребенест тритон, от безгръбначните: обикновен сечко, бръмбар рогащ, буков сечко и олпийска розалия.

2.11 Защитена зона [BG0000426 „Река Луда Яна”](#)

Защитена зона „Река Луда Яна“ с код BG 0000426 е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

Предмет на опазване в защитената зона са: природните местообитания – Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior*; Храсталаци с *Juniperus* spp., Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*), Балкано-панонски церово-горунови гори.

Зоната представлява местообитание на редица редки и защитени животински видове, поради което предмет на опазване в нея от бозайниците са: европейски вълк, лалугер, пъстър пор, от земноводните и влечугите: червенокоремна бумка, обикновена блатна костенурка, шипобедрена и шипоопашата костенурка, голям гребенест тритон и др.

2.12 защитена зона [BG0001030 „Родопи-Западни”](#)

Защитена зона BG0001030 „Родопи-Западни” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 661 /2007 г. (ДВ, бр.85 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

2.13 защитена зона [BG0000495 „Рила”](#)

Защитена зона BG0000495 „Рила” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122/2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

2.14 защитена зона [BG0001389 „Средна гора”](#)

Защитена зона BG0001389 „Средна гора” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 661 /2007 г. (ДВ, бр.85 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

2.15 защитена зона [BG0001039 „Попинци”](#)

Защитена зона BG0001039 „Попинци” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 661 /2007 г. (ДВ, бр.85 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

2.16 защитена зона [BG0001386 “Яденица”](#)

Защитена зона BG0001386 „Яденица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 661 /2007 г. (ДВ, бр.85 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

Приложение № 2

№	Защитени зони приети по Директивата за птиците	Решение за приемане на зоната от Министерски съвет	Заповед за обявяване на министъра на ОСВ
1	BG0002057 „Бесапарски ридове”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-786 от 29 октомври 2008 г. (ДВ бр.106 от 12.12.2008 г.)
2	BG0002069 „Рибарници	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-803 от 4 ноември 2008 г. (ДВ бр.106 от 12.12.2008 г.)

	Звъничево”	г.)	
3	BG0002063 „Западни Родопи”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	№ РД-835 от 17 ноември 2008 г. (ДВ бр. 108 от 19.12.2008 г.)
4	BG0002087 „Марица-Пловдив”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-836 от 17 ноември 2008 г. (ДВ бр. 108 от 19 Декември 2008 год.)
5	BG0000495 „Рила”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-764 от 28 октомври 2008 г. (ДВ бр. 100 от 21 Ноември 2008 год.)
6	BG0002054 „Средна гора”	802 от 4 декември 2007 г. (ДВ. бр.107 от 18 Декември 2007 г.)	РД-273 от 30 март 2012 г. (ДВ бр. 32 от 24.04.2012 г.)
	Защитени зони приети по Директивата за местообитанията	Решение за приемане на зоната от Министерски съвет	Заповед за обявяване на министъра на ОСВ
1	BG0000254 „Бесапарски възвишения”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
2	BG0000578 „Река Марица”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
3	BG0000304 „Голак”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
4	BG0000365 „Овчи хълмове”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
5	BG0000426 „Река Луда Яна”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
6	BG0001030 „Родопи-Западни”	661 от 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма
7	BG0000495 „Рила”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
8	BG0001389 „Средна гора”	661 от 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма
9	BG0001039 „Попинци”	661 от 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма
10	BG0001386 “Яденица”	661 от 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма

През 2017 г. са извършени 7 планови и 14 извънредни проверки в защитени зони във връзка със спазване на условия към решения по ОС, спазване на режими на обявени със заповед 33, по сигнали за нарушения в режима на 33 и проверки на място на площадки на постъпили ИП и ППП.

При осъществяване на превантивен контрол по реда на ЗБР и ЗООС от експертите в направление БРЗТЗ са изготвени 49 решения по процедури по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони реда на гл. II от Наредбата за ОС.

3. БИОРАЗНООБРАЗИЕ

През 2017 г. е упражнен контрол върху дейността на физически лица, юридически лица и институции (ДГС и ДЛС) относно ползването на биологични ресурси. Обекти на проверките бяха общински пазари, цветарски магазини, билкозаготвителни пунктове, колекции и зоологическа градина, зоомагазини, вековни дървета, общини, държавни горски и ловни стопанства.

В рамките на осъществения контрол през 2017 г. за нарушения на Закон за биологичното разнообразие (ЗБР) са съставени 3 АУАН:

- на физическо лице за отглеждане и притежаване на защитени животински видове по смисъла на чл. 37 от Закон за биологичното разнообразие (физическо лице отглежда в двора на къщата си 7 броя шипобедрени костенурки и съхранява във вътрешни помещения на къщата си препарирани екземпляри от защитени животински видове);
- на юридическо лице за реализация на инвестиционно предложение, за което няма проведена процедура по оценка за съвместимост по реда на чл. 31, ал. 1 от Закон за биологичното разнообразие (извършва земно-изкопни работи от багер на „Напоителни системи“ ЕАД клон Тополница, на участък от речното корито на река Марица, в землището на село Синитово и село Огняново);
- на физическо лице за притежаване и предлагане за продажба на част от екземпляр (рог) на дива коза, защитен вид по смисъла на чл. 37 от ЗБР.

На основание постъпилите 28 сигнала за защитени видове в безпомощно състояние извършвахме проверки на място и в изпълнение изискванията на чл. 39 от ЗБР преценявахме екземплярите да бъдат изпратени за лечение в спасителен център или да бъдат пускани на свобода в подходящ район.

По писмо на ИБЕИ към БАН от извършена проверка на строежа на язовир „Луда Яна“, която констатира, че в чашата на язовира има обитаема колония на европейски лалугер – вид, включен в Приложение № 2 на ЗБР. След обсъждане с възложителя на обекта, строителя и подателя на писмото осигурихме временното запазване на колонията до преместването ѝ и помогнахме за отпускането на финансови средства за тази дейност от ПУДООС.

След подаден сигнал от директора на ТП ДЛС „Борово“ за убита кафява мечка в местността „Гроба“, землище на село Фотиново е извършена съвместна проверка от служители на РИОСВ – Пазарджик, РУ при МВР – Пещера и ветеринарен лекар. При проверката е установено, че животното е убито незаконно, като смъртта е настъпила от огнестрелни нарязвания – деянието е престъпление по смисъла на чл. 278д от Наказателния кодекс на Република България, поради което сезирахме Районна прокуратура – Пещера – в резултат на, което е образувано досъдебно производство срещу неизвестен извършител.

След постъпило писмо от МОСВ е извършена проверка на нанесените щети от паднало щъркелово гнездо, върху покрив на къща в град Батак. Установено е, че размера на щетите съответстват на описаните в молбата на ощетеното лице и изготвихме предложение за изплащане на обезщетение.

От експертите са проведени три мониторингови дейности - среднозимно преброяване, обследване на популацията на кафява мечка и на дива коза. Събраните данни са нанесени в унифицирани формуляри и въведени в регионалната база на информационната система BIOMON към ИАОС.

РИОСВ-Пазарджик проведе ежегодната процедура по реда на чл. 10 от Закон за лечебните растения и Заповед № РД-88/2001г. на министъра на околната среда и водите

за разпределение на максимално допустимите количества за събиране от естествени находища на определени видове лечебни растения. Заповед на Директора на РИОСВ – Пазарджик разпредели разрешеното количество между един билкозаготвител от областта. При извършените проверки върху дейността му не са установени нарушения.

Съгласно утвърдена годишна програма от Изпълнителния Директор на ИАОС са извършени две проверки с пробонабиране от опитни полета с насаждения на тютюн и домати. Растителните проби са изпитани в акредитирана лаборатория към ИАОС за наличие на генетично модифицирана ДНК. Резултатите от изпитванията са отрицателни. През 2017 г. в РИОСВ-Пазарджик не са постъпвали сигнали или жалби за нарушения на Закона за генетично модифицирани организми (ЗГМО).

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1.Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общинските наредби.

Дейностите на регионално ниво по разработване на нормативни актове, регионални планове, програми и стратегии в областта на околната среда са в синхрон с общите и специфични цели на Националната стратегия за околна среда 2009 – 2018г.”Към по-добро качество на живот и устойчива околна среда”.

Планове, програми и стратегии в областта на околната среда се разработват и от общините в региона. През 2017 г. на териториите на съответните общини са приети и действат програми, планове и наредби за управление на дейностите с отпадъци, за устойчиво ползване на поземления и горски ресурс, дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, биогорива и др. В резултат на проведените действия по тези програми се подобрява чистотата на населените места, състоянието на околната среда в региона и качеството на живот на населението. През последната година община Лесичово актуализира общинската програма за околна среда, а общините Панагюрище, Стрелча и Велинград – общинските програми за управление на отпадъците.

Преди две години Правителството на Р България прие Национален план за управление на отпадъците (НПУО) за периода до 2020 г. Основната цел на Плана е да допринесе за устойчивото развитие на България чрез прилагане на интегрирана рамка за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците. С Националния план се предвижда да бъдат изградени съоръжения за компостиране и анаеробно разграждане на биоразградими отпадъци. Ще бъдат създадени съоръжения за оползотворяване на битовите отпадъци с цел намаляване и предотвратяване на емисиите на парникови газове; депа, претоварни станции и съпътстваща инфраструктура към тях за депониране на остатъчните битови отпадъци в региони, които все още не са изградили или не са в

процес на изграждане на такива съоръжения. Планът предвижда още осигуряване на инвестиции за рекултивация на депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания и са с прекратена експлоатация, и закупуване на съдове за разделно събиране и техника за транспортиране на биоотпадъците. Източниците за финансирането на дейностите са държавният бюджет, оперативните програми, ПУДООС и др.

Във връзка с изпълнение на Националния план и поставените цели, общините на територията на РИОСВ-Пазарджик предприеха мерки за извършване на морфологичен анализ на състава и количествата на битовите отпадъци. Девет от общините вече имат изготвен морфологичен анализ, една е в процес на изготвяне, а на други две предстои да го актуализират. Напредъкът през 2016 г. на общинските администрации по темата е съществен.

Общини	Общинска програма	Морфологичен анализ
Пазарджик	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Батак	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Брацигово	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Ракитово	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Белово	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Септември	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Велинград	разработена и приета през 2016г.	изготвен 2016г.
Пещера	разработена и приета през 2016г.	изготвен 2016г.
Лесичово	разработена и приета през 2016г.	изготвен 2016г.
Панагюрище	Разработена е регионална програма за УО – 2016г. – в процес на съгласуване	изготвен 2014г.
Стрелча	Разработена е регионална програма за УО – 2016г. – в процес на съгласуване	в процес на изготвяне
Сърница	разработена и приета през 2016г.	изготвен 2016г. – предстои нова актуализация

Основен проблем в региона беше изпълнението на регионалната мярка за управление на отпадъците и изграждане на регионалното депо - Пазарджик,

EUROPEAID 117409/D/SV/BG, в която са включени общините Пазарджик, Белово, Брацигово, Батак, Велинград, Ракитово, Лесичово, Септември и Пещера. Забавянето в процедурите по реализиране на мярката идва от община Пазарджик. **В края на годината беше пуснато в експлоатация регионалното депо за регион Пазарджик. В тази връзка и в изпълнение на Решението на Съда на Европейския съюз от 16 юли 2015 год. по дело С – 145/14 е предприета принудителна административна мярка за прекратяване на експлоатацията на общинските депа на 9 общини, включени в регионална система за управление на отпадъците – Пазарджик**

С реализацията на проекта по ОП „Околна среда“ – DIR – 5112122 – 4 -70 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Панагюрище“ през 2015 г. е изградено и пуснато в експлоатация регионалното депо - Панагюрище, обхващащо общините Панагюрище и Стрелча.

От края на 2017 г. е преустановена експлоатацията на всички общински депо за неопасни отпадъци на територията на областта. Предстои закриването им по реда на *Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци* (обн., ДВ, бр. 80/2013 г.).

Битови отпадъци

Основна цел на провежданата национална политика по управление на отпадъците е да се постигне интегрирана рамка за управлението им, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите в управление на отпадъците.

Интегрираната система за управление на отпадъците има за цел да се предотврати, намали и ограничи вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда. Въвеждането на йерархия при управлението им определя като основен приоритет предотвратяване образуването на отпадъци при източника им, а при невъзможност, осигуряване на тяхното рециклиране или оползотворяване. Депонирането на отпадъците или изгарянето им без използване на енергията се разглежда като последен и най-нежелан изход.

На територията, контролирана от РИОСВ - Пазарджик всички 12 общини изпълниха условията на чл. 19, ал. 2 от ЗУО да осигурят условия, всеки притежател на битови отпадъци да се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършват дейностите по събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на тези отпадъци. Населението в областта е обхванато на 100%. Общинските системи за управление на отпадъците обхващат 116 населени места с общо 281 238 жители. Увеличаването на броя на специализираните съдове за битови отпадъци и точките на разполагане е залегнало като задача в общинските програми за управление на отпадъците с необходимите финансови средства за целта. Успешното реализиране на мярката ще доведе до оптимизиране на организираното сметосъбиране и предотвратяване на замърсяванията с отпадъци.

Справка 4.2. Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО (изписват се поименно)	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Батак	5 969	3+2 вилни зони	3+2 вилни зони	-	100	5 969
2	Белово	8 878	8+2 вилни зони	вилни зони	-	100	8 878
3	Брацигово	9 494	7+2 вилни зони	7+2 вилни зони	-	100	9 494
4	Велинград	37 670	24+4 вилни зони	24+4 вилни зони	-	100	37 670
5	Лесичово	5 629	7	7	-	100	5 629
6	Пазарджик	120 121	32	32	-	100	120 121
7	Панагюрище	25 125	9	9	-	100	25 125
8	Пещера	22 575	3+1вилни зони	3+1вилни зони	-	100	22 575
9	Раководно	15 696	3+2 вилни зони	3+2 вилни зони	-	100	15 696
10	Септември	26 412	15	15	-	100	26 412
11	Стрелча	5 169	5	5	-	100	5 169
12	Сърница	3 488	3	3	-	100	3 488
Общо		286 226				100	286 226

За постигане на устойчиво изпълнение на задълженията на общинските власти по отношение на минимизиране и недопускане на нерегламентирано изхвърляне и замърсяване с отпадъци на речните легла и прилежащите територии на реките, в РИОСВ – Пазарджик беше създадена организация за осъществяване на текущ, регулярен контрол във връзка с изпълнение на Заповед № РД – 111 от 10.02.2017 год. на министъра на околната среда и водите. Извършени са общо 111 проверки в 12 общини. Дадени са 52 предписания за почистване на замърсени с отпадъци участъци по реките в областта. Предписанията са изпълнени, при което са почистени общо 157 локални замърсявания с отпадъци.

Във връзка с писмо на МОСВ изх. № 05-08-1272/ 20.02.2017 год. относно изпълнение на разпоредбите на чл.12 от Закона за управление на отпадъците за недопускане на замърсявания с отпадъци в обхвата на пътищата, включително пътни съоръжения и пътни принадлежности бяха извършени проверки във всички общини и на територията на област Пазарджик, Дирекция „Областно пътно управление Пазарджик“, държавни горски и ловни стопанства за предприетите действия за опазване и поддръжка на пътищата по чл.8 от Закона за пътищата. В сравнение с 2016 год. са констатирани по - малко нарушения и по – малко случаи на нови замърсявания на вече почистени участъци край общинската и републиканска пътна мрежа. В периода от една година между двата доклада, се забелязва значително по-добра работа от страна на общините в опазването и почистването на пътната мрежа. Констатирани са трайни резултати по недопускане на нови замърсявания на вече почистени през миналата година терени и като цяло по-чисти пътища и крайпътни зони на територията на областта.

През отчетния период е закрито 1 депо за неопасни отпадъци в с. Равногор, община Брацигово. При проверката на място е констатирано изпълнение на

необходимите по обем и качества дейности по закриването, като е извършено предепонироване на отпадъците и възстановяване на терените с оглед използването им по предназначение. Издадено е решение на компетентния орган по реда на чл.42, ал.2 от Наредба № 6/2013 год. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

През 2017 г. са извършени 23 проверки на общинските депа за битови отпадъци, чиято експлоатация е на основание § 4, ал.2 от ПЗР на Наредба № 6/2013 год. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци и които подлежат на закриване след изграждане на съответното регионално депо. Констатираните нарушения са основно допускането на разпиляване на леки фракции в съседни на депото терени, приемане на отпадъци, които не са охарактеризирани и/или предварително третирани. Дадените предписания за отстраняване на тези нарушения за изпълнени в определения от РИОСВ-Пазарджик срок.

В края на 2016 г. беше преустановена експлоатацията на тези общински депа, които се 9 на територията на област Пазарджик. С въвеждането в експлоатация на регионалното депо – Пазарджик, общинските депа за неопасни отпадъци, експлоатирани в общините Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичово, Пазарджик, Пещера, Ракитово и Септември от 31.12.2017 г. прекратиха експлоатацията си. През 2018 г. всяка една община ще да започне извършване на дейности по закриване на съответното общинско депо в съответствие с изготвения план за закриване на депото.

Във връзка с изпълнение на изискванията на Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци, всички общини, като собственици на действащи депа за неопасни отпадъци ежемесечно предоставят справки за депонираните количества отпадъци по общини, както и преведените суми по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО. За 2017 г. само общините Брацигово, Ракитово, Лесичово и Пещера са предоставили изцяло обезпечението за закриване и следексплоатационни грижи за функциониращите общински депа, както и направили отчисленията, които ще се изразходват за нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци. Останалите общини - Пазарджик, Велинград, Батак, Белово и РС-Панагюрище не изпълниха своите задължения в пълен размер, а община Септември не е направила никакъв превод на обезпечения и/или отчисления за изминалата година. В тази връзка и в изпълнение на изискванията на чл. 64, ал. 8 от ЗУО през 2017 г. е издаден АУПДВ по реда на чл.166 от ДОПК на община Септември.

В таблица 2 е систематизирана информацията за постъпилите суми по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО за периода 01.01.2011 г. – 31.12.2017 г. по общини.

Анализът показва, че въведените общински системи за разделно събиране на отпадъците нямат добра ефективност. Това е една от причините размерът на отчисленията и обезпеченията да бъде голям. Целта на разделното събиране е именно намаляване на количествата отпадъци, отиващи на депата, а оттам и на дължимите отчисления.

Таблица 2

№	Община	Постъпили по чл. 60, лв.	Постъпили по чл. 64, лв.	Общо, лв.	Изразходвани, лв.
---	--------	--------------------------	--------------------------	-----------	-------------------

1	БАТАК	18 069,46	139 752,00	157821,46	0.00
2	БЕЛОВО	19 816,67	175 998,11	195814,78	0.00
3	БРАЦИГОВО	35 184,64	179 315,60	214500,24	35 995,20
4	ВЕЛИНГРАД	164 835,89	2 367 221,14	2532057,03	0.00
5	ЛЕСИЧОВО	25 220,97	161 976,20	187197,17	0.00
6	ПАЗАРДЖИК	42 388,04	853 046,23	895434,27	0.00
7	ПАНАГЮРИЩЕ <i>/до изграждане на рег.депо/</i>	135 467,25	638 501,00	773968,25	450 000.00
8	ПЕЩЕРА	47 703,93	1 189 143,72	1236847,65	0.00
9	РАКИТОВО	38 717,33	432 940,00	471657,33	150 000.00
10	СЕПТЕМВРИ	107 886,15	14 695,00	122 581,15	0.00
11	СТРЕЛЧА <i>/до изграждане на рег.депо/</i>	19 944,17	68 460,48	88404,65	68 180.00
12	РЕГИОН.СДРУЖЕ НИЕ - ПАНАГЮРИЩЕ	110 992,09	594 770,16	705762,25	0.00
	ОБЩО	766 226,59	6 815 819,64	7 582 046,23	704 175,20

. През отчетния период са извършени 14 проверки за решаване на проблемите, поставени в жалби и сигнали на граждани, подадени в РИОСВ - Пазарджик или препратени от тел. 112 във връзка с третиране на отпадъци и селищна екология. В сравнение с 2016 год. получените жалби и сигнали през 2017 год. са значително повече. При проверките за 6 от тях се установи, че са основателни и са дадени предписания за отстраняване на нередностите, а 8 са неоснователни. Направени са 5 проверки за последващ контрол по изпълнение на дадените предписания, при които се установи тяхното изпълнение и решението им.

Строителни отпадъци

На територията на област Пазарджик няма действащи депа за строителни отпадъци. Единственото такова, намиращо се в община Панагюрище е закрито с Решение № 07- 044/ 16.06.2012 г. на Директора на РИОСВ-Пазарджик.

От извършените проверки по общини се установи, че е масова практика откриването на строителните площадки за обекти, получили разрешение за строеж да става без да се изисква документ по чл. 35 от ЗУО за третиране и транспортиране на строителни отпадъци, вкл. изкопни земни маси. Това наложи да подготвим и изпратим предупредителни писма да всички общини с напомнянето, че при управлението на строителните отпадъци е задължително спазването на приоритетния ред (йерархията), посочена в чл. 6 от ЗУО. Въпреки, че планове за управление на строителните отпадъци се изискват от юли 2014 г., общините нямат готовност и капацитет за прилагане на изискванията.

Производствени и опасни отпадъци от инсталации

- Сложност на инсталациите – инсталации за предварително третиране и рециклиране на отпадъци от хартиени, пластмасови и стъклени опаковки, инсталации за предварително третиране и рециклиране на хартиени, пластмасови и стъклени отпадъци, инсталации за рециклиране на опаковки от дървесни материали, инсталации за оползотворяване на биоотпадъци, инсталации за оползотворяване на дървесни отпадъци, инсталации за обезвреждане на болнични отпадъци, инсталации за физикохимично третиране на отпадъци, съоръжения за третиране на утайки от ПСОВ, съоръжения за оползотворяване на отпадъци от отработени масла, от пирометалургия, от строителство и събаряне на сгради.

- Ниво на съответствие

Акцент в контролната дейност през 2017 г. бяха основно инсталации за предварително третиране и рециклиране на отпадъци от хартиени, пластмасови и стъклени опаковки, инсталации за предварително третиране и рециклиране на хартиени, пластмасови и стъклени отпадъци, инсталации за рециклиране на опаковки от дървесни материали, както и инсталации за оползотворяване на биоотпадъци. Извършени са и проверки на инсталации за оползотворяване на дървесни отпадъци с цел производство на пелети, инсталации за изгаряне на дървесни отпадъци, инсталации за обезвреждане на болнични отпадъци, инсталация за физикохимично третиране на гума и гумирани тъкани (линия за производство на каучуков регенерат и мленки), съоръжения за третиране на утайки от ПСОВ, съоръжения за повторна употреба на отработени масла (ОМ) - леярски машини за леене под налягане, съоръжения за оползотворяване на велц – клинкер (флотационни машини) за получаване на меден и коксов концентрат, съоръжение за третиране на строителни отпадъци – подвижна челюстна трошачка, инсталация за физикохимично третиране на отпадъци чрез стабилизиране и втвърдяване, инсталация за третиране на отработени катализатори и ИУЕЕО.

При проверките бяха констатирани следните пропуски : водене на отчетност на отпадъците съгласно Наредба № 1/2014 г.; неклассифицирани отпадъци, образувани в резултат от дейността на дружествата по реда на Наредба № 2/2014 г. за класификация на отпадъците; наличие на договори за приемане и предаване на отпадъци, несъдържащи необходимите атрибути съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУО.

Основен проблем при работата на инсталациите и съоръженията за третиране на отпадъци е управлението на отпадъците, които се генерират от дейността и последващото им предаване на фирми с цел оползотворяване/обезвреждане. Все още фирмите срещат затруднения при прилагане на йерархията при управление на отпадъците съгласно чл. 6, ал. 1 от ЗУО, а именно: предотвратяване на образуването им, подготовка за повторна употреба, рециклиране, друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия, и на последно място - обезвреждане.

Производствени и опасни отпадъци от фирми и производствени обекти

През 2017 г. беше извършен контрол на обекти, които генерират производствени и опасни отпадъци на база на определения риск от въздействие върху компонентите и факторите на околната среда.

През изтеклата година са извършени проверки на обекти, генериращи производствени и опасни отпадъци от различни отрасли на промишлеността:

металообработване, производство на водолазно оборудване, добив и първична преработка на медни руди и производство на катодна мед, дървопреработване, шивашка промишленост, лечебни заведения, предприятия за производство на фармацевтични продукти, леярни, автосервизи, производство на мебели, предприятия за импрегниране на дървен материал, производство на перилни и почистващи препарати, завод за ремонт на вагони и полуоси, завод за багрене на текстил и производство на хавлиени изделия.

Акцент в контролната дейност през 2017 г. бяха проверките на предприятия от текстилната промишленост (шивашки предприятия), относно правилното управление на генерираните текстилни отпадъци от дейността им. Особено внимание при проверките беше отделено на начина на съхранение на образуваните производствени и опасни отпадъци, както и на водената отчетност, с цел проследяване движението на

отпадъците от мястото на образуването им до тяхното оползотворяване и/или обезвреждане. С изпълнение на дадените предписания, бяха отстранени пропуски като:

- класификация на генерираните отпадъци от дейността по реда на Наредба №2/2014г. за класификация на отпадъците /ДВ, бр.66 от 08.08.2014г. изм. 2017 г./.

- въвеждане на отчетни книги по реда и изискванията на Наредба №1/2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри /ДВ, бр.51 от 20.06.2014 г./.

- сключени са договори, по чл. 8, ал. 1 от ЗУО за предаване на производствени и опасни отпадъци с лица, притежаващи документ по чл. 35 за дейности по третиране на отпадъци (разрешение по чл. 67 от ЗУО, регистрационен документ по чл. 78 от ЗУО или комплексно разрешително по реда на ЗООС) със съответния код съгласно наредбата по чл.3 от ЗУО.

- на работните площадки са обособени зони за разделно събиране на отпадъците, като опасните отпадъци се съхраняват по начин, неопаснаващ компонентите на околната среда. Зоните за съхранение са ясно разграничени, поставени са табели с код и наименование на отпадъците.

Анализът от извършената дейност показва, че се е увеличил броят на лицата, привели дейността си в съответствие с изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Болнични отпадъци

За проследяване правилното управление на болничните отпадъци, генерирани от лечебните заведения на територията на област Пазарджик се извършват проверки за наличието на изградена система за разделно събиране на опасните болнични отпадъци и помещения за предварителното им съхранение, наличие на договори за предаване на отпадъците и на водената отчетност. Проследява се, дали се спазват разпоредбите на Наредба №1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения /ДВ, бр. 13 от 17.02.2015г./ в проверяваните обекти. При констатирани несъответствия се дават предписания за предприемане на коригиращи действия и отстраняване на пропуските.

Във връзка с изисквана информация от МОСВ, относно установяване съответствието на дейностите по събиране и третиране на отпадъци от лечебните заведения съгласно нормативната уредба, през 2017 г. са изпратени 19 писма до генераторите на болнични отпадъци в област Пазарджик. Изпратената информация от лечебните заведения, касаеща дейностите по правилното управление на образуваните от дейността им отпадъци е обобщена в табличен вид и предоставена в МОСВ. Отпадъците от лечебните заведения се предават въз основа на договори с лица, притежаващи нужния документ по чл.35 от ЗУО.

Отпадъци от хуманната медицина 2017г.

№	Община	Брой лечебни заведения на територията на общината	Наименование на лечебното заведение	Наличи е на изграден а система за	Наличи е на изграден о помещ ение	Наличие на договор с транспортна фирма, притежаваща регистрацион ен документ	Наличие на договор с фирма, извършваща обеззаравяване/обезвреждане на отпадъците	Метод на третиране
---	--------	---	-------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	--	--	--------------------

1	2	3	4	разделно събиране на отпадъци		за временно съхранение на ОО		9
				да/не	да/не	да/не	да/не	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Батак	1	ФСМП- гр.Пазарджик- община Батак	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
2	Белово	2	"Хигия - ДКЦ" ООД, гр.Пазарджик - филиал Белово	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

3			ФСМП- гр.Пазарджик- община Белово	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
4	Брацигово	1	ФСМП- гр.Пазарджик- община Брацигово	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
5	Велинград	9	"МБАЛ - Велинград" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
6			СБДПЛРПФЗ "Св.Петка Българска" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

7			МЦ "Хигия"	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
8			"ДКЦ I - Велинград" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
9			МБПЛР "Вита" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
10			"МБАЛ Здраве- Велинград" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

11			"СБР-НК" ЕАД, филиал Велинград	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
12			"Джи -Пи Медикс- АПИМП-ГП" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
13			ФСМП- гр.Пазарджик- община Велинград	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
14	Пазарджик	12	"МБАЛ- Пазарджик" АД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

15		"МБАЛ - Ескулап" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
16		"МБАЛ - Хигия" АД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
17		Групова практика по първична дентална помощ- Пазарджик"ООД	да	да	"Джи ем кей" ООД	"Ловамед груп" ООД	оползотворяване/обез вреждане
18		Университетска многопрофилна болница за активно лечение "Пълмед" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

19			"МБАЛ Хигия - Север" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
20			ДКЦ I-Пазарджик	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
21			Център за спешна медицинска помощ -Пазарджик	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
22			"ДКЦ Ескулап-Цитомед"ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

23			"Хигия - ДКЦ" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
24			Индивидуални практики - дентална медицина	да	да	"Джи ем кей" ООД	"Ловамед груп" ООД	оползотворяване/обез вреждане
25			Индивидуални практики - хуманна медицина	да	да	"Джи ем кей" ООД	"Ловамед груп" ООД	оползотворяване/обез вреждане
26	Панагюрище	4	ФСМП- гр.Пазарджик- община Панагюрище	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
27			"МБАЛ - Уни Хоспитал" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

28			МЦ "Асарел Медет"	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
29			"ДКЦ I - Панагюрище" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
30	Пещера	3	"ДКЦ - Хипократ"ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
31			"МБАЛ- проф.Димитър Ранев" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

32			ФСМП- гр.Пазарджик- община Пещера	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инснератора на Александровска болница
33	Ракитово	1	ФСМП- гр.Пазарджик- община Ракитово	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инснератора на Александровска болница
34	Септември	2	"Медицински център I - Септември "ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инснератора на Александровска болница
35			ФСМП- гр.Пазарджик- община Септември	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инснератора на Александровска болница

36	Стрелча	2	ЕТ "Иван Трифонов-ИППМП"	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
37			ЕТ "Хипократ 2004 - д-р Златка Бояджиева-ИППМП"	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

Масово разпространени отпадъци (МРО)

Решени и нерешени проблеми с МРО и ОЧЦМ на територията на РИОСВ-Пазарджик - комплексното планиране за 2017 г. и извършване на проверките по различните компоненти и фактори на обектите с издадено разрешение за дейности по третиране на отпадъци от ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, отработени масла и ОЧЦМ доведе до по-добри резултати по отношение на специфичните изисквания, регламентирани в Наредбите.

Наблюдава се по-голяма заинтересованост от страна на фирмите за спазване на законовите разпоредби и инвестиране в привеждането на площадките според изискванията на Закона за управление на отпадъците. Не се допуска смесване на отпадъците от черни и цветни метали, образувани от разкомплектоването на ИУМПС и/или от предварителната обработка на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване с другите ОЧЦМ с битов, производствен и строителен характер.

В резултат от извършената контролна дейност са постигнати добри резултати във воденето на отчетност на отпадъците в инсталации за разкомплектоване на ИУМПС чрез въвеждане на отчетни книги по отпадъците по изискващите се приложения на Наредба №1/2014 г., въвеждане в действие на компютърна информационна система и попълване на декларации за повторна употреба на компоненти от ИУМПС по реда на Наредбата за излезли от употреба моторни превозни средства.

Като слаба страна, но с по-добри резултати от 2016 г. остава проблемът с нерегламентираното разкомплектоване на стари автомобили и извършване на дейности с отпадъци от черни и цветни метали, най-вече в домове на лица от ромски произход в малки населени места. Проблем остава и изхвърлянето на отпадъци от разкомплектоването на неразрешени за това места. Регулярните проверки за идентифициране на нарушители предотвратяват извършването на нерегламентирани дейности и водят до добри резултати.

Финансов контрол на такси за масово разпространени отпадъци

РИОСВ-Пазарджик извършва контрол на лицата, пускащи на пазара продукти след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци във връзка с отчетността и заплащането на продуктова такса. Тези лица могат да изпълняват задълженията си по реда на чл. 14 от Закона за управление на отпадъците индивидуално, чрез колективни системи, представлявани от организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци или като заплащат продуктова такса в ПУДООС. На територията на РИОСВ-Пазарджик няма фирми, които изпълняват индивидуално задълженията си.

В сравнение с 2016 г., през 2017 г. броят на фирмите, производители и/или вносители на опаковани стоки, които изпълняват задълженията си по Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки чрез участие в колективна система чрез договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки се е увеличил в сравнение с тези, които заплащат продуктови такси за опаковки по чл. 59 от ЗУО към ПУДООС.

С измененията на Наредбата за продуктова такса е въведена такса за полимерни торбички с дръжки, които са под определените размери и дебелина (размери 39/49 см и дебелина 25 микрона). Задължени лица са всички производители, вносители и лица, които въвеждат полимерни торбички на територията на Р България.

Извършените през 2017 г. проверки на търговски обекти, които предлагат на своите клиенти полимерни торбички установиха, че е намаляло значително потреблението на тези торбички от крайните клиенти. Една от причините за това е, че търговците продават полимерните торбички, а не ги предоставят безплатно на клиентите.

<i>Масово разпространени отпадъци (МРО)</i>				
Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население	Брой на пунктовете за разделно събиране на различните видове МРО
1	2	3	4	5

Община Батак	Отпадъци от опаковки *	100	3 320 - гр.Батак; 3 000 - 4 000 летуващи в к.к. „Цигов Чарк”	13 точки по 3 бр.пластмасови контейнери (10 точки за гр.Батак и 3 точки за местност ”Цигов чарк”) Останалите необхванати 2 населени места са с население под 5 000 жители (- с.Нова Махала - 2 087 жители; - с.Фотиново - 704 жители)
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	5 969	договор с "Екобатери"АД - 7 точки, вкл. и селата
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100	5 969	договор с "Елтехресурс"АД - 1 точка, вкл и селата
Община Белово	Отпадъци от опаковки *	100	8 878	Общо 39 точки гр.Белово 39т.; кв. Малко Белово 3т.; с.Момина Клисура 1т.; с.Голямо Белово 1т.; с.Дъбравите 1т.; с.Сестримо 1т.; с.Габровица 1т.; с.Мененково 1т.; с.Аканджиево 1т. Населените места са с население под 5 000 жители; 41 бр. контейнери тип бобър - 1 100л, 56 бр.контейнери тип кофа -120л и 26 бр. контейнери тип „иглу”- 1 400л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	8 878	договор с организация по оползотворяване на НУБА -"Нуба Рециклиране" АД -11 точки: 4т. - гр.Белово; 1т. -кметство с.Голямо Белово; 1т. - кметство с.Дъбравите; 1т. - кметство с.Момина клисура; 1т. - кметство с.Сестримо; 1т. - кметство с.Габровица; 1т. - кметство с.Аканджиево; 1 т. - кметство с.Мененково

	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	8 878	договор за събиране на ИУЕЕО "Сити Компютър - Алекс" ЕООД за всички населени места на територията на общината кампанийно 2 пъти годишно
Община Брацигово	Отпадъци от опаковки *	100	3 948 за гр.Брацигово	17 точки (13бр. сини, 17бр. жълти и 19 бр. зелени) само за гр.Брацигово с население - 4 308 жители; Останалите 6 населени места са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно. Общо 5 743 жители са останалите населени места
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	9 494	13 точки по 1бр. - 50л.контейнер (от които-8 точки за гр.Брацигово и по 1 точка за 5 населени места - кметство Исперихово; кметство Козарско; кметство Розово; кметство Равногор; кметство Бяга, без с.Жребичко-75 жители) договор с организация по оползотворяване на НУБА - "Екобатери"АД
Община Брацигово	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	9 494	договор с лице, притежаващо документ по чл.35 от ЗУО за събиране на ИУЕЕО от всички населени места на територията на общината

Община Велинград	Отпадъци от опаковки *	100	37 670	102 точки за гр.Велинград - 26 587 жители (140 бр. контейнери тип бобър по 1100 л, 6 бр кофи по 360 л, 9 бр. кофи по 240 л и 72 бр. контейнери тип „иглу” по 1400л); Всички останали места са с население под 5 000 жители:- в с.Грашево - 2 бр кофи по 360 л, и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 ; - в с.Драгиново - 6 бр кофи по 360 л, 14 бр. кофи по 240 л и 5 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Кръстава - 7 бр кофи о 360 л и 2 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Пашови - 4 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Света Петка - 11 бр кофи по 360 л и 4 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Юндола - 5 бр кофи по 360 л и 2 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Биркова - 2 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л;
				В с.Албаница, с.Бозьова, с.Бутрева, с.Враненци, с.Горна Дъбева, с.Рохлева, с.Цветино и с.Чолакова са разставени по 1 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; разположени контейнери с общ обем от 324 500 л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	37 670	договор с "Екобатери"АД
Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	37 670	договор с "Елтехресурс"АД	

Община Лесичово	Отпадъци от опаковки *	100	5 629	18 точки (20 контейнери тип бобър по 660л. и 22 контейнери тип „иглу” по 1 100 л.) (обхванати са всички населени места – с.Лесичово - 5 точки; с.Церово -3 точки; с.Динката -3 точки, с.Калугерово - 3 точки, с.Щърково - 1 точка; с.Памидово - 2 точки; с.Боримечково - 1 точка
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	5 629	договор с "Екобулбатери"АД - 7 точки, вкл. и селата
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	5 629	договор с "Екобултех"АД - събирането ще се извършва кампанийно-определена 1 точка

Община Пазарджик	Отпадъци от опаковки *	100	120 121	204 бр. тип „бобър“-жълти и 82 бр. тип „иглу“-зелени, - общо 286 бр. контейнери, разположени на територията на гр.Пазарджик, с.Мокрище и с.Главиница, собственост на „Екобулпак" АД; В останалите 28 бр. населени места с население под 5 000 жители са разположени още общо 53 контейнера (бобър 1 100 л) и 53 контейнери тип ”иглу” от 1 400 л), собственост на „Екобулпак” АД – общ бр. по селата - 106 бр. -общо 392 бр. съдове - 38 точки (фирми), на които са предоставени: 65 жълти бобри-1100 л., 11 жълти кофи-360л и 2 бр. зелени тип „иглу“-1 400л., собственост на „Екобулпак” АД; - 87 точки с трицветни контейнери, собственост на „Екопак- България” АД (87 бр. жълти, 87 бр. зелени и 87 бр. сини контейнери), разположени на територията на гр.Пазарджик и с.Ивайло - общ брой съдове - 261 бр.
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	120 121	договор с "Норд Елрециклинг"ЕАД - 15 точки с общ брой: 15 съдове за портативни батерии ; 1 точка за автомобилни батерии (тук не влизат обекти, които предлагат автомобилни батерии, в които също има разположени контейнери)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	120 121	договор с "Норд Елрециклинг"ЕАД - събирането ще се извършва кампанийно - 2-пъти годишно

Община Панагюрище	Отпадъци от опаковки *	100	25 125	общо 58 точки 53 точки - гр.Панагюрище с население- 19 601 жители; 2 точки - с.Панагюрски колони; 2 точки-с Баня (общо 172 бр.контейнери- от тях 57бр. сини, 57бр. жълти и 58бр. зелени) Останалите 9 населени места, в т. ч. и с.Баня и с.Панагюрски колони са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно - общо 7 900 жители
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	25 125	договор с организация по оползотворяване на НУБА-"Нуба Рециклиране"АД -13 т. (18 бр. контейнери) -8т. за останалите 8 населени места (по 1т. с 1бр. контейнер, в с. Попинци и с. Оборище с по 2бр. контейнера)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	25 125	договор с "ИУЕЕО рециклиране"АД, гр. София - кампанийно - 2-пъти годишно
Община Пещера	Отпадъци от опаковки *	100	22 575	договор с "Екопак-България"АД 65 точки (66 сини контейнера, 65 жълти контейнера и 63 зелени контейнера) - от тях 55 т. за гр. Пещера, 4 т. за с.Радилово, 5 т. за с. Капитан Димитриево и 1 т. за летовище "Св.Констатин"- общо 198 контейнера.
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	22 575	договор с "Екобатери"АД - 20 точки (14 за гр. Пещера, 3 за с. Капитан Димитриево и 3 за с. Радилово)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч.	100	22 575	договор с "Елтехресурс"АД - площадка върху общински имот - събирането ще се извършва кампанийно- определена 1 точка

	луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак			
Община Ракитово	Отпадъци от опаковки *	100	15 696	47 точки- от тях 32т. за гр. Ракитово, 10т. за гр.Костандово и 5т. за с.Дорково - общ бр. контейнери- 141бр.
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	15 696	договор с "Екобатери"АД - 7 точки (3 за гр. Ракитово, 3 за гр. Костандово и 1 за с. Дорково)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	15 696	договор с "Елтехресурс"АД - събирането ще се извършва кампанийно
Община Септември	Отпадъци от опаковки *	100	26 412	договор с "Екобулпак"АД - 50 точки (30бр.жълти-660л., 60бр.жълти-360л. и 50бр. иглу-1100л.)- гр.Септември; 15т.- гр.Ветрен; 12т. - с.Варвара; 9т. - с.Ветрен дол; 6т.-с.Симеоновец; 13т.-с.Семчиново; 10т.- с.Виноградец; 10т.-с.Карабунар; 5т.-с.Бошуля; 3т.-с.Злокучене; 13т.- с.Ковачево; 7т.-с.Лозен. Всички населени места, с изключение на гр.Септември са под 5 000 жители разположени контейнери с общ обем - 83 720л За гр.Септември с население - 9176 жители са разположени контейнери с общ обем – 96 400 л. Общ получен обем: 180 120л

	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	26 412	договор с организация по оползотворяване на НУБА -"Нуба Рециклиране"АД 7т. -гр.Септември; 4т. -гр.Ветрен; 2т. -с.Варвара; 2т.-с.Ветрен дол; 2т.-с.Симеоновец; 2т. -с.Семчиново; 2т. -с.Виноградец; 2т. -с.Карабунар; 2т.-с.Бошуля; 1т. -с.Злокучене; 2т. -с.Ковачево; 2т. -с.Лозен.
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100	26 412	договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО-"ИУЕЕО Рециклиране"АД точки за събиране на дребно електронно оборудване: 7т-гр.Септември; 4т.- гр.Ветрен; 2т. -с.Варвара; 2т.-с.Ветрен дол; 2т.-с.Симеоновец; 2т.-с.Семчиново; 2т.-с.Виноградец; 2т.-с.Карабунар; 2т.-с.Бошуля; 1т.-с.Злокучене; 2т.-с.Ковачево; 2т.-с.Лозен.
Община Стрелча	Отпадъци от опаковки *	100	5 169	договор с "Екопак -България"АД 13 точки по 3 бр. пластмасови контейнери (39 бр.) само за гр.Стрелча с население - 4 443 жители; Останалите 4 населени места са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно. Общо 1 034 жители са останалите населени места
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	88	5 169	договор с организация по оползотворяване на НУБА-"Нуба Рециклиране"АД , гр. София общо 5 точки - 4 точки на територията на гр.Стрелча и 1 точка в с.Смилец
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100	5 169	договор с "ИУЕЕО рециклиране"АД, гр. София - кампанийно 2-пъти годишно

Община Сърница	Отпадъци от опаковки *	100	3 488	договор с "Екобулпак" АД - в гр.Сърница - 16 бр. жълти контейнери тип бобър по 1 100 л, 30 бр. жълти кофи по 360 л, и 18 бр. зелени контейнери тип „иглу” по 1 400л; - в с.Медени поляни - 1 бр. жълта кофа - 360 л и 1 бр. зелен контейнер тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Побит камък - 1 бр. жълта кофа - 360 л и 1 бр. зелен контейнер тип „иглу” по 1 400 л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	3 488	договор с "Екобатери" АД - събирането ще се извършва 1 път годишно бр. съдове в гр. Сърница - 3 бр. съдове в с. Побит камък - 1 бр. съдове в с. Медени поляни - 1
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	3 488	договор с "Елтехресурс" АД - събирането ще се извършва 1 път годишно бр. съдове в гр.Сърница - 3 бр. съдове в с.Побит камък - 1 бр. съдове в с. Медени поляни - 1

III.2.ШУМ

Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Шумовият фактор има най-силно въздействие в урбанизираните райони. Той засяга хората както физически, така и психически, смущавайки основни дейности като сън, почивка, учене и общуване. Въздействията на шума се увеличават, когато влизат във взаимодействие с други стресови фактори на околната среда, например замърсяването на въздуха и химикалите. Това особено важи за градските зони, където повечето от тези стресови фактори съществуват едновременно.

Нивото на акустичното натоварване на средата зависи от редица фактори, по-значими от които са:

- непрекъснато увеличаващ се транспортен трафик, състоянието и вида на пътните настилки (първостепенната улична мрежа, брой ленти и платна за движение, наличие/отсъствие на разделителна ивица и др.);
- грешки в градоустройственото планиране и продължаващо застрояване на терени, разположени около шумни улици и булеварди;

- строително - ремонтни дейности;
- индустриален шум от промишлени обекти обособени в промишлените зони и/ или в границите на населеното място;
- шумът излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различни сервиси и авторемонтни работилници, разположени в непосредствена близост до жилищни сгради;
- липса на подходящи шумозащитни пояси и ограждения до пътните артерии и в жилищните райони, подходящо озеленяване.

Съгласно изискванията на Закона за защита от шума в околната среда РИОСВ – Пазарджик организира измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван в околната среда от промишлени дейности.

Контролните и собствените измервания се извършват от акредитирани лаборатории при спазване на изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие”, утвърдена със Заповед на министъра на околната среда и водите.

РИОСВ-Пазарджик контролира обекти, значими емитери на шум в околната среда, като с приоритет са тези които граничат с жилищни територии или се намират в жилищни зони. Такива са: „Биовет” АД, гр. Пещера, „Балкан Райс” ООД, с. Ковачево и др.

Контролът на промишлените източници на шум, излъчван в околната среда се осъществява в рамките на издадените комплексни разрешителни, чрез контролни измервания, чрез предписания при контролните проверки на действащите промишлени източници за представяне на доклад от СПИ в рамките на две последователни календарни години и при въвеждане в експлоатация на нови промишлени обекти.

През 2017 г. са извършени 20 проверки, от които 11 са на обекти с издадени КР, 4 са по плана за текущ контрол, излъчван в околната среда от промишлен източник и 5 са по сигнали и жалби на граждани.

На 5 обекта - „Голдън холц“ ООД, гр. Ракитово, „Биовет“ АД, гр. Пещера, „Заря 200“ ООД, гр. Септември, работилница в с. Мокрище и „Еко-Ф“ ЕАД, мандра в с. Карабунар контролните измервания на нивата на шум отговарят на нормативните изисквания.

През 2017 г. са утвърдени девет доклада за извършени собствени периодични измервания на нивата на промишления шум, излъчван в околната среда. Резултатите от измерванията са под пределно допустимите норми.

По постъпили жалби и сигнали на граждани за наднормен шум през 2017 г. са извършени проверки на пет обекта. Извършени са контролни измервания на промишления шум, излъчван в околната среда на два от обектите. Не са констатирани наднормени нива на шум. На останалите обекти в момента на проверката не са констатирани източници на шум.

На територията на РИОСВ Пазарджик няма разработени шумови карти и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума, излъчван в околната среда. Контролната дейност на общините, касаеща шума излъчван в околната среда е отразена в Наредбата за обществения ред на всяка от общините.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

На територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик не се извършва радиационен контрол.

III. 4. ХИМИКАЛИ И КОНТРОЛ НА ОПАСНОСТИТЕ ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Лицата, които произвеждат, съхраняват, внасят и/или употребяват химични вещества и смеси попадат под обхвата на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС), подзаконовите нормативни актове и регламентите, чието прилагане е уредено с този закон.

През 2017 г. са проверени 30 оператора, които имат задължения по един или няколко нормативни акта, както следва:

- 24 оператора по Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
- 4 оператора по Регламент 1272/2008 (CLP);
- 5 оператора по Регламент 850/2004 (POPs);
- 27 оператора по Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Оператори на предприятия, в които има опасни вещества по приложение 3 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), попадат в обхвата на глава седма, раздел I от закона и имат задължения, които се определят от рисковия потенциал на предприятията.

На територията на област Пазарджик има 9 предприятия, класифицирани с рисков потенциал съгласно критериите по приложение 3 на ЗООС, от които 1 предприятие с висок рисков потенциал и 9 с нисък рисков потенциал.

Основни приоритети на контрола през 2017 г., съгласно различните нормативни актове

Контрол по изпълнение на изискванията за регистрация, внос и употреба на вещества в самостоятелен вид или в смеси, съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH).

Проверки на професионалните потребители на химични вещества и смеси във връзка с петия хармонизиран европейски проект REACH-EN-FORCE 5 (REF-5) относно разширените информационни листове за безопасност (ИЛБ).

Контрол по изпълнение на изискванията за класифициране на веществата съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP).

Контрол върху употребата на вещества, включени в Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители.

Контрол на спазването на изискванията Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Проверки на операторите на предприятията с нисък и висок рисков потенциал на територията на област Пазарджик.

Контрол по изпълнение на задълженията на операторите за преразглеждане и актуализиране на класификацията на предприятията по чл. 103, ал. 1 и 2 от ЗООС, Докладите за политика за предотвратяване на големи аварии (ДППГА) и Докладите за безопасност (ДБ).

Контрол върху мерките, предприемани от операторите за прилагане на разработените от тях политики за предотвратяване на големи аварии (ППГА).

Проверки се операторите на предприятия, в които има налични опасни вещества по приложение 3 от ЗООС, но не се класифицират с нисък или висок рисков потенциал.

Резултати от контролната дейност – през 2017 г. са извършени 44 проверки за контрол на изпълнение на изискванията на нормативната уредба в областта на химикалите и предотвратяването на аварии с опасни вещества.

Комисиите по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС провериха 4 предприятия, класифицирани с висок и нисък рисков потенциал. Бяха установени 2 нарушения - неизпълнение на дадено предписание и нарушение на изискванията на Наредбата за реда и начина за съхранение на ОХВС. За извършените нарушения се съставиха и връчиха актове на операторите на съответните предприятия.

Положителни/отрицателни констатации спрямо предходната година

През 2017 г. не се установиха нарушения на изискванията на глава седма, раздел I на ЗООС. Единични са нарушенията на изискванията на ЗЗВВХВС. Голяма част от операторите своевременно изпълняват изискванията на нормативната уредба в областта на химикалите. Наблюдават се пропуски, свързани с поддържане и актуализиране на документите и информацията за химични вещества и смеси.

Проведени информационни кампании

Във връзка с приближаване на крайния срок за регистрация на химикали в най-ниската тонажна група, съгласно изискванията Регламент 1907/2006 (REACH) бяха информирани всички потенциални регистранти – производители и вносители на химични вещества.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

1. ОВОС и Екологична оценка

Дирекция „Превантивна дейност”, направление „ЕО и ОВОС“ в РИОСВ - Пазарджик е отговорно да обобщава информацията за хода на процедурите по ОВОС и ЕО, включително и от контрола на поставените условия в решенията по ОВОС, на решенията за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, становищата по ЕО и решенията за преценяване необходимостта от извършване на ЕО.

Основни политики на превантивния контрол:

◆ Създаване на благоприятна и здравословна среда на живот за гарантиране на личното и общественото здраве.

◆ Опазване на представителни за Република България и за Европа, типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Националната екологична мрежа.

Инструменти за реализиране на тези политика са:

◆ оценка на въздействие върху околната среда от реализацията на инвестиционни предложения (ОВОС);

◆ екологична оценка на планове и програми (ЕО);

◆ оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони, но поотделно и във взаимодействие с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения могат да окажат отрицателно въздействие върху защитени зони (ОС).

При провеждането на процедурите по ОВОС за инвестиционни предложения, ЕО на планове и програми и ОС спрямо зоните, РИОСВ - Пазарджик взаимодейства с Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Пазарджик, БД Източнобеломорски район, БД Западнобеломорски район Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), Министерство на енергетиката, Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” (РД ПБЗН) – Пазарджик, Дирекция „Инспекция по труда -

Пазарджик”, Областна дирекция Земеделие и с 12-те общински администрации в териториалния обхват на РИОСВ - Пазарджик.

През 2017 година граждани, фирми и общински администрации са подали в РИОСВ - Пазарджик 518 уведомления за инвестиционни предложения. За 401 от постъпилите уведомления са издадени становища, че не попадат в Приложение №1 и №2 на ЗООС и не подлежат на процедури по реда на глава шеста от ЗООС. На 68 възложителя са дадени писмени указания, че попадат в обхвата на Приложение № 2 на ЗООС и подлежат на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и на 1 възложител са дадени писмени указания, че попадат в обхвата на Приложение № 1 на ЗООС и подлежат на задължителна ОВОС. Прекратени по искане на възложителя или за непредставена допълнителна информация в нормативно определения срок са 23 и 25 са все още в срок за отговор.

Издадени решения по ОВОС за територията на РИОСВ - Пазарджик по отрасли и общини:

През 2017 г. има три постъпили искания за издаване на Решение по ОВОС и три издадени Решения по ОВОС, от които две Решения са с характер „одобрява осъществяването на инвестиционното предложение“ и едно Решение с характер „не одобрява инвестиционното предложение“.

От издадените 3 Решения по ОВОС през 2017 г.:

- първото е за одобряване на инвестиционно предложение на територията на община Пазарджик и се отнася към сектор селско стопанство;
- второто е за одобряване на инвестиционно предложение на територията на община Пещера и се отнася към сектора – промишленост;
- третото е за неодобряване на инвестиционно предложение на територията на община Велинград, което се отнася към отрасъл - добивна промишленост.

От министъра на околната среда и водите е издадено едно решение по ОВОС за изменение и допълнение на решение по ОВОС, с което се разрешава реализацията на обект с национално значение, с местонахождение община Белово, което е в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик.

Издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за територията на РИОСВ-Пазарджик по отрасли и общини:

През 2017 г. в РИОСВ-Пазарджик са внесени 86 искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, като от тях:

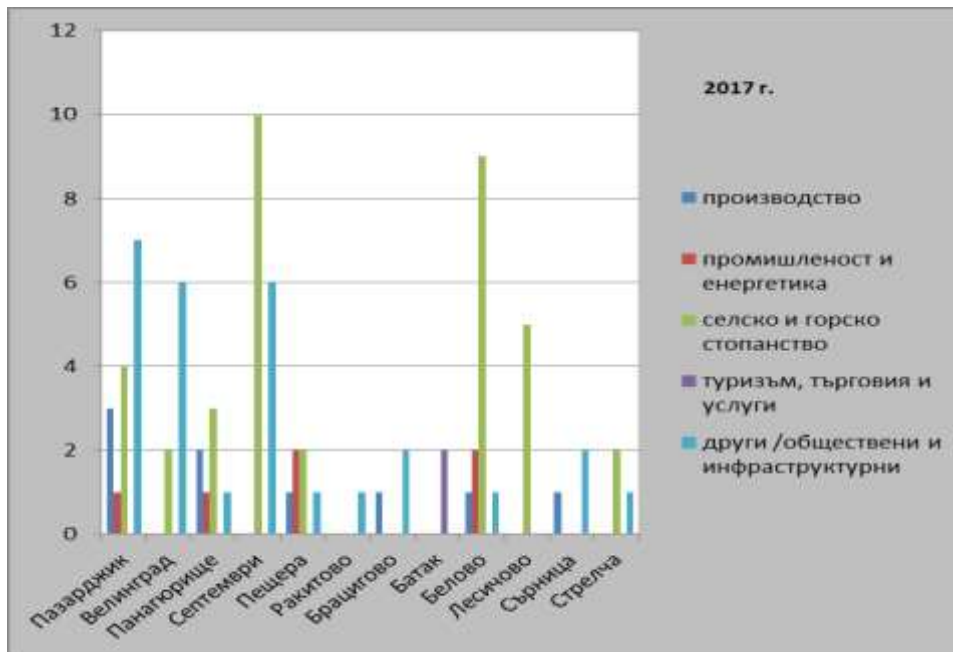
- 60 искания са внесени в отговор на дадени указания за провеждане на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС през 2017 г.
- 26 искания са внесени в отговор на дадени указания за провеждане на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС през минали периоди.

Издадени са 82 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, като всички са с характер „да не се извършва ОВОС”, останалите 4 са в срок за отговор през следващия отчетен период.

През 2017 г. не са издавани решения с характер „да се извърши ОВОС“.

От министъра на околната среда и водите е издадено едно решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с характер „да не се извършва ОВОС” на инвестиционното предложение, което е предвидено за реализация в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик, РИОСВ-Смолян и РИОСВ-Пловдив.

Разпределение на инвестиционни предложения по отрасли и по общини, за които е издадено решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС през 2017 г.

От анализа на данните в приложената графика се констатира че, най-голям е инвеститорския интерес в общините Септември и Белово и е насочен към сектора: селско и горско стопанство, а именно изграждане на сондажни кладенци за нуждите на системи за капково напояване на селскостопански насаждения и изграждане на животновъдни ферми, където съответно има издадени 10 и 9 решения, а липса на инвеститорски интерес в този сектор има за общините Ракитово, Брацигово, Батак и Сърница. През 2017 г. се наблюдава спад на инвестиционните предложения в сектора туризъм, търговия и услуги, където има издадени две решения за община Батак.

Издадени решения по ОВОС за неодобряване, решения за прекратяване на процедури по ОВОС, обжалвани решения по ОВОС/решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, отменени решения:

От издадените 3 Решения по ОВОС през 2017 г., едно решение по ОВОС е обжалвано пред Административен съд - Пазарджик, като към отчетния период процедурата по обжалване не е приключила.

Издадените решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС не са обжалвани.

Прекратени с решение са 37 процедури по ОВОС, както следва:

- 10 – поради непредставена в срок изискана допълнителна информация (на основание чл. 5, ал. 5 и чл. 6, ал. 4 от Наредбата по ОВОС);
- 12 – поради неизпълнени указания по чл. 5, ал. 1 от Наредбата за ОВОС;
- 12 – по искане на възложителя;
- 2 – поради недопустимост на ИП спрямо действащи нормативни и/или административни актове, съгласно становище на компетентен орган;

- 1 – за спиране на административно производство по реда на чл. 54 от АПК.

От издадените 37 решения за прекратяване на процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, едно решение е обжалвано, като процедурата по обжалване не е приключила в рамките на отчетния период.

Издадени Становища по ЕО и решения за преценяване на необходимостта от ЕО за територията на РИОСВ - Пазарджик по области съгласно чл. 85, ал. 1 от ЗООС:

✓ През 2017 г. в РИОСВ - Пазарджик са внесени 30 уведомления за план/програма по образец съгласно Приложение № 3 към чл. 8, ал. 1 от Наредбата за ЕО. На 15 от постъпилите уведомления е отговорено, че не подлежат на процедура по екологична оценка. На 14 възложители са дадени писмени указания, че представената от тях план/програма подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от ЕО и на 1 възложител е указано, че представеният от него план подлежи на задължителна екологична оценка.

✓ През 2017 година за процедури, стартирали през предходен отчетен период, са внесени две искания за съгласуване на ОУП и са издадени две становища по ЕО за ОУП на община Панагюрище и за ОУП на община Брацигово.

Стартиралите процедури по задължителна ЕО за изработване на ОУП на 12 общини, от компетентността на РИОСВ Пазарджик, са в процес на провеждане и всяка от тях е стигнала до различен етап от процедурата.

✓ През отчетния период са постъпили 14 искания за провеждане на процедура по преценяване на необходимостта от ЕО, за които са издадени 12 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, с характер „да не се извършва ЕО“, 1 решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, с характер „да се извърши екологична оценка“ и 1 искане е в срок за отговор през следващия отчетен период.

Фиг. 2 Издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ЕО по области съгласно чл. 85, ал. 1 от ЗООС:

✓ От министъра на околната среда и водите са издадени 2 (две) решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, с характер „да не се извършва ЕО” на планове/програми, които очертават рамка за бъдещо развитие на инвестиционно предложения в териториалния обхват на РИОСВ – Пазарджик, РИОСВ - Смолян и РИОСВ - Пловдив.

Издадени становища по ЕО за несъгласуване на план/програма, решения за прекратяване на процедури по ЕО, обжалвани становища/решения, отменени становища/решения:

През 2017 г. няма издадени становища по ЕО за несъгласуване на план/програма.

Прекратени с решение са 4 процедури по ЕО, поради неизпълнени указания за внасяне на писмено искане по чл. 8а, ал. 1 от Наредбата за ЕО, което да съдържа подробна информация съгласно Приложение № 4 на Наредбата за ЕО (изм. и доп. ДВ, бр. 12 от 12.02.2016 г.) (предишен чл. 8, ал. 1 и ал. 2 *от Наредбата по ЕО*).

За отчетния период няма обжалвани и отменени становища/решения.

Контрол по изпълнение на условията в издадените решения по ОВОС и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО:

Целта на контрола, извършван от експертите по ОВОС и ЕО, е спазването на изискванията на нормативната уредба по околна среда и предвидените мерки за намаляване или предотвратяване на евентуални отрицателни въздействия върху околната среда от строителството или експлоатацията на обектите. Изпълнението на условията във всяко от издадените решения по ОВОС следва да бъде контролирано периодично.

Експертите в направление ОВОС и ЕО са извършили 45 планови проверки (на място и по документи) на поставени условия в решения по ОВОС и решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО, с което плана за контрол за 2017 г. е изпълнен на 100 %.

Извършена е една извънредна проверка на място, свързана с проверка на обстоятелства по издадено решение № ПК-28-ПР/2010 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, във връзка с постъпил сигнал от инициативен комитет на с. Калугерово, от която се установи, че издаденият административен акт е загубил правно действие.

За извършените проверки на място (планови и извънредни) са издадени общо 3 констативни протокола. При извършените проверките не се констатира неизпълнение на поставените условия и не са дадени предписания.

■ Контрол по изпълнение на условията и мерките, поставени в решения по ОВОС:

Съгласно утвърдения план на РИОСВ - Пазарджик за 2017 г., от направление ОВОС и ЕО се извърши контрол на поставените условия и мерки на: 1 решение по ОВОС, издадено от Министъра на околната среда и водите, на 4 решения по ОВОС, издадени от Директора на РИОСВ - Пазарджик.

От извършения контрол се установи, че:

- 2 от инвестиционните предложения, за които са издадени Решения по ОВОС, не са започнали реализация;
- на две от проверените Решения по ОВОС, поставените условия са изпълнени;

- на две от проверените Решения по ОВОС, поставените им условия и мерки се изпълняват.

- Контрол по изпълнение на условията, поставени в решения по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС:

Проверени са поставените условия в 29 Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, издадени от Директора на РИОСВ-Пазарджик. От извършените проверки по документи и чрез посещение на място се констатира, че от проверените общо 29 решения - 12 инвестиционни предложения не са стартирали реализация, а останалите 15 изпълняват поставените условия в решенията, 7 ИП са стартирали реализация, но към момента на проверката е установено, че не извършват дейност, 2 инвестиционни предложения са стартирали реализация, но поставените условия са за етап преди въвеждане в експлоатация, 8 инвестиционни предложения са въведени в експлоатация и поставените условия са изпълнени.

Извършените проверки, съгласно чл. 93, ал. 8 от ЗООС, касаещи правно действие на издадени Решения по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, показват, че от проверените 9 (девет) административни акта – 3 (три) са изгубили правно действие, т.к. възложителите не са предприели действия по фактическото осъществяване на инвестиционните предложения в рамките на 5 годишния срок от издаването на съответното Решение за преценяване на необходимостта от ОВОС и 6 (шест) са влезли в сила.

- Наблюдение и контрол по изпълнение на мерки и условия в становища по ЕО и в решения по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО:

Проверени са 2 (две) Становища по екологична оценка, издадени от директора на РИОСВ-Пазарджик. Извършените проверки по документи показват, че в едното Становище по ЕО съотносимото условие към етапа на плана е изпълнено, а за другото Становище по ЕО, е отговорено от възложителя на плана, че ще се изпълни условието, след като се навърши една година от одобряване на плана.

В годишния план за контролната дейност през 2017 г. не са планирани за контрол издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО.

При извършените проверки за контрол на условията в издадените Решения по ОВОС и решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО, не са констатирани нарушения.

2. Комплексни разрешителни

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени източници. Разрешителното изисква всяка инсталация да работи съгласно най-добрите налични техники. Целта е да се гарантира, че предприятията, подлежащи на КПКЗ работят по най-добрата международна практика в техния промишлен отрасъл. За някои от контролираните инсталации честотата за провеждане на проверките е определена нормативно чрез екологичното законодателство. От друга страна, за определяне честотата на проверките се прилагат и следните критерии:

- вида на отрасъла или вида на обекта/дейността;
- констатирани нарушения на оператора, изпълнение на предписания;
- жалби срещу определен обект/дейност;
- резултати от собствен мониторинг;
- промяна в екологичното законодателство;

- информация за технологични промени.

През 2017 г. влязоха в сила две нови комплексни разрешителни (КР) на: Инсталация за производство на енергия от отпадъци и биомаса с оператор "Грийнбърн" ЕООД, гр. София и Площадка за съхраняване на опасни отпадъци с оператор „Людон Транс“ ЕООД, гр. София. В резултат на това инсталациите с издадено комплексно разрешително на територията на област Пазарджик вече са 16.

Въз основа на извършена системна оценка на риска по чл. 154а, ал. 3 от ЗООС през 2017 г. са извършени 11 проверки на оператори с издадено КР.

При проверките, за 5 от операторите е установено, че не спазват условията в издадените комплексни разрешителни. С цел привеждане на дейността в съответствие с условията са издадени 15 предписания (14 – за привеждане в съответствие с условията на КР и 1 – за предоставяне на допълнителна информация). За установени административни нарушения са съставени два акта. Извършени са проверки на:

- „Биовет“ АД, гр. Пещера – дадени са 3 предписания.
- „Свиком“ АД, гр. Пазарджик – не са давани предписания.
- „Промислени системи“ ООД, гр. Пазарджик – дадено е 1 предписание.
- „ЗХ Белово“, гр. Белово – дадени са 3 предписания.
- „Илма Ил“ ООД, гр. Пазарджик – не са давани предписания.
- „Ди Ес Смит България“ АД, с. Главиница – дадени са 4 предписания и е съставен акт за неизпълнение на условие от КР.
- „Панагюрска медна компания“ ООД, с. Цар Асен – дадени са 3 предписания.

На оператора е съставен акт за нарушаване разпоредбите на чл. 125, ал. 1, т. 2 от ЗООС.

- „Елхим Искра“ АД, гр. Пазарджик – не са давани предписания.
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за регион Пазарджик, Клетка 1“ - не са давани предписания.
- „Регионално депо за битови отпадъци ”Панагюрище“, за общините Панагюрище и Стрелча - дадено е 1 предписание.
- „Асарел Медет“ АД, гр. Панагюрище - не са давани предписания.

Резултатите от проверките сочат, че операторите с издадено КР все още не прилагат в пълна степен изискванията на разрешителното. През 2017 г. броят на операторите за които е установено, че не спазват условията в издадените КР е по-малък, в сравнение с предходната 2016-та година.

През 2017 г. в направление КР и ЕО броят на извънредните проверки е намалял в сравнение с предходната година. Извършени са общо 13 извънредни проверки във връзка с: процедури за промяна на издадени КР – 2 проверки; публикувано ново заключение по НДНТ за инсталации за отглеждане на птици и свине – 4 проверки; процедура по издаване КР – 1 проверка; по искане на "ДИ ЕС СМИТ БЪЛГАРИЯ" АД за пломбиране на резервоари за съхранение на мазут – 1 проверка; за провеждане на последващ контрол и проверка на дадени предписания – 3 проверки; по сигнали, подадени на тел. 112 – 2 проверки.

Наложени актове за установени административни нарушения /АУАН/:

През 2017г. са наложени два акта за установени административни нарушения – неспазени условия в издадените комплексни разрешителни.

Принудителни административни мерки – през последната година не е издавана Заповед за прилагане на принудителна административна мярка.

3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

През 2017 г. по Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ), във връзка с годишния график за контрол са

извършени пет проверки. Дадени са пет предписания - във връзка с наличие и/или актуализация на собствена оценка, за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от ЗОПОЕЩ, за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение, както и за предоставяне на информация за публичния регистър към МОСВ. Дадените предписанията са изпълнени в рамките на поставения срок. През 2017 г. не са установени случаи на възникване на непосредствена заплаха или щета върху околната среда, поради което не са издавани заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки.

5. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда

През 2017 г. в РИОСВ-Пазарджик постъпиха 24 писмени заявления за предоставяне на достъп до обществена информация. Всички са обслужени в 14 дневния срок, регламентиран в Закона за достъп до обществена информация. Издадени са 23 решения за предоставяне на достъп до информация и едно уведомително писмо. Няма решения за отказ, респективно обжалвани такива. Най-много заявления са постъпили от общини, които разработват Общи устройствени планове и от консултантски фирми, които работят върху процедури по реда на глава шеста от ЗООС, във връзка с инвестиционни предложения на възложители. Заявленията постъпват в инспекцията на бланка по пощата и по електронен път. През 2017 г. няма постъпили устни заявления. Девет от заявленията са свързани с процеси на вземане на решения, шест - с упражняване на законови права и интереси, едно – с отчетност на институцията, седем – с резултати от контролната дейност на инспекцията /копия на документи за проведени процедури, за постъпили в РИОСВ инвестиционни предложения в защитени зони, както и на протоколи от замервания и водни проби/ и едно – с предотвратяване или разкриване на корупция или нередности. Гражданите най-често се интересуват дали имотите им попадат в защитени зони или територии и от наложени от екологичното законодателство ограничения или забрани при ползването им, а институциите и фирмите разчитат на служебна информация от РИОСВ – налична или нарочно обработена от експертите, при изготвянето на общински планове, програми и стратегии и при реализирането на инвестиционни намерения.

Теми по които е искана обществена информация	Брой
Упражняване на права или законни интереси	6
Отчетност на институцията	1
Процес на вземане на решения	9
Изразходване на публични средства	0
Контролна дейност на администрацията	7
Предотвратяване или разкриване на корупция или нередности	1
Проекти на нормативни актове	0
Други теми	0
Общ брой	24

През 2017 г. РИОСВ-Пазарджик беше отличена за втора поредна година с почетна грамота от Програма Достъп до информация в категорията "Институция, организираща най-добре предоставянето на информация за граждани". Инспекцията е номинирана за

изчерпателна информация, подлежаща на публикуване, за форматите, в които е достъпна и за похвална систематичност в предлагането ѝ. Инспекцията отдавна утвърди практиката да отговаря и на електронни заявления. РИОСВ-Пазарджик е и сред номинираните 36 институции, отговорили до 5 дни на електронни заявления в рамките на годишното проучване на ПДИ.

Чрез информиране на обществеността за резултатите от контролната дейност и провежданите политики, РИОСВ-Пазарджик повишава нивото на доверие и имиджа си пред обществеността и медиите.

И през 2017 г. РИОСВ-Пазарджик изигра важна роля в координацията и отчитането на кампанията „Да изчистим България заедно“ в област Пазарджик. Служителите на инспекцията почистиха голяма част от крайбражната зона на язовир "Батак" в местността "Дъното".

Информация за дейности за повишаване на общественото съзнание и култура в областта на опазване на околната среда

Вид проведена дейност	Брой/тема
Посетители в информационния център на РИОСВ	80
Посетители на Интернет-страницата на РИОСВ	48 552
Постъпили заявления за достъп до информация	24
Издадени решения за предоставяне на достъп по ЗДОИ	23
Издадени откази за предоставяне на достъп по ЗДОИ	0
Обжалвания на откази	0
Осъществени информационни кампании за повишаване на екологичното съзнание и култура на учениците	7
информационни материали	2
Проведени конкурси, викторини, екоигри, пробонабиране	13
Проведени открити уроци	10
Проведени изложби	9

В изпълнение на «*Политиките за превенция на преждевременното напускане на училище*», чрез изпълнение на мярка 4.5 «*Осъществяване на информационно-образователни инициативи за деца и ученици, насочени към екологично образование и повишаване на обществената култура за опазване на околната среда*» от Плана за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната сиситема (2013-2020), през 2017 г. РИОСВ-Пазарджик реализира разнообразни дейности и прояви с ученици начален, среден и горен курс в училищата на област Пазарджик. С цел по-активно включване в информационните кампании на МОСВ и тази година РИОСВ-Пазарджик осигури много награди, информационни и рекламни материали /флашки, селфи стикове, карти-памет, тонколони за компютър, тениски и др. за реализирането на следните инициативи:

Открити уроци – 2-ри февруари – Ден на влажните зони- Експерти на РИОСВ-Пазарджик и

БДЗП-Пловдив изнесоха открит урок в математическата гимназия в Пазарджик. Презентация на тема „Влажните зони в България” ангажира вниманието на ученици от 7ми, 8ми и 10ти клас и на преподаватели. Интерес предизвикаха резултатите от януарското преброяване на водолубивите птици във влажните зони на област Пазарджик, чиято численост и многообразие, установени в средата на януари, впечатли аудиторията.

По повод Световния ден на водата 22 март експерти на РИОСВ-Пазарджик участваха в открити уроци, изложби, викторина, пробонабиране и водна щафета в ОУ”Отец Паисий”, с. Гелеменово, СУ ”Нешо Бончев”, гр. Панагюрище и СУ „Георги Бенковски” в гр. Пазарджик. РИОСВ награди представителите на Младежкия воден парламент в СУ „Нешо Бончев”, които участваха активно в организацията и провеждането на „водна щафета“, интерактивни екоигри, изложба под наслов „Да нарисувам водата“, изработване на информационни табла със събрани пословици, поговорки и приказки, свързани с водата. В специално „екомеждучасие” експерти от РИОСВ и Регионалната лаборатория в Пазарджик взеха проби от приток на р. Луда Яна, преминаващ в близост до училището и разясниха какво е моментното състояние на реката, според замерените показатели.

За отбелязване на Световния ден на Земята – 22 април

РИОСВ-Пазарджик участва в организацията и провеждането на следните инициативи - конкурс за есе на тема „До хората, в деня на Земята”, проведен в СУ”Св. св. Кирил и Методий”, гр. Велинград. Награда от РИОСВ получи и ученик от 10”б” клас, автор на фотографска изложба с уникални пейзажи от Велинград и близки природни забележителности. Много поощрителни награди получиха ученици от начален курс като автори на стихчета, „Лап бук”, рисунки и уникален макет на „еко ферма”.

РИОСВ се включи и в инициативите на СУ”Александър Иванов-Чапай”, гр. Белово – модно ревю и изложба на предмети от рециклирани материали, конкурс за най-добре аранжиран букет, презентация на членовете на ученическия воден парламент. Експерт на РИОСВ представи видеоурок на тема „Опазване на въздуха”. Ученици засадиха храсти и цветя, осигурени от инспекцията в градинките на училищата в гр. Белово и гр. Ветрен.

По повод Международния ден на биологичното разнообразие – 22 май експерти на

РИОСВ-Пазарджик изнесоха два открити урока пред ученици начален и среден курс от ОУ„Св.Св. Кирил и Методий” в гр. Ветрен. Презентация за защитените територии, животни и растения в област Пазарджик беше посрешната с интерес и пороци въпроси за определени растителни и животински видове, за които децата не знаеха, че са защитени и трябва да бъдат опазвани – лалугер, костенурка, царски орел, петнист пор и др. Учениците и учителите получиха магнити с петте най-ценни защитени растения в региона.

По повод 5 юни - Световен ден на околната среда – РИОСВ-Пазарджик отбеляза

Световния ден на околната среда с екоинициативи в Панагюрище и Велинград под мотото „Свързване на хората с природата“. В градския парк на Панагюрище ученици от ОУ „Проф. Марин Дринов“ и от Детското арт-студио на сдружение „Филигран“ твориха в пленер за рисунка и фотография „Открийте за себе си парка“, а ученици от клуб „Млад еколог“ осъществиха информационна акция. Инициативи се проведоха и в СУ „Свети Кирил и Методий“, гр. Велинград - презентация на тема „Устойчиво развитие“, клипове, призоваващи към грижа за природата, анкета с ученици, в която те поставят въпроси, търсят и предлагат решения на различни екологични проблеми на своя град и на планетата Земя ангажираха вниманието на аудитория от 120 ученици.

Експерти от РИОСВ-Пазарджик партнираха на ОУ „Петко Рачов Славейков“, гр. Пещера и СУ „Св.Св. Кирил и Методий“, гр. Велинград при провеждането на конкурс за есе на тема „Как изглежда идеалният град“, открит урок на тема „Алтернативният транспорт е безопасен“, в реденето на електронни пъзели, в изработката и разпространението на постери и поощриха участниците с много награди за активното включване в кампанията „Европейска седмица на мобилността 2017“.

Ученици от СУ „Д-р Петър Берон“ и НУ „Васил Друмев“ и служители на РИОСВ-Пазарджик, проведоха акция за събиране и предаване за рециклиране на батерии от домакинствата. С тази кампания те се включиха в **Европейската седмица за намаляване на отпадъците (ЕСНО) 2017г.** Събраните 227 килограма батерии са предадени за рециклиране. Учениците бяха поощрени с награди за проявеното зелено мислене.

Провеждане на конкурси - прави впечатление, че участниците стават все по-креативни и многопластови, използват нови форми /видеоклипове/, влизат в ролята на репортери и анкетираат съгражданите си, участват в информационни акции и в инициативи за почистване, събиране и предаване за рециклиране на опасни отпадъци от домакинствата и др.

Не по-малък ефект постигна и и участието на деца от лятните занимални в ОУ „Христо Смирненски“ – Пазарджик и Езикова школа „Логос“ в открит еко-урок, от който научиха как да намалят своя екологичен отпечатък върху природата и да опазят планетата от замърсяване. Участниците в образователната екологична инициатива, проведена от РИОСВ-Пазарджик и Регионалната библиотека „Никола Фурнаджиев“ се запознаха с приключенията на Флупи и разсъждаваха за неправилните действия на хората и натрупването на отпадъци. Най-активните получиха тетрадки и книжка „Оцвети лятото“. РИОСВ дари на библиотеката книги за биосферен резерват

„Мантарица” и природен резерват „Беглика”, за устойчивото развитие и за състоянието на европейската околна среда.

Организиране и провеждане на изложби – през 2017 г. освен обичайните изложби от рисунки и на предмети, изработени от отпадъчни материали училищата-партньори на РИОСВ в отбелязването на Деня на Земята– 2017 г. /СУ "Св.Св.Кирил и Методий“, гр. Велинград и СУ "Ал. Иванов Чапай“, гр. Белово организираха авторска фотографска изложба на ученик от 10-ти клас и много атрактивно модно ревю с тоалети от отпадъчни материали.

6. Административно - наказателна отговорност и принудителни административни мерки

През 2017 г. са съставени 49 АУАН и издадени общо 38 наказателни постановления (НП). Наблюдава се леко повишаване на броя на извършените нарушения в сравнение с предходната 2016 г. Най-значителната част от тях са свързани с нарушения по Закон за управление на отпадъците, осъществени както от физически лица, така и от юридически лица при осъществяване на дейността им. Запазва се тенденцията, при извършване на емисионен контрол на отпадъчните води при заустване, да се констатира отклонения от поставените в съответното разрешително индивидуални емисионни ограничения. Ако и да е по изключение, все още има обекти, които заустват отпадъчните си води без да притежават необходимото разрешително за заустване. Констатирани са и нарушения в сферата на биоразнообразието – по Закон за защитените територии и Закон за биологичното разнообразие. Едно нарушение е констатирано по Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, а по Закон за чистотата на атмосферния въздух през 2017 година няма установени нарушения. Неизпълнени предписания по Закон за опазване на околната среда са констатирани три пъти през годината. По същия закон са установени и две нарушения във връзка с неизпълнение на условия от комплексно разрешително.

Дейността на повечето обекти в региона е в съответствие със законовите разпоредби вследствие засилената дейност по превенция, осъществявана от експертите на инспекцията – даване на предписания и разясняване на ангажиментите и отговорностите на различните субекти във връзка с изискванията на екологичното законодателство. Следва да се отчете и предупредителния ефект от налаганите наказания. Прави впечатление, че дори и когато НП е отменено от съда, лицето, съответно юридическото лице, предприема необходимите мерки или отстранява нарушението и не допуска повторното му извършване.

Събраните суми от наложени с НП административни наказания през 2017 г. са общо в размер на 56 086 лв. За сравнение, през 2016 г. събраните суми са в размер на 46 616 лв. Все още по-малка част от наложените наказания се издължават доброволно, особено, когато е наказано физическо лице, а по-голямата се събират принудително от НАП.

През изминалата 2017 г. са изпратени 19 преписки на НАП - за образуване на изпълнителни производства за принудително събиране на неизпълнени в срок задължения по НП за обща сума, в размер на 62 100 лева.

Обжалвани са 15 от издадените НП. От тях едно НП по ЗООС, с което е наложено наказание „глоба” е отменено, едно, с което е наложено наказание „имуществена санкция”, е потвърдено и едно все още е „висящо” пред съда. Едно от

производствата по обжалвани НП за наложени наказания на юридически лица по ЗВ към момента е „висящо”, едно НП е потвърдено и влязло в сила, а едно е отменено от съда. Едно НП, с което е наложено наказание „глоба ” по ЗБР е потвърдено на първа инстанция, но е висящо пред Административен съд. Обжалваното НП по ЗЗВВХВС също е висящо и предстои неговото разглеждане. Общо 7 НП, с които са наложените „имуществени санкции” за нарушения по ЗУО са обжалвани. Едно от тях е отменено, едно е потвърдено, а пет са все още висящи пред съда.

За периода 01.01.2017 г. – 31.12.2017 г. със заповед на директора на РИОСВ-Пазарджик са отменени две текущи санкции (за замърсяване на въздуха и на водите) и на същите юридически лица с НП са наложени нови, по-високи текущи санкции, съответно за замърсяване на въздух/води по реда на чл. 69а. от ЗООС. За замърсяване на атмосферния въздух е наложена и още една текуща санкция, която е спряна временно, поради преустановяване на дейността на дружеството. Общият размер на получените суми от наложени по реда на чл. 69 от ЗООС санкции е 65 644 лв. За сравнение, през 2016 год. получените суми са 63 192 лева. Предадени на НАП за принудително събиране са четири преписки за общо 8 952 лева - непреведени суми по санкции.

През последната година са издадени девет заповеди за налагане на принудителни административни мерки (ПАМ). Те са аналогични и са за спиране експлоатацията на депа за неопасни отпадъци в девет общини на територията на област Пазарджик, във връзка с чл. 14 от Директива 1999/31/ЕО и чл. 18, ал. 1 от Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа. Заповедите не са оспорени и са влезли в сила.

През 2017 г. РИОСВ-Пазарджик прие и реагира своевременно на 23 жалби и на 104 сигнала за нередности в околната среда. Най-многобройни са обажданията на „зеления телефон” за замърсени от производствена или друга дейност водни обекти, за изхвърлени отпадъци на нерегламентирани места и за намерени защитени птици в безпомощно състояние. Граждани и институции сигнализираха РИОСВ и за наднормен шум, силни миризми, незаконна сеч и нерегламентирани дейности с отпадъци. 56 от сигналите са определени за основателни, 48 за неоснователни и 15 са препратени по компетентност. Експертите извършиха 90 проверки по подадените сигнали. За отстраняване на констатирани нарушения или несъответствия с изискванията на екологичното законодателство са дадени 41 предписания. Съставени са 14 акта и издадени 12 наказателни постановления на обща стойност 135 400 лева.

Справка 1. Наложени и обжалвани глоби, имуществени санкции по екологичното законодателство

ЗАКОНИ	АУАН		НП- ГЛОБИ		НП- ИМУЩЕСТВЕННИ САНКЦИИ		СЪБРАН И СУМИ		ПРЕДАДЕНИ НА НАП		ОБЖАЛВАНИ НП-ГЛОБИ				ОБЖАЛВАНИ НП-ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ									
	Общ брой	Прекратени	Брой	Стойност	Брой	Стойност	Стойност	Брой	Стойност	ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА		ОБЩ БРОЙ	ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА		ОБЩО брой	
										Брой	Стойност	Брой	Стойност	Брой	Стойност		Брой	Стойност	Брой	Стойност	Брой	Стойност		Брой
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
ЗООС	5	0	1	2 000,00	6	54 000,00	22 000,00	6	29 000,00			1	2 000,00			1	1	2 000,00			1	20 000,00	2	
ЗЧАВ	0	0	0	0,00	0	0,00	2 000,00	0	0,00															
ЗВ	13	0	0	0,00	10	15 000,00	11 420,31	6	16 500,00							1	1 000,00	1	2 000,00	1	2 000,00	1	2 000,00	3
ЗУО	21	0	5	9 000,00	9	76 400,00	17 156,61	5	15 400,00							1	2 000,00	1	2 000,00	5	69 000,00	7		
ЗБР	4	0	3	750,00	2	1 200,00	1 700,00	0	0,00					1	100,00	1								
ЗЛР	0	0	0	0,00	0	0,00	800,00	1	200,00															
ЗЗТ	5	0	1	1 000,00	0	0,00	10,00	1	1 000,00															
ЗОПОЕ Щ	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00															
ЗЗВВХВ С	1	0	0	0,00	1	40 000,00	1 000,00	0	0,00												1	40 000,00	1	
ЗЗШОС	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00															
ЗЗЖ	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00															
ДРУГИ *	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00															
ОБЩО	49	0	10	12 750,00	28	186 600,00	56 086,92	19	62 100,00	0	0,00	1	2 000,00	1	100,00	2	3	5 000,00	2	4 000,00	8	131 000,00	13	

Забележка: *Да се изпише по кой закон

Справка 5. Жалби и сигнали

Вид	Брой	Основателни (брой)	Препратени по компетентност (брой)	Брой проверени обекти	Брой извършени проверки	Предприети мерки							ПАМ
						Дадени предписания		Съставени актове (брой)	НП		Наложени санкции по чл.69		
						Брой	Неизпълнени		Брой	Лева	Брой	Лева	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>
Жалби и сигнали	23	7	5	16	19	14	0	0	0	0	0	0	0
Сигнали, получени на "Зелен телефон" и ел.поща	104	56	15	78	90	41	0	14	12	135,40	0	0	0
Общо	127	63	20	94	109	55	0	14	12	135,40	0	0	0

Забележка: В графа "Жалба и сигнали" се отчитат заведените в деловодството на инспекцията (на хартиен носител) жалби и сигнали

Политики по околна среда на местно ниво

V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

През м. октомври 2017 г. приключи изграждането на Клетка 1 на регионалното депо, част от изпълнението на регионалната мярка за управление на отпадъците и изграждане на регионалното депо - Пазарджик, EUROPEAID 117409/D/SV/BG, в която са включени общините Пазарджик, Белово, Брацигово, Батак, Велинград, Ракитово, Лесичово, Септември и Пещера. Този проект, финансиран от ПУДООС ще се реализира на два етапа - I етап - изграждане на „Регионално депо за неопасни отпадъци-регион Пазарджик“, клетка 1, съпътстваща инфраструктура и II етап - кандидатстване за финансиране по ОПОС „2014-2020г“ за изграждане на съоръжения за предварително третиране на отпадъците. Финализиран е I-ви етап.

Общинските администрации участват все по-активно в разработване на проекти с екологична насоченост. Изготвени, одобрени и в процес на реализация са проекти по ОП „Околна среда“, ПУДООС, ОП „Регионално развитие“, фонд „Земеделие“ и др. Екологични проекти се финансират и от бюджетите на общините. През 2017 г. се отчитат добри резултати и в дейностите за ограничаване на изменението на климата. България реализира своя принос чрез редица последователни действия – например санирането на обществени сгради, могофамилни жилищни сгради, училища, детски градини, болници и др. от Националния доверителен екофонд (НДЕФ), ОПРР, Българска банка за развитие и Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“, с което са намалени разходите за отопление и отделените въглеродни емисии. От такова финансиране се възползваха и общини от област Пазарджик. Към октомври 2017 г. в област Пазарджик са били сключени 69 договора за целево финансиране по програмата за Енергийна ефективност. От тях към момента са въведени в експлоатация 51 жилищни сгради, а 11 се водят в процес на довършване. Съобразно броя на сключените договори Пазарджик е на седмо място от областите в страната. Най-много сгради са санирани в Пазарджик, следван от Панагюрище, Велинград и Септември.

Пазарджик – област	69	69	11	51
Пазарджик	41	41	10	30
Белово	3	3	0	3
Брацигово	3	3	0	3
Велинград	6	6	0	6
Панагюрище	6	6	0	1
Пещера	4	4	0	3
Септември	5	5	1	4
Стрелча	1	1	0	1

/ В първата колонка са отразени сключените и приведени в изпълнение договори, в последната са завършените, а в третата тези, които все още се изпълняват.

Продължава тенденцията за изграждане на нови пречиствателни съоръжения за пречистване на водите и въвеждането им в експлоатация, което води до значително подобрене на качеството им. На територията на РИОСВ-Пазарджик са изградени и

пуснати в действие седем пречиствателни станции, във връзка с прилагане политиката за опазване и подобряване състоянието на водните ресурси на регионално ниво:

- ГПСОВ-Пазарджик, планирана да обслужва население от около 100 000 е.ж. и капацитет - 1100 л/с., с оператор „В и К” ЕООД – гр. Пазарджик;
- ПСОВ, с. Капитан Димитриево, община Пещера с капацитет 3 000 е.ж, 12.2 л/с. Стопанисва се от „ВКС” ЕООД, гр. Пещера;
- ПСОВ, с. Козарско, община Брацигово с капацитет 1000 е.ж., 1 л/с и оператор Община Брацигово;
- ГПСОВ Панагюрище с капацитет 20 000 е.ж., 126 л/с. и оператор „ВиК – П”ЕООД – Панагюрище;
- ГПСОВ Пещера с оператор община Пещера;
- ГПСОВ Септември с оператор „В и К ЕООД” – гр. Пазарджик.

През 2017 г., на най-ранен етап в РИОСВ-Пазарджик са внесени от общини по процедури следните инвестиционни предложения с екологична насоченост:

Община Панагюрище

- „Развитие на находище „Баня“ чрез пълноценно използване на природния ресурс – минерална вода“.

Община Велинград –

- „Рехабилитация и реконструкция на път PAZ 1062/BGL 1350, п.к. II-84-Аврамово/ - Рохлева – Биркова – Кръстава - /III-843/, в участъка Кръстава - /III-843, м. Грънчарица/” (пътя от с. Кръстава, през местност Грънчарица до връзката с пътя Велинград – Сърница) и свързан с него ПУП – Парцеларен план за определяне на трасе на ново пътно платно.
- „Рехабилитация, реконструкция и изграждане на изцяло нови участъци на път PAZ 2063/84306/ III-843, Велинград – п.к. Грашево /Абланица – Цветино – връзка с път PAZ 1062 /BGL1350, п.к. II-84-Аврамово/ - Рохлева – Биркова – Кръстава - /III-843/” (проект за нов околоръстен път на Община Велинград – от разклона за с. Абланица от третокласния път Велинград – Сърница до връзката с път II-84 Велинград – Разлог при с. Аврамово).
- „Отклонение от PAZ 1062 /BLG 1350, п.к. II-84-Аврамово/-Рохлева-Биркова-Кръстава/ III-843 за с. Кандъови, община Велинград”.

Община Брацигово –

- „Разширение на съществуващ гробищен парк и смяна предназначението на поземлен имот с идентификатор 06207.4.288, м. „Просовето“, по КККР на гр. Брацигово, община Брацигово, област Пазарджик.

Община Белово –

- „Изграждане на инсталация за компостиране на зелени и/или биоразградими отпадъци с капацитет 2 000 т/г.“ в ПИ № 000086, м. „Вучата могила“, землище на с. Дъбравите, община Белово, област Пазарджик.

Община Септември –

- „Трасе на обслужващ път от полски път ПИ № 001020 до ПИ № 001032“ в м. „Дунела“ по КВС на землище с. Славовица, общ. Септември, област Пазарджик.

Община Стрелча –

- „Работен проект за рекултивация на депо „Черни ниви”/„Окопана” в поземлени имоти (ПИ) №№ 000171, 000175 и 000174, м. „Черни ниви“, в землището на гр. Стрелча, община Стрелча, област Пазарджик.

Община Сърница –

- „Нови улици, детски площадки и паркинг в местност „Черновръх“ по КВС на гр. Сърница и с. Побит Камък, община Сърница, област Пазарджик.

В рамките на Националната кампания "Чиста околна среда 2017 г." общо 31 проекта на общини, кметства, училища и детски градини от област Пазарджик получиха финансиране. С по 10 000 лв. бяха финансирани проектните предложения на 17 общини и кметства. Одобрени, финансирани и реализирани бяха проекти на общините Брацигово, Панагюрище/2/, Септември/2/ и Сърница, както и на кметствата в: с. Костандово, с. Гелеменово, с. Попинци, с. Главиница, с. Смилец, гр. Ветрен, с. Капитан Димитриево, с. Боримечково, с. Света Петка, с. Голямо Белово и с. Габровица. По 5000 лева получиха за проектите си седем училища от региона - ОУ "Никола Вапцаров", с. Побит камък, община Сърница, НУ „Васил Друмев”, гр. Пазарджик, СУ”Христо Смирненски”, с. Света Петка, община Велинград, Помощно училище ”Драган Манчов”, гр. Велинград, ОУ ”Христо Ботев”, гр. Ракитово, ПГ по строителство и архитектура, гр. Пазарджик и ОУ ”Патриарх Евтимий”, гр. Пещера. С 5 000 лева бяха финансирани проекти и на седем детски градини в област Пазарджик – ЦДГ ”Мир”, гр. Сърница, детската градина в с. Црънча, община Пазарджик, ДГ ”Слънчице”, гр. Велинград, ДГ ”Деница”, гр. Пещера, ДГ ”Райна Княгиня”, гр. Панагюрище, ДГ ”Слънчице”, с. Калугерово, община Лесичово и ДГ ”Пъстро хвърчило”, с. Бяга, община Брацигово. Изпълнените проекти са съгласно предварително определените изисквания и критерии на финансиращия орган - озеленяване на площи в населени места, включително в училищни дворове и детски градини, оформяне на места за отдих, детски и спортни площадки. Всички одобрени проекти са реализирани. Проблем е липсата на обучение и предварителна подготовка на бенефициентите по осъществяване на проектните дейности и отчитането им.

През 2017 година, 12-те общински администрации в област Пазарджик разработиха, внесоха за одобрение и финансиране и изпълняваха на различни етапи, по различни оперативни програми и фондове за финансиране **87 проекта** с екологично значение (**виж таблица 12**). Реализирането им води до подобряване състоянието на компонентите и факторите на околната среда в региона, а оттам и на качеството на живот на населението в област Пазарджик.

Справка 12. Информация за изпълнявани проекти с екологично значение				
Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
Община Брацигово - „Направа на допълнително водохващане от каптаж „Замръзница“ и довеждащ водопровод Ф110мм.с дължина L=460метра“	Допълнително водохващане на водопроводи от подземни каптажи	Общински бюджет	59 891.31 лв.	Реализиран

<p>Община Брацигово - "Реконструкция и рехабилитация на водопроводна мрежа на улици в град Брацигово"</p>	<p>Водопроводите са с подменени тръби от полиетиленова висока плътност PE - HD 100 PN 10 с диаметър ф-90 за водопроводите висока зона и ф 250 за транзитния водопровод в ниска зона. Съществуващите трасета на двата водопровода са подложени в самостоятелни изкопи.</p>	<p>Общински бюджет</p>	<p>310 695,59 лв.</p>	<p>Реализиран</p>
<p>Община Брацигово - „Обичам природата и аз участвам-гр. Брацигово“</p>	<p>Проектът е реализиран в регулацията на града, на съществуваща детска площадка. Създаден е детски кът от новозакупено детско съоръжение за игри. Монтирани са беседка, пейки, кошчета и маса за шах. Площадката е облагородена с различни цветя и дървесни видове.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>9 771,50 лв.</p>	<p>Реализиран</p>
<p>Община Брацигово - „Обичам природата и аз участвам- ДГ"Пъстро хвърчило“</p>	<p>Проектът е реализиран в дворното място на детската градина. Създаден е детски кът от новозакупено детско съоръжение за игра. Дворът е облагороден с различни цветя и дървесни видове.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>4 870,80 лв.</p>	<p>Реализиран</p>
<p>Община Брацигово - „Устойчиво развитие на община Брацигово, чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност - топлоснабдителна система и отоплителна инсталация, ремонт, оборудване, обзавеждане и благоустрояване на прилежащото пространство на ОДЗ „ Йордан Шопов“ / ДГ „Слънце“/ с. Исперихово</p>	<p>Проектното предложение включва ремонтни дейности по сградата, подмяна на отоплителната инсталация и ремонтни дейности по прилежащото пространство на детското заведение.</p>	<p>ДФ"Земеделие" - МЗХГ</p>	<p>611 869.65 лв. без ДДС</p>	<p>В момента се реализира</p>
<p>Община Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа на гр. Белово по бул. "Юндола" и улица "Климент Охридски“</p>	<p>Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>1 117 000 лв.</p>	<p>Няма решение на УС на ПУДООС, вход. през 2017г. чака финансиране</p>

Община Белово - „Доизграждане и реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – квартал Малко Белово”	Довършване на започнат проект за „Зониране и реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа на кв. Малко Белово” и нов проект за довършване на вътрешна мрежа за рехабилитация на довеждащите мрежи и каптажи.	ПУДООС	680 000 лв.	Внесен в ПУДООС, финансиран
Община Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с. Голямо Белово”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода.	МРРБ	1 832 696.41 лв.	Чака финансиране
Община Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с. Дъбравите”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода.	МРРБ	1 530 324.54 лв.	Чака финансиране
Община Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с. Момина клисура”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода.	МРРБ	2 163 021.88 лв.	Чака финансиране
Община Белово - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с. Аканджиево”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода.	МРРБ	1 450 000 лв.	Чака финансиране
Община Белово - Кът за спорт и отдих „ Китно , чисто и зелено” – с. Голямо Белово	Озеленяване, доставка и монтаж на детски люлки , беседки и пейки и фитнес съоръжения	ПУДООС	9997 лв.	Реализиран
Община Белово - Кът за спорт и отдих „ Да възстановим и създадем красив, зелен кът за отмора и отдих” – с. Габровица	Озеленяване, доставка и монтаж на детски люлки , беседки и пейки и фитнес съоръжения	ПУДООС	9885.60 лв.	Реализиран

Община Белово - „Разработване и проектиране на ПУП-ПРЗ, на територията на община Белово, закриване и рекултивиране на общинско депо в село Дъбравите”	Рекултивация на общинско депо за битови отпадъци	ПУДООС	500 000 лв.	Чака финансиране
Община Белово - "Компостираща площадка за предварително третиране на отпадъци и сепарираща инсталация в землище с. Дъбравите"	Посредством съоръжения и инсталации	ОПОС	1 100 000 лв.	Чака финансиране
Община Белово - ОДЗ"Щурче" гр. Белово, община Белово	Ремонт	ДФЗ	800 000 лв.	Подписан договор-2017г.
Община Белово - "Възстановяване и укрепване на участък от общински път с.Сестримо – ВЕЦ“ Сестримо“	Възстановяване на общински път в свлачищен терен	МКВП	636 945 лв.	В процес на изпълнение
Община Белово - "Корекция коритото на р. Яденица, община Белово"	Почистване и укрепване	МФ	600 000 лв.	Чака финансиране
Община Батак - "Рехабилитация на улица "Милеви скали" в с. Нова махала"	Подобряване условията на живот и качеството на околната среда	Целева субсидия	12 972 лв.	Реализиран
Община Батак - "Основен ремонт на покривна конструкция на административна сграда в град Батак"	Подобряване условията на живот и качеството на околната среда	Целева субсидия	59 639 лв.	Реализиран
Община Батак - "Подобряване благоустрояването на централаната градска част и улична мрежа в град Батак"	Подобряване условията на живот и качеството на околната среда	Целева субсидия	13 905 лв.	Реализиран
Община Батак - ”Възстановяване на водопровод по съществуващо трасе – м.Шикла дере и м. Хороз борун в село Нова махала”	Подобряване условията на живот и предотвратяване вредното въздействие на водите	Целева субсидия	49 946 лв.	Реализиран - I етап

Община Батак - ”Изграждане на довеждащ водопровод от м. Далъкаба - землище на с. Нова махала”	Подобряване условията на живот	Целева субсидия	8 523 лв.	Реализиран
Община Батак - "Рехабилитация на площад "Освобождение" в гр. Батак"	Подобряване условията на живот и предотвратяване вредното въздействие на водите	Целева субсидия	3 177 лв.	Реализиран
Община Батак - „Рехабилитация на улиците „Стефан Керелов”, ”П. Волон”, ”Л. Странгфорд”, „Пионерска” и „Годор Коларов” в град Батак”	Подобряване на инфраструктурата и условията на живот	Целева субсидия	12 671 лв.	Реализиран
Община Батак - "Благоустрояване на гробищен парк в село Нова махала"	Подобряване на инфраструктурата на населеното място	Целева субсидия	38 842 лв.	Реализиран
Община Лесичово - „Реконструкция и рехабилитация на улици на територията на община Лесичово – етап I”	Проектът предвижда реконструкция и рехабилитация на улици на територията на община Лесичово	„Програма за развитие на селските райони” за периода 2014-2020 г. /ПРСР/	2 322 853,20 лв.	Чака одобрение
Община Лесичово - „Реконструкция на съществуващи общински пътища и съоръжения, и принадлежностите към тях на територията на община Лесичово – етап I”	Предвижда се рехабилитация на съществуващи общински пътища и съоръжения, и принадлежностите към тях на територията на община Лесичово – етап I.	„Програма за развитие на селските райони” за периода 2014-2020 г. /ПРСР/	6 970 566 лв.	Чака одобрение
Община Лесичово - „Реконструкция на сградата на музей в с. Лесичово, находяща се в УПИ IX – музей, кв. 40”	Предвижда се реконструкция на сградата на музей в с. Лесичово.	„Програма за развитие на селските райони” за периода 2014-2020 г. /ПРСР/	257 790,88 лв.	Чака одобрение
Община Лесичово - „Основен ремонт тротоар и бордюри на ул. „Първа“ в с. Церово с о.т. 204-253”	Основен ремонт тротоар и бордюри	Национален бюджет	52 749 лв.	Реализиран
Община Лесичово - „Основен ремонт на общински път № 000394”	Полагане на плътен асфалтобетон	Национален бюджет	11 965 лв.	Реализиран
Община Лесичово - „Основен ремонт на водопровод на ул. № 59 в с. Калугерово с о.т. 161-164”	Основен ремонт на водопровод	Национален бюджет	10 200 лв.	Реализиран

Община Лесичово - „Изработване на Общ устройствен план на Община Лесичово”	Изработване на Общ устройствен план	Национален бюджет	30 313 лв.	Реализиран
Община Лесичово - „Основен ремонт на Здравна служба с. Калугерово”	Основен ремонт на здравната служба в с. Калугерово	Национален бюджет	135 000 лв.	Реализиран
Община Лесичово - „Закупуване на земя за спортен терен в с. Щърково”	Закупуване на земя за спортен терен в с. Щърково	Национален бюджет	627 лв.	В процес на изпълнение
Община Лесичово - „Реконструкция и рехабилитация на вътрешна водопроводна мрежа в с. Памидово”	Реконструкция и рехабилитация на вътрешна водопроводна мрежа в с. Памидово	ПУДООС	1 354 207,11 лв.	Реализиран
Община Лесичово - „Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово, чрез подобряване на енергийната ефективност на сградата на кухненски блок към ДВФУ „Св. Петка“ с. Щърково, общ. Лесичово, обл. Пазарджик”	Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово, чрез подобряване на енергийната ефективност на сградата на кухненски блок към ДВФУ „Св. Петка“ с. Щърково, общ. Лесичово, обл. Пазарджик”	Национален доверителен екофонд	287 331,49 лв.	Чака одобрение
Община Лесичово - „Реконструкция и рехабилитация на вътрешна водопроводна мрежа в село Памидово, община Лесичово –	Реконструкция и рехабилитация на вътрешна водопроводна мрежа в село Памидово	ПУДООС	1 676 745,37 лв.	В процес на изпълнение
Община Лесичово - „Закупуване на кухненско оборудване на ДСП Лесичово”	Закупуване на кухненско оборудване на ДСП Лесичово	Национален бюджет и съфинансиране на ФСЗ	1 920 лв.	Реализиран
Община Стрелча - „Първоначално залесяване на неземеделски земи на територията на община Стрелча, област Пазарджик”	Залесяване на неземеделски земи на територията на община Стрелча	ПРСР	1 188 039,71 лв.	Стартирал през 2014г. Дейностите се изпълняват и през 2017г.
Община Стрелча - "Реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на сградата на ДГ «Д-р Стайко Стайков» в гр. Стрелча"	Реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на сградата на ДГ «Д-р Стайко Стайков», ведно с прилежащо дворно пространство в гр. Стрелча, община Стрелча	ПРСР	1 125 191,71 лв.	Подписан договор с ДФЗ

Община Стрелча - "Реконструкция на водопроводна мрежа на гр. Стрелча"	Основен ремонт на водопровод по ул. „Богдан Овесянин” от о.т. 161 до о.т. 169 в гр. Стрелча, община Стрелча, област Пазарджик	МФ - целева субсидия, капиталови разходи на общината	69 000 лв.	Реализиран
Община Стрелча - „Канализация по улица „Средна гора” в гр. Стрелча”	Изграждане на канализация по улица „Средна гора” в гр. Стрелча	МФ - целева субсидия, капиталови разходи на общината	93 824,39 лв.	Реализиран
Община Стрелча - "Рекултивация на депо „Черни ниви” / „Окопана” в землището на град Стрелча	Ще бъде извършена рекултивация на депо „Черни ниви” / „Окопана” в землището на град Стрелча	ПУДООС и собствени средства	320 151,10 лв.	Одобен за финансиране , в процес на съгласуване процедура за избор на изпълнител
Община Стрелча - „Почистване на река Стрелчанска Луда Яна – от ЖП мост до базата на ОП „БКС и ОИ”	Извършено е почистване на река Стрелчанска Луда Яна – от ЖП мост, до базата на ОП „БКС и ОИ”, в землището на община Стрелча	Собствени средства	23 400 лв.	Реализиран
Община Стрелча - "„Зелена околна среда в с. Смилец, община Стрелча"	Създаване на кът за отдих в с. Смилец, община Стрелча	ПУДООС	9 461,80 лв.	Реализиран
Община Стрелча - „Оразмеряване на санитарно охранителна зона на санитарно охранителна зона на водоизточник за питейна вода – Каптиран извор „Изворите” в землището на с. Свобода, община Стрелча”	Оразмеряване на санитарно охранителна зона на водоизточник за питейна вода – Каптиран извор „Изворите” находящ се в землището на с. Свобода, община Стрелча	Собствени средства	4 200 лв.	В процес на съгласуване
Община Пещера - "Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"	Саниране на жилищни сгради с цел намаляване разхода за енергия, осигуряване на условия на жизнена среда с критериите за устойчиво развитие, подобряване качеството на въздуха.	Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (НПЕЕМЖС)	1 470 073 лв.	През 2017г. са санирани 3 жилищни сгради. Общо 122 са облагодетелствани
Община Пещера - "Повишаване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради и публични сгради в град Пещера"	Саниране на жилищни сгради с цел намаляване разхода за енергия, осигуряване на условия на жизнена среда с критериите за устойчиво развитие, подобряване качеството на въздуха.	Оперативна програма „Региони в разтеж“ 2014-2020	7 412 955,75 лв.	Финансирани са 41 жилищни и 4 административни сгради

<p>Община Сърница - „Почистване, озеленяване и оборудване на детска площадка в Целодневна детска градина „МИР”</p>	<p>Озеленяване и оборудване на детска площадка в детска градина</p>	<p>ПУДОСС</p>	<p>5 000 лв.</p>	<p>Реализиран</p>
<p>Община Сърница - „Почистване, озеленяване и създаване на площадка за игри в Основно училище „Никола Вапцаров”</p>	<p>Озеленяване и изграждане на площадка за игри в училищен двор</p>	<p>ПУДОСС</p>	<p>5 000 лв.</p>	<p>Реализиран</p>
<p>Община Сърница - „Почистване, озеленяване и създаване на кът за отдих и игри в град Сърница”</p>	<p>Озеленяване и създаване на кът за отдих и игри в гр. Сърница</p>	<p>ПУДОСС</p>	<p>10 000 лв.</p>	<p>Реализиран</p>
<p>Община Пазарджик - Пазарджик - „Регионално депо за неопасни отпадъци от регион Пазарджик, клетка 1 и съпътстваща инфраструктура”</p>	<p>Изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци, клетка 1 и съпътстваща инфраструктура в землището на с. Алеко Константиново. Бенефициенти са 9 общини. I етап - изграждане на «Регионално депо за неопасни отпадъци-регион Пазарджик, клетка 1 съпътстваща инфраструктура».</p>	<p>ДБ ОП”ОС 2014-2020г”</p>	<p>13324 411,56 лв. без ДДС за СМР</p>	<p>Сключен договор за извършване на строително-монтажни работи; строителен надзор; авторски надзор. Издадено Комплексно разрешително. Издаден Протокол за установяване на годността за ползване на строеж – Приложение 16. Издадено Разрешение за ползване на обекта от ДНСК.</p>

<p>Община Пазарджик - Пазарджик - „Регионално депо за неопасни отпадъци от регион Пазарджик, клетка 1 и съпътстваща инфраструктура”</p>	<p>II етап - кандидатстване за финансиране по „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битовите отпадъци” по ОП»ОС 2014-2020г».</p>	<p>ДБ ОП»ОС 2014-2020г”</p>	<p>В етап на разработване</p>	<p>Подготовка на документация за кандидатстване и финансиране по „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битовите отпадъци”</p>
<p>Община Пазарджик - "Изпълнение на строителни дейности на многофамилни жилищни сгради във връзка с реализирането на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"</p>	<p>Санирани сгради на: ул. "Завоя на Черна" №20 и №22; ул. "Сан Стефано" №15 А и Б; ул. "Батак" № 6; ул. "Петър Бонев" №104; ул. "Съзлийка" № 9-11</p>	<p>Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради</p>	<p>Прогнозна стойност 857 682,31 лв. без ДДС</p>	<p>На различен етап</p>
<p>Община Пазарджик - "Работно проектиране, осъществяване на авторски надзор и изпълнение на строителни дейности на многофамилни жилищни сгради във връзка с реализирането на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"</p>	<p>Антим I-ви ; Дунав 11-19; Георги Бенковски 123 – 125; Пловдивска 27 – 39; Стефан Караджа 11</p>	<p>Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради</p>	<p>Прогнозна стойност 14 447 301,80 лв. без ДДС</p>	<p>Приключило</p>

<p>Община Пазарджик - "Работно проектиране, осъществяване на авторски надзор и изпълнение на строителни дейности на многофамилни жилищни сгради във връзка с реализирането на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"</p>	<p>ул. "Георги Бенковски" №127, №129, №131 и №133; ул. "Панайот Волов" №20-24; ул. "Хр. Ботев" №47-49-51-53, ул. "Васил Левски" №52 вх. А и Б, ул. "Райко Алексиев" № 43 и 45, ул. "Проф. Иван Батаклиев" №12, ул. "Райко Алексиев" №1-3-5, ул. "Г. Бенковски" №104-112, ул. "Христо Ботев" №1, ул. "Осми март" №6, ул. "Панайот Волов" №26-28-30, ул. "Стефан Караджа" №15 вх А и вх. Б, ул. "Кочо Честименски" №8, ул. "Райко Даскалов" №45-47</p>	<p>Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради</p>	<p>Прогнозна стойност 9 043 027, 60 лв. без ДДС</p>	<p>На различен етап</p>
<p>Община Пазарджик - "Работно проектиране, осъществяване на авторски надзор и изпълнение на строителни дейности на многофамилни жилищни сгради във връзка с реализирането на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"</p>	<p>ул. "Антим I" № 10"; ул. "Осми март" №10А и Б; бул. "Г. Бенковски" №14 и № 16; ул. "Мак Гахан" № 12"; ул. "Мътница" № 2,4,6,8 и 10" ул. "Райко Даскалов" №22,24,26 и 28" ул. "Дунав" №2; ул. "Криволак" № 5,7,9 и 11; ул. "Стефан Караджа" № 17 А,Б и В", ул. "К. Величков" №3 и 5", ул. "Д. Дебелянов" №7,9,11,13,15 ул. "Осми март" № 12 А, Б и В", ул. "Д. Дебелянов" №8,10,12,14; ул. "Кочо Честименски" № 2,4,6 и ул. "Одрин" № 75 А, Б и В"</p>	<p>Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради</p>	<p>Прогнозна стойност 13995 008,76 лв. без ДДС</p>	<p>Приключило</p>
<p>Община Панагюрище - "Рехабилитация на улични настилки, тротоари и зелени площи в град Панагюрище"</p>	<p>Подобряване на градската среда, повишаване качеството на живот, устойчиво развитие на икономиката и подобряване на екологичната ситуация в района</p>	<p>ОП "Региони в растеж" 2014-2020</p>	<p>4 489 009,48 лв</p>	<p>В процес на изпълнение</p>
<p>Община Панагюрище - „Ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и достъпност на средата, доставка на ново оборудване и обзавеждане и благоустрояване на прилежащи площи към образователни институции“</p>	<p>Осигуряване на модерна, здравословна и функционална образователна инфраструктура с високо ниво на енергийна ефективност в общинските детски градини и благоустроени прилежащи площи на училищата на територията на град Панагюрище</p>	<p>ОП "Региони в растеж" 2014-2020</p>	<p>5 929 237,02 лв</p>	<p>В процес на изпълнение</p>

Община Панагюрище - "Развитие на находище "Баня" чрез пълноценно използване на природния пресурс - минерална вода"	Реконструкция на водопроводите на КЕИ №1,2,3,4,5,6 и изграждане на нов събирателен водоем	Национален доверителен екофонд	171 240,00лв от Национален доверителен Еко Фонд; 171 240,00лв От Община Панагюрище	В процес на изпълнение
Община Панагюрище - "Основен ремонт на общински път „Панагюрски колони – местност „Манзул“"	Реконструиране на пътен участък с обща дължина 416,07м.	Държавен бюджет	180 000 лв.	Реализиран
Община Панагюрище - „Рехабилитация на улично плътно, изграждане на тротоари и частична подмяна на водопровод на ул. „Оборище“ град Панагюрище“	Възстановяване и подобряване на транспортно – експлоатационните качества и носимост на настилката, намаляване запрашеността на въздуха в този участък	Общински бюджет	528 104 лв.	Реализиран
Община Панагюрище - „Укрепване на коритото на р. Луда Яна в регулационните граници на град Панагюрище – IV етап от 2+022.00 км до 3+001.83км. , под етап 0+000 км. До 0+050 м”	Почистване на наноси в коритото на р. Луда Яна и укрепване на коритото ѝ за намаляване на опасността от наводнения при обилни валежи	Общински бюджет	500 000 лв.	В процес на изпълнение
Община Ракитово - "Реконструкция на водопровод“	Реконструкция на водопровод на улица „Годор Тупаров“ в гр. Ракитово	По постановление № 280 на МС	По договор за СМР – 336 809.32 лв. без ДДС и 404 171,18 лв. с ДДС	Реализиран
Община Ракитово - "Реконструкция на водопроводни клонове“	Реконструкция на водопроводни клонове на ул. „Пейо Яворов“ от о.т. 149 до о.т. 155; ул. „Калинката“ от о.т. 148 до о.т. 149	Общински бюджет	83 523,52лв.	Реализиран
Община Ракитово - "Реконструкция на водопроводни клонове“	Реконструкция на водопроводните клонове на ул. „Цепина“ от о.т. 124 до о.т. 94-гробнищен парк: „ул.Струма” от о.т. 95 до о.т. 97 и ул. “Мусала,, от о.т. 96 до тупик	Общински бюджет	По договор за СМР – 113 266,57 лв. без ДДС и 135 919,88 с ДДС	Реализиран
Община Ракитово - "Реконструкция на водопроводна мрежа“	Реконструкция на част от водопроводна мрежа гр. Костандово – трети етап /част/ - ул. „Христо Ботев“	По постановление № 280 на МС	396 356,47 лв. без ДДС и 475 628,32 с ДДС	Реализиран

<p>Община Ракитово - "Реконструкция на водопровод"</p>	<p>Реконструкция на водопровод на ул. Георги Бенковски, гр. Ракитово, община Ракитово</p>	<p>Общински бюджет</p>	<p>По договор за СМР – 106 411,13 лв. без ДДС и 127 693,35 лв. с ДДС</p>	<p>Реализиран</p>
<p>Община Септември - „Реконструкция и подмяна на главен канализационен колектор № 1 и съпътстващ водопровод по ул. "Любен Каравелов" и бул. "България" в град Септември”</p>	<p>Реконструкция и подмяна на част от канализационната мрежа и съпътстващ водопровод, възстановяване на пътна конструкция за клас средно натоварване</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>1 020 136,94 лв. с ДДС</p>	<p>Реализиран</p>
<p>Община Септември - „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа с обща дължина 5,41км. по улици в гр. Септември"</p>	<p>Ще бъдат подменени 5459м. водопроводи с PE100 тръби. Предвиждат се нови PE100 отклонения в пресечките, извън обхвата на кръстовищата към съществуващи АЦ водопроводи, както и отклонения за пожарни хидранти, монтаж на 62 нови спирателни кранове, на нови 34 надземни ПХ Ф80, подмяна на всички сградни водопроводи по улици в гр. Септември</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>1 413 892,59 лв. с ДДС</p>	<p>В процес на изпълнение</p>
<p>Община Септември - „Реконструкция и рехабилитация на част от съществуваща улична мрежа, тротоари, съоръжения и принадлежности към тях в община Септември, подобект: реконструкция и рехабилитация на улична мрежа в гр. Септември, бул."България" от km 1+480 до km 2+568”</p>	<p>Пътно покритие, асфалтови пластове тротоари, отводняване на пътно тяло от повърхностни води, изграждане на нови дъждоприемни шахти, изместване на съществуващи, корекция на нивата на съществуващите, както и на нивата на съществуващите канализационни шахти</p>	<p>ПМС №363/16.12.2016г. и ПМС №260/24.11.2017г.</p>	<p>1 680 085,91 лв.</p>	<p>В процес на изпълнение</p>

Община Септември - „Реконструкция на минерален водопровод - дължина 315м (Ф 300), с. Варвара и изграждане на допълнителен минерален водопровод, с дължина 900м (Ф 200) за общински сгради, с. Ветрен дол, община Септември, област Пазарджик“	Проектът предвижда изграждането на напорен резервоар, полагане на плътна смес асфалтобетон, монтаж на полиетиленови тръби, бетонови опорни блокове и създаване на условия за енергоспестяващо отопление на две общински сгради	НДФ - 50% Общински бюджет -50%	380 416,06 лв.	В процес на изпълнение
Община Велинград - „Изграждане на инсталация за предварително третиране на смесени битови отпадъци и инсталация за компостиране на зелени отпадъци за общините Велинград и Ракитово“	Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битовите отпадъци на двете общини	Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“	В етап на разработване	Подготовка на документацията за кандидатстване и финансиране
Община Велинград - „Изграждане на напорен резервоар 1 500 м ³ в местността „Нежовица“	Изграждане на напорен резервоар 1 500 м ³ в местността „Нежовица“	ПМС 280 от 2016г.	395 196 лв.	В изпълнение, замразен
Община Велинград - „Реконструкция на водопроводни клонове в квартал „Каменица“ в град Велинград - етап 1 и етап 2“	Подмяна на ВиК инсталация на улиците „Георги Кирков“, „Милеви скали“ и „Христо Смирненски“	ПУДООС	1 100 000лв.	В процедура по ЗОП
Община Велинград - „Реконструкция и подмяна на водопроводната мрежа в град Велинград“	Подмяна на ВиК инсталациите по улици „8 март“, „Христо Смирненски“, „Буков дол“, „Милош Папарков“ и „3март“	ПУДООС	1 309 000 лв.	В процедура по ЗОП
Община Велинград - „Ремонт и реконструкция на надземна част на сондаж № 4 „Власа“ за минерална вода на находище Велинград“	Изграждане на нов надземен водопровод за минерална вода ф 160 мм с дължина L = 1 578 м’.	50% съфинансиран е по пилотна схема на Инвестиционна програма Минерални води, финансиран по правилата на Националния доверителен екофонд - целеви средства от 2018г.	190 000 лв.	Обявена обществена поръчка

Община Велинград - „Подмяна на водопровод в село Долна Дъбева“	Подмяна на водопровод в село Долна Дъбева	ПМС 260 от 2016г.	433 000 лв.	Реализацията предстои
Община Велинград - „Подмяна на водопровод в село Юндола“	Подмяна на водопровод в село Юндола	ПМС 260 от 2016г.	150 000 лв.	Реализацията предстои
Община Велинград - „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградите на Общинска администрация – Велинград“	Внедряване на мерки за енергийна ефективност в двете сгради на общинската администрация във Велинград – старата и новата	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.	2 334 572,80 лв.	Проведени са всички обществени поръчки. Сключени са договори с изпълнителите. Изготвя се инвестиционния проект
Община Велинград - „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в административна сграда с адрес: град Велинград, ул."Хан Аспарух" №16“	Изпълнение на енергоспестяващи мерки - техническо обследване, конструктивно възстановяване/усилване, подобряване на достъпа за лица с увреждания	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.	933 471,52 лв.	Проведени са всички обществени поръчки. Сключени са договори с изпълнителите. Изготвя се инвестиционния проект
Община Велинград - „Обновяване и доизграждане на материално-техническата база на Професионална гимназия по горско стопанство "Христо Ботев" – Велинград“	Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата, изграждане на многофункционална спортна зала	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.	1 300 000 лв.	Провеждат се обществени поръчки
Община Велинград - „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в гр. Велинград“	Внедряване на мерки за енергийна ефективност в 9 /девет/ многофамилни жилищни сгради на територията на град Велинград	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.	3 208 627,52 лв.	В процес на оценяване

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Състояние на околната среда - екологични проблеми в региона

И през 2017 г. негативно влияние върху качеството на атмосферния въздух на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик продължават да оказват използване то на нискокалорични твърди горива за отопление в битовия сектор, големият брой стари моторни превозни средства и недобрата поддръжка на улици и пътища. Превишенията, 57 на брой са основно през отоплителния сезон, т.е. основната причина е използването на твърди горива за отопление. Намаляване на замърсяването на въздуха с финни прахови частици в градска среда се постига и чрез извеждане на автомобилния трафик от центъра на градовете, озеленяване, засаждане на дървета, често измиване на уличните платна, както и чрез мерките, заложили в Националната програма за енергийна ефективност на жилищните сгради. Много от тези мерки са в процес на изпълнение. Очакванията са в следващите години да се отразят положително, т.е. да подобрят качеството на атмосферния въздух в област Пазарджик.

Вредните емисии в атмосферата през последните години намаляват поради реструктуриране на промишленото производство и предприети екологични мерки, като смяна на горивните бази и подмяна на технологичното оборудване в енергийни предприятия, инсталиране на нови или повишаване на ефективността на съществуващи пречиствателни съоръжения и др. Тези дейности доведоха до подобряване качеството на въздуха в населените места, но все още в районите, определени като "горещи" екологични точки, концентрациите на замърсителите на атмосферния въздух периодично превишават възприетите като "безопасни" за човешкото здраве нива. Съществуват и локални проблеми, дължащи се на емисиите на амоняк, въглеродороди, сероводород и фенол. Районите (населените места) в които има превишаване на нормите за вредни вещества в атмосферния въздух подлежат на оценка и управление на КАВ.

По отношение на действащите Програми за подобряване качеството на атмосферния въздух, по чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ, бр.45/1996), за РОУКАВ - Агломерация Пазарджик /общини Пазарджик, Панагюрище, Пещера и Велинград/ анализи и наблюдения от последните години сочат за основни фактори, оказващи влияние върху нивата на PM_{10} за територията на четирите общини - битовото отопление, транспорта и неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура, което води до т.н. вторично разпрашаване. Масовото използване на твърди горива в битовия сектор води до завишаване нивата на $FPCH_{10}$, основно през зимните месеци.

Друг екологичен проблем е шумът от промишлени дейности, излъчван в околната среда. Съгласно устройствените планове в населените места се наблюдава срастване на жилищни с производствени зони, а това води до наслагване на фонов и промишлен шум и излагане на живеещите в близост до нива на шума, близки и над граничните стойности за съответните зони и територии.

Основен проблем, свързан със замърсяването на водите е липсата на изградени селищни пречиствателни станции, особено за агломерации с над 10 000 екв. жители. Натоварването на водните тела с непречистени отпадъчни води влошава екологичното им състояние.

Друг проблем за региона са закритите площадки за рудодобив - пл. "Елшица" и пл. „Медет“. Липсата на пречиствателни съоръжения за дренажните води от площите на рекултивираните окисни отвали и насипища е съществен екологичен проблем. Оперативният контрол през последната година не установи аварийни

ситуации и залпови изпускания. Проблем при осъществяване на дейността е използването на рекултивирани и nereкултивирани насипища (окисни отвали), при което се формират дифузни източници на кисели дренажни води извън резервоарите за „богати разтвори“, които индиректно замърсяват съответните повърхностни водни обекти. Съществува потенциален риск от замърсяване и на източници за питейно водоснабдяване. Дружеството, осъществяващо дейността по рекултивация на нарушените терени и управлението на водите за изброените площадки на територията на област Пазарджик е „Еко Медет“ЕООД, гр. Панагюрище с принципал Министерство на икономиката. За площадка „Медет“ се изпълнява работен проект за корекция на р. Медетска и отвеждане на дренажните води от рекултивирани насипища до открития котлован на рудник Медет. За площадка „Елшица“, по предписание на РИОСВ-Пазарджик е изградена допълнителна система от пиезомерти за мониторинг на стената на хвостохранилище „Елшица“.

В областта на управление на отпадъците също има нерешени проблеми. Въведените общински системи за разделно събиране на отпадъци нямат добра ефективност. Това е една от причините размерът на отчисленията и обезпеченията да бъде голям. Целта на разделното събиране е именно намаляване на количествата отпадъци, отиващи на депата, а оттам и на дължимите отчисления.

На територията на област Пазарджик няма действащи депа за строителни отпадъци. Масова е практиката откриването на строителните площадки за обекти, получили разрешение за строеж да става без да се изисква документ по чл. 35 от ЗУО за третиране и транспортиране на строителни отпадъци, вкл. изкопни земни маси. Въпреки че плановете за управление на строителните отпадъци се изискват от юли 2014г., общините нямат готовност и капацитет за прилагане на това изискване.

На територията, контролирана от РИОСВ Пазарджик функционират голям брой инсталации за оползотворяване на дървесни отпадъци чрез пелетезиране и съоръжения за оползотворяване на дървесни отпадъци чрез изгаряне. Контролът на РИОСВ над тези обекти е и ще продължи да бъде фокусиран върху екологосъобразното третиране на отпадъците и намаляване на количествата за депониране.

В резултат от извършената контролна дейност са постигнати добри резултати във воденето на отчетност на отпадъците в инсталации за разкомплектоване на ИУМПС чрез въвеждане на отчетни книги по отпадъците. Като слаба страна, но с добри резултати от 2016 г. остава проблемът с нерегламентираното разкомплектоване на стари автомобили и извършване на дейности с отпадъци от черни и цветни метали, най-вече в домове на лица от ромски произход в малки населени места. Проблем остава и изхвърлянето на отпадъци от разкомплектоване на неразрешени места. В резултат на системен контрол все по-рядко се регистрират обекти, на които се извършва незаконосъобразна дейност, а установените такива привеждат дейността си съгласно изискванията на ЗУО и търпят санкции.

През последните години все повече се налага тенденцията за намаляване замърсяването на земи и почви. Ограниченото използване на пестициди и торове в земеделието, прилагането на програми за биоземеделие и животновъдство, контролът, технологичното обновление в производствените процеси и дейности водят до намаляване деградацията на земите и почвите. Няма регистрирани случаи за наличие на тежки метали над ПДК, както и вкисляване на почвите в област Пазарджик през 2017г. Въпреки това все още има екологични проблеми, породени от дейностите по добив и първична преработка на подземни богатства, извършваните геологопроучвателни работи и от рекултивацията на нарушени терени. Друг, не по-малко сериозен проблем е унищожаването на големи площи плодородна земя за строителство на автотрасета, автокъщи, възобновяеми енергийни източници, МВЕЦ, складове и др.

КЛЮЧОВИ ПОСЛАНИЯ

 Подобрено е административното обслужване на гражданите, общинските администрации, на малкия и среден бизнес при кандидатстване за финансиране по оперативните програми.

 Контролът на промишлени източници на територията на общините с инсталации с издадени комплексни разрешителни и добрите параметри на изпускащите устройства са фактори, които намаляват в значителна степен влиянието на промишлеността върху качеството на атмосферния въздух.

 Анализът на резултатите от проведения имисионен контрол показва, че е постигнато подобрение на състоянието на повърхностните води на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик.

 Липса на строго регламентиран контрол върху изведените от експлоатация хвостохранилища.

 Унищожаване на големи площи плодородна земя за строителство на автоморги, автокъщи, възобновяеми енергийни източници, различни складове и др.

 На територията на област Пазарджик няма действащи депа за строителни отпадъци. Въпреки, че плановете за управление на строителните отпадъци се изискват от юли 2014г., общините нямат готовност и капацитет за прилагане на изискванията.

 Проблемът с разделното събиране на масово разпространените отпадъци на общинско ниво все още не е решен навсякъде, тъй като не всички общини са определили общински площадки за тази цел. Договорите на общините с организации по оползотворяването им, както и с фирми, привели дейностите си с тях, съгласно изискванията на ЗУО в повечето случаи са фиктивно сключени, а ефективността на системата - слаба.

 Голяма част от фирмите, занимаващи се със строителство, машиностроене и металообработване, млекопреработка, дървообработване, консервиране, фармация, винопроизводство, леене на метали и др. приведоха дейността си към изискванията на ЗУО. Резултатите по отношение на отчетността и достоверността на данните за образуваните и третирани отпадъци са добри.

 Работи се за осигуряване спазването на нормативните изисквания от предприятията, притежаващи комплексни разрешителни. През 2017г. броят на нарушените условия като цяло е по-малък.

 РИОСВ-Пазарджик продължи изпълнението по прилагане и налагане на законодателството по управление на химикалите и предотвратяване на риска от големи аварии при работа с опасни вещества. Операторите на съществуващи предприятия с нисък и висок рисков потенциал преразгледаха и актуализираха политиките за предотвратяване на големи аварии и системите за управление на мерките за безопасност.

 През 2017г. на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик не са регистрирани случаи на замърсявания на площи в резултат на употреба на продукти за растителна защита (ПРЗ).

 Прилагат се превантивни мерки при реализиране на инвестиционните предложения чрез провеждане на процедури по оценка на въздействие върху околната среда, както и процедури по екологична оценка на планове и програми.

 Тенденцията за подобряване чистотата в населените места на контролираната от РИОСВ – Пазарджик територия, както и за ограничаване замърсяването на компонентите на околната среда с отпадъци продължава.

 По сигнали за защитени животински видове в безпомощно състояние са спасени и предадени за лечение в спасителен център десетки защитени животни.

 В резултат на упражнен контрол и съвместни акции са редуцирани нарушенията в резерват „Купена” и отрицателното въздействие върху защитените зони в област Пазарджик.

 РИОСВ-Пазарджик публикува и предоставя актуална, компетентна и достоверна информация на медиите, обществеността и бизнеса и ежегодно разширява кръга от съмишленици за реализиране целите на информационните кампании и на политиките за опазване на околната среда на МОСВ.